

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. CSÜTÖRTÖK, február 16.

45. szám

Telefon: Kladohlvatalj 8-59 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.
Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladohlvatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

Óh, boldog Anglia!

Két ragyogó írás jelent meg az elmúlt napokban a legelőkelőbb angol távirati iroda kiadványai között. Az egyiknek címe: »Miért kell megvalósítani a szocializmust?« s írója: Ramsay MacDonald, a másik fölé ez van írva címlő: »Vádbeszéd a szocializmus ellen« s ezt a cikket Winston Churchill Anglia pénzügyminisztere, a legragyogóbb angol politikai szónok jegyezte, mint szerző.

MacDonald és Churchill mérték össze két-két hasábon keresztül kivételes felkészültségű fegyverzetét a meggyőződésnek, tudásnak, hitnek és vitatkozó készségnek. Tudás és szellemesség, mélység és csillogás, meggyőzés és kápráztatás ennek a két cikknek minden mondata. Elvek, miknek helyességéért generációk végeztek munkásságot s az emberiség legjobbjai életcéljukul tüzték ki bizonyításukat, csak epigrammái rövidséggel jutnak szóhoz ebben a vitában. Könyvtárakat megtöltő bölcsességek csak kicsengetnek belőle, mint a szonettek tizenegyedik sora.

Mit lát MacDonald a szocializmusban? Olyan megszervezett társadalomnak koncepcióját, mely ellenőri a gazdasági erők működését s azokat kizárólag a társadalmi célok szolgálatába állítja. A szocialista nem tökéletes, sőt jobban becsüli a tőkét, mint a magántulajdonos; a szocialista csak a kapitalizmusnak ellenele. Churchill azonban nem hajlandó elismerni, hogy a szocialista eszme képviselőinek magasabb a filozófiájuk, jobb az életük, mélyebb a könyörületességük, őszintébb a vágyuk, hogy embertársaikat s társadalmukat szolgálják, mint a polgári rend tagjainak. A polgári rend — mondja — jobb életstandardot épített ki Angliában, mint amilyent bárhol a világon találni lehet s olyan szabadságérzetet s az egyéni jogoknak olyan kultuszát teremtette meg, amelyhez hasonlót nem lehet sehhol találni.

Nem lehet az a célunk, hogy ideiktassuk ezt az egész vitát. Szemelvények, mondatok csak eltorzítják a kikalapált szavú egészen értelmét és szépségét. Mi csak félig irigykedve, félig értetlenül elálmélkodunk: ime a két politikus, akinek felfogásán, hatalmán, talán ékesszólásán mulik Európa sorsa, most szinte már a küszöbön azoknak a választásoknak, amelyekben ők fogják eldönteni nemcsak az angol, de a világpolitikának irányát is, leülnek az íróasztaluk mellé s hitvitát rendeznek történefilozófiai, társadalomtudományi kérdéseken, a gazdasági tudomány dogmái felett.

Oh boldog Anglia! Ha a vezetőpolitikusok megszólalnak, történelmi perspektíva nyílik fel, — a mi nap idéztünk e helyen Baldwin ragyogó beszédéből, amelyben a tudósok és a politikusok munkáját hasonlították össze retorikai tankönyvbe való beszédbe, — minden szavuk, minden állásfoglalásuk mögött történelmi tanulmányok leszűrődött eredményei reprezentálják az aranyfedezetet, tudás és emelkedettség, szellemesség és mélyes hite a programnak, amit hirdetnek és cselekszenek, árad, ragyog, tündöklök

ki minden beszédükből.

El tudnánk-e képzelni mi is ennyi fölényt és ilyen emelkedettséget? Ha lehetne mértéket találni az összehasonlításra, azt is mondhatnánk, hogy Anglia belpolitikai helyzetének nyugalmi állapota nem sokkal szilárdabb, mint a mi országunké. Anglia is nagy átesoportosulás előtt áll s a választás, ami elé megy, talán korszakot fog megnyitni nemcsak Angliának, de a világ történetének is. S a két nagy ellenfél mégis hitvitát kezd a szocializmus vallásának dogmái felett. El tudnánk-e képzelni ezt jeleneteket »hazai viszonyokhoz alkalmazva«, mint ahogy a vigjátékirók szokták volt mondani. Lehetne-e arra gondolnunk, hogy a kormányválság forró napjaiban le-

ülnek egymással szemben — mondjuk: Radics és Uzonovics s vitába bocsátkoznak a nyilvánosság számára a legalapvetőbb társadalmi problémák, legátfogóbb történelemfilozófiai kérdések felől.

Ne hogy azt gondoljuk, hogy politikai életünk vezető egyéniségeinek tanultsága nem tenné őket képessé erre. Csakhogy van téma, vannak kérdések, vannak ügyek, melyek határtalanabban fontosabbak részükre s a hallgatóságuk részére is, mint az, hogy a társadalmi fejlődés irányára mi felé halad s milyen hatással van a kapitalizmus fejlődésére annak a körülménynek, hogy a nagy ipari koncentrációk a versenyt teljesen kizárták a termelés feltételei közül. Politikus nem törődhet ilyen

kérdésekkel, amikor azzal kell foglalkoznia, hogy hányan jelentek meg tegnapelőtt azon a vacsorán, amit a másik párt »hangadó elem«-je rendezett s hogy a vacsorázók számából milyen következtetést lehet levonni a frakció erősségére.

Attól kell félnünk, hogy beleve-szünk a részletekbe. Az érdeklődés a politikai harcnak csak cirkuszi mutatványait kíséri figyelemmel s a politikus sem tehet mást, mint ki-elégíti a feléjük szegzett érdeklődést. A tömeg ezt várja a politikustól, a politikus pedig nem ad mást, mint amit várnak tőle. **Óh boldog Anglia,** nem politikusok harcolnak fölötted, de elvek mérkőznek, meggyőződések csatáznak és hitek tűzei világítanak.

Korosecet ajánlotta belügyminiszternek Vukicsevics

A demokrata klub csütörtök délután határoz a radikálisok közvetítő javaslatáról — Davidovics közvetlen környezete Korosec ellen

Pribicsevics hosszabb nyilatkozatban magyarázza zagrebi beszédét

Beogradból jelentik: A radikálisok döntése, amely visszautasítja a demokraták kívánságát, hogy a belügyminiszteri tárcát a pártnak engedjék át, szerdán foglalkoztatta a demokrata képviselőklubot.

A demokrata klub ülését reggel kilenc órára hívta össze Davidovics Ljuba és beszámolt a radikálisok ismeretes határozatáról, amellyel egyhangulag visszautasították a demokratáknak a belügyminiszteri tárcára való igényét. Maga Davidovics hangsúlyozta, hogy a jelenlegi helyzetben nincs semmi szükség arra, hogy a klub tagjai vitát kezdjenek a radikálisok határozata fölött, hanem sokkal megfelelőbb, ha bevárják azok kezdeményezését, akik a demokraták ajánlatát visszautasították.

A klub vita nélkül tudomásul is vette Davidovics bejelentését.

Davidovics nyilatkozata

Davidovics a demokrata klub üléséről Vukicsevics miniszterelnökhöz ment aki a parlament miniszteri szobájában várta őt. Itt közölte vele klubjának határozatát és azt, hogy a további iniciatívát a radikálisoktól várják. A két államférfi tanácskozása mindössze tíz percig tartott. A parlamentből távozóban Davidovicsot megkérdezték az újságírók, hogy félbe szakadtak-e a tárgyalások?

— Ez nem tőlünk függ, mi nem tudjuk, kérdezzék meg Vukicsevics urat, ő a mandatárius, ezt neki kell tudnia. Én mindenkiel tárgyalok, akinek mandátuma van és aki meghív tanácskozárra. Eszerint mi nem is szakíthatjuk félbe a tárgyalásokat — volt Davidovics Ljuba válasza.

— Mondta-e Vukicsevics, hogy a radikálisok részéről most már abbamaradnak a tárgyalások?

— Ő nekem semmit sem mondott. Kérdezzék meg őt.

Korosec a belügyminiszterjelölt

Vukicsevics miniszterelnök a radikális

klub helyiségébe ment be, ahol közölte a Davidovicsal folytatott megbeszélésen történeteket. Természetesen őt is megostromolták az újságírók, a miniszterelnök azonban lakonikusan nyilatkozott.

— *Megint nem lesz semmi.* Délután ötig ne is várjanak hírt.

Rövidesen a tanácskozások után az az érdekes hír terjedt el a parlament körében és minden oldalról megerősítést is nyert, hogy Vukicsevics felvetette azt az eszmét, hogy miután a radikálisok nem adják át a demokratáknak a belügyi tárcát, a demokraták pedig ragaszkodnak, hogy ne radikális belügyminiszter legyen,

oldják meg ezt a kérdést úgy, hogy Korosec kapja meg a belügyminiszteri tárcát.

Davidovics minden jel szerint nem adott végleges választ, hanem olyasmit mondhatott, hogy e tekintetben hivatalos javaslatot vár, hogy azt klubja elé terjeszthesse.

Vukicsevics délután öt órára összehívta a radikális klub ülését, hogy ott megtegye Korosec belügyminiszterségére vonatkozó javaslatát.

A miniszterelnök a délelőtt folyamán magához hívatta Korosecet, akivel rövid ideig tanácskozott, majd az udvarhoz ment kihallgatásra.

Az újságírók közölték vele, hogy az egész politikai világ azt híreszteli, hogy Korosec lesz a belügyminiszter, mire Vukicsevics annyit felel:

— *Korosec egész jó miniszter lenne.*

Az ellenzék véleménye Korosec belügyminiszterségéről

Korosec nevének felmerülése a legmesszebbmenő érdeklődést keltette az összes pártoknál. Az ellenzék, de különösen a független demokraták rendkívül kedvezőtlenül fogadták a tervet. Ők azt hangoztatják, hogy Korosec, mint belügyminiszter rosszabb lenne, mint akármelyik radikális, mert a szlovén nép-

párt a prékól országrészekben tisztá párturalmat rendezne be, a szerbiai és délszerbiai viszonyokat pedig nem ismeri és ott tovább folya a radikálisok pártiktaturája.

A radikálisok nagy részénél Korosec belügyminiszterségének a terve kedvező fogadtatásra talál. A párt egy miniszterséget viselt tagja úgy nyilatkozott, hogy akár muzulmán is szívesen fogadnának, mert a radikálisoknak mindegy, hogy milyen párti lesz a belügyminiszter, csupán az ellen van kifogásuk, hogy demokrata legyen, mert a demokraták mögött Radicsék állanak.

Maga a demokrata párt igen vegyes érzelmekkel fogadja Korosec kinevezésének a tervét.

Davidovics szűkebb környezete azt hangoztatja, hogy semmi különbség sincs a párt szempontjából a között, ha radikális, vagy ha klerikális a belügyminiszter.

Tiszta radikális kormány alakul?

Nagyon valószínűnek látszik, hogy a demokraták visszautasítják azt a javaslatot, hogy Korosec kinevezése esetén tovább hennmaradjanak a kormányban.

Felmerült tehát a kérdés, hogy ez esetben miként történik a válság megoldása. Vukicsevics környezetéhez tartozó radikális politikusok azt hangoztatják, hogy választások lesznek és a nép döntse el, hogy milyen kormányt kíván.

Más oldalról azonban rámutatnak arra, hogy a választások kiírása nagyon kétes, sokkal valószínűbb, hogy

tiszta radikális kormány alakul Vukicsevics elnöklése alatt.

Ennek a kormánynak ugyan nem volna parlamenti többsége, azonban a költségvetés és a külföldi kölcsönről szóló törvény elfogadását vezetné az ügyeket. Ujából fölmerült emelett Perles Ninkó miniszterelnökségének a terve is és azt hangoztatják, hogy a demokraták Pe-

ricsesl szemben engedékenyebb álláspontot foglalának el.

Vukicsevics ajánlatáról esütörtökön dönt a demokrata klub

Vukicsevics Velja miniszterelnök délután háromnegyedkor magához kéréte Davidovics Ljubát és hivatalosan közölte vele azt a javaslatot, hogy

a megalakítandó kormányban Korosec Antun dr., a szlovén néppárt vezére legyen a belügyminiszter.

Davidovics azt válaszolta, hogy erről megkérdezi pártját és esütörtökön fog választ adni.

Ezután mindkét pártvezér pártjuk klubjába ment és ott beszámoltak a képviselőknek a történetéről

Davidovics Ljuba esütörtök délután félőre hívta össze a demokrata klub ülését.

A képviselők este nyolcig együttmaradtak a parlament épületében és tárgyalták a lehetőségeket.

Davidovics közvetlen környezetében az elutasítás mellett nyilatkozott.

Míg a mérsékeltbbek arról beszéltek, hogy ezen az alapon újabb engedményeket lehetne a radikálisoktól kicsikarni. Így főleg egy demokrata államtitkár kinevezését kívánják és hogy a kormány személyi politikájának vezetésére pártközi miniszteri bizottságot létesítsenek. A paraszt-demokrata koalíció valószínűleg ellenezni fogja a megoldást és így azt a demokraták is előreláthatólag visszautasítják.

Davidovics este összehívta az egyesült demokrácia végrehajtó bizottságát, amelyen Radics nem jelent meg, mert nem tartózkodik Beogradba.

A demokrata miniszterek konferenciája

A demokrata klub ülése után a demokrata miniszterek Kumanudinál ültek össze, majd együttesen a beteg Marinkovics lakására mentek. Kumanudi és Sumenkovics miniszterek pedig tizenkettőtől félegyig Öfelsővel tartottak kihallgatáson.

Pribicsevics nyilatkozata zagrebi beszédéről

Pribicsevics az újságírók előtt lecseszett nyilatkozatot tett, amelyben láthatóan enyhíteni igyekszik zagrebi beszédének hatását.

A nyilatkozat első részében Pribicsevics kijelenti hogy Vukicsevicsnek azt a beállítását, mintha vagy ő alakít munkakormányt, vagy választás következik, közönséges trükknek tartja.

— Az ország még nem sülyedt annyira — mondotta — hogy vagy Vukicsevics munkakormány, vagy a választások között kelljen választania.

Pribicsevics kiemelte, hogy **a parasztdemokrata koalíció semmi esetre sem lép be Vukicsevics kormányába,**

mint ahogy ő és Radics barátja azt már többször kijelentették.

Zagrebi beszédére rátérve visszautasította, hogy Vukicsevics, aki szerinte Lázár cár emléket és ezzel a koszovói eszmét durván megsértette, cenzorkodjék fölötte. Hangsúlyozza, hogy egész multja a nemzeti harcban való részvételekkel telt el és ez még a gondolatát is kizárja annak, mintha ő és barátai azokkal a szentségekkel szemben, amelyek az egész nemzetnek közösek, vétkezhetek volna.

— Az én törekvéseim — mondotta — azok voltak mindig és zagrebi beszédemben is azt hangsúlyoztam, hogy összes szentségeinknek egységeseeknek kell lennie. Ezért én sohasem vitattam el Szerbia nagy és feledehetetlen érdemeit, sem a szerb hadseregét, amely

az akkori trónörökös, a jelenlegi király, Öfelső I. Alekszandar parancsnoksága alatt halhatatlan dicsőséget szerzett nemzetünknek.

— Én Szerbiát zagrebi beszédemben a háboru nagy hősei országának neveztem és azt állítottam, hogy az ő hadseregének kebelében szereztek dicsőséget a jugoszláv dobrovoljácok, akik **mindent kockára tettek, mert hisz akkor a monarchia még hatalma teljében volt.**

Ezért nem engedhetem meg, hogy nekünk leckét adjanak a hazafiságból, az, aki a nagy háboru hőseinek számlájára akarja maga politikai egzisztenciáját fenntartani és aki a Kajmakalán és a szalonkii front dicsőségét, amelyért pedig semmit sem tett, önző céljaira használja ki.

Pribicsevics Korosec ellen

Pribicsevics Szvetozár a demokrata unió ülése után elmondta az újságíróknak, hogy a politikai helyzetről folytatott informatív megbeszélést.

— Mikor jön Radics ismét Beograd-

ba? — kérdezték az újságírók.

— Majd új helyzet alakul ki — hangzott Pribicsevics válasza.

— Mikor lesz az?

— Amikor Vukicsevics visszaadja mandátumát.

Arra a kérdésre, hogy mit szól Korosec belügyminiszterjelöltségéről, Pribicsevics ezeket mondta:

— Ez azt jelenti, hogy Vukicsevics felelősség nélkül akar belügyminiszter lenni. Csodálom, hogy Korosec hajlandó elfogadni a belügyi tárcát. Nem értem, mit keres a csuha a rendőrség ellen.

Döntőbirósági szerződést ajánlott Olaszország az Egyesült-Államoknak

Milanóból jelentik: A Corriere de la Sera newyorki tudósítója kábeltávíratot küldött lapjának, amelyben jelenti, hogy De Martino gróf, Olaszország wassingtoni nagykövete Mussolini megbízásából döntőbirósági szerződést ajánlott fel

az amerikai Egyesült-Államoknak.

A hír szerint az olasz kormány kezdeményezését kedvezően fogadták s az erre vonatkozó tárgyalások a közeljövőben megkezdődnek, valószínűleg Washingtonban.

Megölte a rablót a kutya

Hihetetlen eseményt jelentenek a Vrsac szomszédságában lévő Varadia délbánáti községből.

Vonica Pavel hatvanéves gazdálkodó egyike volt a község leggazdagabb embereinek, akiknek vagyonáról legendák keltek szármra. Az öreg Varanicát mindenki külön embernek ismerte és tudták róla, hogy minden pénzt oda tartogatja.

Néhány nappal ezelőtt, amikor csak Vonica ötvenhatéves felesége tartózkodott otthon, szüles ismeretlen félti állított be a konyhában foglalatokodó asszonyhoz.

— Ide az urad pénzével — rivalt rá minden bevezetés nélkül az ismeretlen.

Vanicáné holtra ijedten szabadkozott és azt mondta, fogalma sincs arról, hogy férje hol tartja a pénzt. Miután

azonban az ismeretlen mindig fenyegetően lépett fel, hajlandónak mutatkozott arra, hogy átadja a pénzt. Eközben azonban titokban kivittotta az udvarra nyíló ajtót, amelyen azonnal beugrott Vonicának házához.

A kutya a rabló torkának ugrott és letéperve a földre, fojtogatni kezdte.

Vonicáné ezalatt kiszaladt az uccára és segítségért kiáltott. Néhány perc múlva a fellármázott szomszédokkal visszament a lakásba.

a rabló azonban ekkor már élettelenül feküdt a földön. A kutya kiharapta a torkát.

A rendőrség széleskörű vizsgálatot indított, az ismeretlen támadó személyazonosságát azonban eddig nem sikerült megállapítani.

Az „Egyenlőség” szerkesztője közbekialtással zavarta meg a magyar képviselőház szerdai ülését

Budapestről jelentik: A képviselőház szerdai ülésén tovább folytatták a numerus Clausus módosításának vitáját, amelyben ezuttal a keresztény gazdasági párti és egységspárti képviselők szólaltak fel.

Petrovác Gyula, a keresztény gazdasági párt fajvédő tagja beszédében azt hangoztatta, hogy a javaslatot nem kulturajavaslatnak, hanem politikai javaslatnak tekinti. Fejtette, hogy a **szellemi pályák aránytalannal nagy a zsidók száma.** Kijelentette, hogy a lapoknál a munkatársak hevenként százaléka zsidó és derűtség közben olvassa fel, hogy az egyes szerkesztőségekben hogyan oszlanak meg a keresztény és zsidó munkatársak. Kijelentette, hogy nem indokolt az az érzékenység, amelyet a zsidóság tanusit a numerus clausussal szemben és hangsúlyozta, hogy **a zsidóság nemesak telekezett, hanem faj is.**

Szabolcsi Lajos, az »Egyenlőség« című zsidó hetilap szerkesztője, aki a baloldali újságíró karzaton foglalt helyet és jegyzeteket készített Petrovác beszédéről, a szónok egyes kijelentéseit már eddig is félhangos megjegyzésekkel kíséerte.

Amikor Petrovác idáig ért beszédében, Szabolcsi Lajos az újságírókarzatról hangosan bekiabált az ülésterembe:

— A zsidó vallásra át lehet térni, tehát nem faj!

Zsitvay Tibor elnök, aki már hosszabb ideje figyelte Szabolcsi feltűnő idegességét és állandó közbeszólásait, megrázta a csengőt, mire Petrovác elhallgatott, az elnök pedig felszólította Szabolcsit, hogy azonnal hagyja el az újságírókarzaton és egyben elrendelte igazoltatását is.

Szabolcsi Lajos vérvörös arccal kelt

föl a helyéről és kisetett az újságírókarzatról.

Kontra Aladár református papképvisező, a keresztény gazdasági párt fajvédő érzelmű tagja beszélt ezután a javaslat ellen és azt mondotta, hogy a zsidóság a külföldhöz fordult segítségért a numerus clausus ellen.

Sándor Pál itt éles hangon közbeszólt, hogy ez nem felel meg a valóságnak.

Kontra Aladár határozati javaslatot terjesztett be arra nézve, hogy a Ház utasítsa a kormányt hogy terjesszen be pontos statisztikai adatokat arról, hogy a zsidóság hogy oszlik meg az egyes foglalkozási ágak közt és **követelte, hogy a numerus clausust hozzák be a gazdasági élet minden területén, a pénzintézetknél, ipari vállalatoknál és a kereskedelemben.**

Az ülés közben Szabolcsi Lajost az ügyeletes detektív a háznagy hivatalba kísérte, ahol Karaliáth Jenő háznagy azonnal kihallgatta. Szabolcsi beismerte, hogy viselkedésével megsértette a Ház tekintélyét és bocsánatkérő levelet írt a parlament elnökének.

Miután Szabolcsi Lajos így elégtételt adott, Karaliáth vele szemben a további eljárástól, kivételesen eltekintett, de a parlament épületéből félőre kiiltotta.

A korzó
unalmassá válik
ONNEK
ha otthon van tőlünk is
r á d i ó j a
Konrath D. D., Subotica

Halálos ítélet — felmentés

Felmentés — életfogytiglani fegyház

Budapestről jelentik: Nyolc esztendővel ezelőtt Biharnagybajom községben meggyilkolva találták ifju Sanyi Józsefét. A meggyilkolt asszony férjét letartóztatták s a terhelő tanuvalomások alapján a törvényszék Sanyi Józsefet költélaltali halálra ítélte. Felebbezés folytán az ítéletet a debreceni törvényszék megváltoztatta s Sanyit **felmentette.**

Ezt az ítéletet a kuria semmisítette meg s a törvényszéket új ítélethozatalra utasította. Az új tárgyaláson a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet most a kuria is helybenhagyta.

Nagy tűz Becskereken

A nyomozás érdekes eredményei

Becskerekről jelentik: Kedden este tíz órakor tűz ütött ki Turinszki Dusán becskereki vendéglős padlásán. A tűz rohamosan terjedt, mert a padláson nagymennyiségű szena és szalma volt felhalmozva és rövidesen az egész ház, az istálló, a kocsiszin és a raktár lángokban állt.

Az esetet azonnal jelentették a rendőrségnek és dr. Dimitrijevic Tihamér rendőrfőkapitány az egész rendőrtisztviselői karral együtt azonnal a helyszínre ment és személyesen résztvett a mentési munkálatokban.

A tüzet csak reggel fél háromkor sikerült eloltani és csak a főkapitány érellyes intézkedésének köszönhető, hogy az egész ház el nem égett. A kár így is igen nagy. A házban lakó Velja Gorkó lakása és Turinszki Dusán lakása leégett, de a butorokat még sikerült idejekorán kimenteni. Elégett az istálló, a kocsiszin és az udvaron levő gépraktár is, amelyben egy zagrebi cég több traktora és egyéb mezőgazdasági gépe volt elraktározva. A gépek rendkívül megrongálódtak, a gummi, szij és bádognalkatrészek teljesen elpusztultak.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást, hogy a tűz okát kiderítse és a vizsgálat érdekes adatokat állapított meg. Megállapítást nyert, hogy a tüzet megelőzően a független demokrata párt választási konferenciát tartott Turinszki Dusán vendéglőjében. Turinszki maga is független demokrata és ennek tulajdonítja, hogy az utóbbi napokban ismeretlen tettesek rövid időközökben **háromszor beverték az ablakait.** Azt hiszi, hogy politikai ellenfelei voltak a tettesek és nem tartják lehetetlennek, hogy a **házat is politikai bosszúból gyújtották fel.**

A raktáron levő gépek mint igen nagy összegre, közel egymillió dinárra voltak biztosítva. Ugyancsak biztosítva volt Turinszki háza, valamint Turinszki és Velja butora is tűz ellen.

Február 27-ikén

kivégzik az amerikai gyermekgyilkost

Newyorkból jelentik: Az esküdtszék kedden halálra ítélte Edward William Hickmann, aki a mult évben bestialis kegyetlenséggel meggyilkolta egy Parker nevű bankigazgató tizenkét éves lányát. A gyilkos a gyermeküket kereső szülőknek levelet írt, amelyben 1500 dollár váltságdíj ellenében felajánlotta nekik, hogy visszaadja lányukat.

A bankár elfogadta az ajánlatot s megjelent azon a helyen, amit a gyilkos kitűzött. Itt Hickmann egy autóból hatalmas dobozt nyújtott át a két-ségbeesett apának, amelyben gyermeke szétdarabolt holtteste volt.

A bandita autón elmenekült, de elfogták.

Hickmann, aki a börtönben érte meg huszadik születésnapját, a tárgyalás egész folyamán rendkívül cinikusan viselkedett s a halálos ítélet kihirdetése után mosolyogva állt a fotóriporterek elé.

A halálos ítéletet február 27-ikén fogják végrehajtani

NE MULASSZA EL**Vételkényszer nincs!**

ujonnan átrendezett kirakatainkat és háztartási kiállításunkat megtekinteni!

»BARZEL« vasüzlet, Subotica

A steglitzzi tragédia vádlottjának ügyvédje lemondott a védelemről

Súlyos összekoccanás az elnök és Frey védő között — Krantz Pál kedden éjjel kávéházban ünnepelte meg szabadlábra helyezését és szerdán a nők ünnepelték a törvényszék előtt a fiatal vádlottat — Szakértőket hallgattak ki a szerdai tárgyaláson

Filmajánlatokkal árasztják el a tragédia szereplőit

Berlinből jelentik: A steglitzzi véres dráma főtárgyalásának szerdai ötödik napja azt a meglepetést hozta, hogy az eddig megidézett tíz szakértőhöz a védő újabb két orvost hívott meg. Amikor ezt az elnök megudta, elcsodálkozva kérdezte meg dr. Frey védőt, hogy mi a célja ezzel, hiszen tíz orvosszakértő csak elég. A védő azonban ragaszkodott ahhoz, hogy a két újabb szakértőt is hallgassák meg. Nem kis meglepetést keltett ez is, hogy a védő a bünpernek emyire előrehaladott stádiumában helyszíni szemle megtartását indítványozta a steglitzzi házban, ahol a véres események történtek.

Az asszonyok ünneplik a szabadlábra helyezett vádlottat

A törvényszék kapujában már a reggeli órákban óriási tömeg várja a kedden szabadlábra helyezett Krantz Pál vádlott szabadlábra helyezését. Amikor Krantz szülei autóbusszal a törvényszék elé érkezik,

a tömeg, nagyrészt fiatal lányok és asszonyok valóságos viharos üvöltéssel üdvözlözték a vádlottat.

akinek egy elegáns fiatalasszony egy csokor kék nefelejtsét nyomt kezébe. Krantz feltűnően sápadt. Kiderült, hogy

a vádlott szabadlábra helyezésének öröme szülei a keddi estét és az éjszaka egy részét kávéházban töltötte, ahol felismerték és az érdeklődés központjába került.

A tárgyalás megnyitása után az ügyész azt indítványozta, állapítsa meg a bíróság, hogy tényleg igaz-e az, hogy a vádlott az éjszakát kávéházban töltötte, mert ez a viselkedés juresa világot vet a vádlott személyére. A védő tiltakozik az ügyész indítványa ellen, amelyet az elnök azzal intéz el, hogy ebben a perben

nem arról van szó, hogy a vádlott két hónappal a véres esemény után hogyan viselkedik.

hanem arról, hogy hogyan viselkedett az eset alkalmával és mi volt a szerepe.

A védő ezután bejelenté, hogy két új orvosszakértővel azt akarja üsztázu, hogy

erős alkoholízis után — miután behízyosodott, hogy Krantz és Scheller Günter a véres eszt előtt sokat ittak — lehet-e szó komolyan a gyilkosságra való szövetkezéstről, összeheszésről.

Indítványozza a védő azt is, hogy hallgassák ki a fogház tanúját, akinek alkalma volt a vádlottat hat hónapon át megfigyelni és bizonyítani fogja, hogy Krantz Pál kifogástalanul viselkedett és nem fér kétség szavahihetőségéhez.

Vallomás a lányos Scheller Günterről

A bíróság ezután tanuként kihallgatja Maetie főreáliskola, nyolcadik osztályu tanuló, Krantz és Scheller Günter osztálytársát. A tanu elmondja, hogy

Krantz nem erős akaratú, sőt nem is erős akaratú, Günterrel szemben pedig mintha nem is lett volna önálló akarat.

A tanu tud arról, hogy Krantz öngyilkosságot emlegetett azzal, hogy az élet nem ér semmit.

Az elnök megkérdi a tanutól, hogy ő is ott volt-e a mariendorfi légtúrdón, Krantzal és Günterrel, mire a tanu a következőket feleli:

— Gyakran voltam ott és mindannyiszor Günterrel és Hildével. Günter egyszer leberetvált a szemöldököt, fekete festékekkel vékony szemöldököt festett magának és rövidre nyírt haját úgy fésülte, mint ahogy most a lányok szokták. Etonfrizurára és nagyon örült, hogy min-denki leánynak nézte.

A védő erre vonatkozólag Scheller Hildegard újabb kihallgatását kéri, a leány azonban nincs a tárgyalóteremben, mire a teremőrök keresésére indulnak. Ezalatt

a védő határozatot kér arra nézve, hogy a törvényszék rendelje el a helyszíni szemlét a steglitzzi házban, ahol a véres események történtek.

Hosszabb vita után az elnök kihirdeti, hogy a bíróság ebben a kérdésben később fog határozni, előbb a szakértőket hallgatja meg.

Az orvosszakértők véleménye

Először Hemmerling egészségi tanácsos, aki Stefán és Günter holttestét boncolta, adja elő szakvéleményét. Elmondja, hogy

Günteren két lött seb volt és mind a két golyó a fejbe hatolt.

Az egyik átjárta az agyat, a másik pedig megsértette a nyakcsigolyát. Az első lövés volt a halálos.

Nem lehet teljesen kizárni azt a feltevést, hogy Günter halálát idegen kéz okozta, de nagy valószínűség szól amellett, hogy Günter öngyilkos lett.

Ámbar nem lehetett felfedezni olyan jeleket, amelyek arra mutatnának, hogy a golyók egész közelről érték a fejet. A holttest fekvéséből, a lövések sorrendjéből és a patronhévelyek fekvéséből azonban arra lehet következtetni, hogy öngyilkosság történt.

Ezután Suderer mérnököt, fegyverszakértőt hallgatják ki, aki szerint a golyók Stefánt nyolcvan centiméter vagy egy méternél távoliságból érték. Az a viaszkos vászon takaró, amely a holttestet fedte, nem volt golyótól átfurva, de azt nem lehetett megállapítani, hogy e mögött a viaszkos vászon függöny mögött rejtőzött-e Stefán. Négy lövés dördült el s mind a négy golyót megtalálták a szobában, valószínű azonban, hogy negyedszer véletlenül sült el a fegyver és hogy a tanuk csak három lövést hallottak, ugy magyarázható, hogy a fegyver nem működhetett pontosan és két dörrenés olyan gyors egymásutánban dörrent el, hogy azt egynek hallhatták.

Lemond a védő

Frey védő kérdést akar intézni a fegyverszakértőhöz és miután az elnök ezt nem engedi meg, éles összekoccanás támad a védő és az elnök közt. A védő ingerülten replikázik és a szövíta olyan élessé válik, hogy Dust elnök tanácskozáva bírótársával határozatilag hirdeti ki, hogy a bíróság fel van haborodva a védő üntelt viselkedése és megengedhetetlen hangja miatt. Frey védő válaszában kijelenti, hogy izgatottsága érthető, mert az elnök korlátozza őt hivatása teljesítésében és minduntalan félbeszakítja, melótt még a kérdéseket feladhatná.

Bejelenti a védő, hogy ilyen körülmények közt lemond a további védelemről és azonnal össze is csomagolja iratait és elhagyja a tárgyaló termet.

Az elnök a védő távozása után meg-

kérdezi Krantz Páltól, hogy kíván-e új védőt választani, mire a vádlott kijelenti, hogy nem ismeri ki magát jogi kérdések-

A jövő héten feloszlatják a német birodalmi gyűlést

Valószínűleg március hónap 25-én lesznek a választások Németországban

Berlinből jelentik: A politikai pártok vezetői szerda délelőtt pártközi értekezletet tartottak, hogy

mégegyszer megkísérüljön a kormánykoalíció fenntartását.

A politikai helyzet most annyiban változott, hogy már Hintenburg elnök is határozottan kijelentette, hogy a választások határidejének kitűzésénél alkalmazkodni kíván a birodalmi gyűlés

és a parlament pártok kívánságához és így

valószínű, hogy egy héten belül feloszlatják a birodalmi gyűlést és ebben az esetben március 25-ikén lesznek a választások Németországban.

amelyekre már erősen készülnek a pártok. A birodalmi gyűlés feloszlatásának pontos dátumát még nem állapították meg.

Meghalt Asquith, a háborus évek angol miniszterelnöke

Londonból jelentik: Asquith lord of Oxford, az angol kormány volt elnöke, szerdán reggel hat óra ötven perckor meghalt. Az éjszakát már agóniában töltötte Asquith és az eszméletlen családif melletti felesége, két férjes leánya és egyetlen még élő fia virrasztottak egész éjjel. Halála folytán a grófi cím és rang a háboruban elesett legidősebb fiának elsőszülött fiára szállt át.

Oxford grófjává az angol király akkor tette Asquithet, amikor az 1924-ben mandátum nélkül maradt. Hosszu politikai pályája után ekkor történt meg a volt miniszterelnökkel először, hogy nem választották be a parlamentbe. Egyik skót választókerületnek volt liberálist párti képviselője 1886 óta és Gladstone legutolsó kormányában 1892-ben belügyminiszter lett, ezt az állását Gladstone bukása után is, lord Rosebery kormányában 1895-ig betöltötte Asquith. Nem sok eredménnyel, mert a kormány és a liberális párt helyzete, egy home-rule-ellenes választópolgárság és egy túlzottan konzervatív érzelmű felsőház között, nem volt alkalmas a termékeny törvényhozó munkára. Így bukott meg az Asquith által kidolgozott munkásbalesetbiztosítást törvény is.

A liberális párt 1895-ben történt bukása után tíz évi reménytelen ellenzékiesség következett s ebből a korszakból két emlékezetes esemény fűződik Asquith nevéhez: a bur háboru alkalmával Asquith, pártjának többségével ellentétben, erélyesen a Chamberlain-féle háboru politika mellett foglalt állást, a másik ténykedése: a szabadkereskedelem érdekében folytatott éles kampánya. Noha bur-politikája folytán pártja sok szimpátiát veszített és noha az imperialista Liberális Liga elnökehez, Rosebery lordhoz való intim viszonya kételyeket támasztott a home-rule mellett magatartásával szemben is, mégis kincstári kancellárrá történt kinevezését magától értetődőnek vették, amikor 1905-ben a liberálisok Campbell Banerman vezetésével ismét hatalomra jutottak. Azok a költségvetések, amelyeket Asquith kancellár készített, az államadóságok törlesztésére szánt nagy összegekről voltak nevezetese, utolsó költségvetése, az 1908-1909. évi, azon-

kivül az agkori nyugdíj bevezetését tartalmazta. Amikor a kormány elnökének fizikai összeroppanása utód választását tette szükségessé, 1908-ban a liberális párt, a balszárny erős bizalmatlansága ellenére, Asquith személyét jelölte ki, aki ezután Lloyd George-nak kincstári kancellárrá való kinevezésével késznek mutatkozott a liberális párt haladó-szociális részének szellemében kormányozni. A felsőházzal való, elkerülhetetlen összeütközés befolyásolta a következő évek minden politikai intézkedését s a hosszú ideig húzódo harcok, amelyeket 1910-ben választások, Eduard király halála, közvetítési kísérletek, majd ismét választások tettek változatossá, 1911-ben Asquith miniszterelnök vezetésével az alsóház teljes győzelmére vezettek. Most azután a koalíciós többségre támaszkodva sikerült Asquithnak nagyszabásu törvényhozási tevékenységet kifejteni és a home-rule parlamenti keresztülvitelében személyesen élénk részt vett. A külpolitika kérdéseiben mindig imperialista maradt és a geopolitikában sohasem kapitulált a munkásság követelése előtt. A nők szavazati jogának egyik legerősebb ellensége volt Asquith.

Kormány, amely az idők folyamán egyre megingottabbnak látszott, 1914 tavaszán váratlanul erőre kapott az ulsteri lázadás folytán. A hadügyi hivatalt maga Asquith vette kezébe s ezzel jelét adta annak, hogy a katonatisztek rebellekedését nem tűri. Háborus politikáját egyébként a konzervatív párt nem tartotta elég energikusnak, ezért 1916 decemberében le kellett mondania. Helyére Lloyd George lépett, aki ezután a koalíciós liberálisok vezetője lett, mig Asquith, mikor a liberálist párt balszárnya a győzelmes háboru után önálló párttá alakult, ennek vezetését vette át és így a szerepek felcserélődtek. Noha Asquith 1924-ben a választások megbukott, a politikai életben tovább is részt kívánt venni s ezt az óhaját a király is honorálta, amikor a lord of Oxford rangjára való emeléssel a felsőház tagjává tette. A hetvenöt éves politikus (1852 szeptemberében született) most bekövetkezett halálát mindössze néhány nappal betegeskedés előzte meg. Nagy pompával csütörtökön temetik el

CIRKUSZ

Doktor Fecske

1.

Doktor Fecske a palicsi strandon látam először, százkilencvenhét centiméter magas volt és éppen azzal szórakozott, hogy felemelt egy asztalt, amin négyen ültek.

2.

Na és aztán kitört a háború. Amikor doktor Fecske vizontlátam, már nem volt meg a jobb karja.

— Mi történt magával, az isten szerelmére? — kérdeztem megdöbbenve.

— Könnyedén mosolygott:

— Ellőtték.

— Rémes!

— Alapjában véve örült mázlim volt. Eredetileg ki akartam nézni a lövészárokból, aztán mégis csak a kezem dugtam ki. Ha a fejemet viszi el a srappellszilánk, akkor rég kampec vagyok.

3.

Két évig nem találkoztam doktor Fecskevel.

Amikor újból összekerültünk, nyomban feltűnt nekem, hogy már a bal karját is nélkülözi.

— Mi történt magával, az isten szerelmére? — kérdeztem megdöbbenve.

Könnyedén mosolygott:

— Megoperáltak.

— Borzalmas!

— Alapjában véve örült mázlim volt. Ha egy fél nappal később megyek vérmergésemmel a klinikára, akkor rég alulról szaglászom az ibolyát.

4.

Öt évig hírt sem hallottam doktor Fecskeről.

Néhány nappal ezelőtt valami üzleti ügyben meglátogattam nővérét és véletlenül őt is ott találtam. Rögtön szemembe ötlött, hogy ezuttal mindkét lába hiányzott.

— Mi történt magával, az isten szerelmére? — kérdeztem megdöbbenve.

Könnyedén mosolygott:

— Elgázoltak.

— Jó, jó, — szoltam rá — tudom mit akar most mondani, azt, hogy alapjában véve roppant mázlija volt, mert ha a vilamos véletlenül a pejslijánál metélti ketté, akkor rég deszkanagykereskedése lenne Földváron.

— Nem, — tiltakozott doktor Fecske — ez már csakugyan nem tréfa. Üldöz a pech.

Lehorgasztotta fejét s arcát bizonyára tenyerébe rejtte, ha lett volna tenyere. És nagyot sóhajtott.

Aztán félnéken megszólalt:

— Bár, ami azt illeti, legalább nem kaphatok reumát.

dió

A sztaribecseji Népkör

impozáns külsőségek közt ünnepli meg 60 éves jubileumát

Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji Népkör, a Vajdaság egyik legrégebbi magyar kultúregyesülete, most tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen megejtették a tisztújításokat is.

A közgyűlést dr. Draskóczy Ede, a Népkör elnöke nyitotta meg, aki részletesen beszámolt a Népkör múlt évi működéséről. Az elnöki beszámoló után Buzás Ede jegyző, Nikolt Ferenc háznagy, Katona István pénztárnok, végül dr. Galambos Ferenc titkár tettek jelentést, amit a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett és megadta a felmentvényt a régi vezetőségnek.

Draskóczy Ede ezután a Népkör 60 éves évfordulójának megünneplésére nézve tett javaslatot. A jubileumi ünnepélyt impozáns keretek közt tartják meg. A jubileum programja: reggel mise a templomban, utána ünnepélyes bevonulás a Népkör helyiségébe, ahol díszközgyűlés, este pedig a vajdasági írók bevonásával nagyszabású kultúrestés. Az ünnepélyre meghívják a vajdasági szláv kultúregyesületeket is és a vajdasági magyar irodalom reprezentánsait. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a javaslatot és megbizta a választ-

mányt, hogy az előkészületekről gondoskodjék.

Katona István rövid beszédben méltatta dr. Draskóczy elnök érdemeit és azt indítványozta, hogy festesse meg Draskóczy arcképét. Petrányi Ferenc apátplébános felszólalása után a közgyűlés nagy lelkesedéssel a javaslatot egyhangulag magáévá tette.

A közgyűlés ezután megejtette a választást: elnök lett dr. Draskóczy Ede, alelnök Tihanyi Ernő, ügyész dr. Zelenay Miklós, igazgató Fetter Imre, tit-

kár dr. Galambos Ferenc, jegyző Buzás Ede, könyvtáros Czabaiffy László, pénztáros Katona István, ellenőr Komenda János, háznagy Nikolt Ferenc. A választmány tagjai: dr. Balassa Pál, Botka József, Csizofszki István, Fárbas József, dr. Faragó Jenő, ifjabb Gerber Nándor, dr. Havas Lajos, Krecht Andor, Komáromi István, Komáromi György, Mayer Boldizsár, Petrányi Ferenc apátplébános, Rózsa Géza, Sörös János, Szmik Gyula és dr. Varró János.

Megindult a légiforgalom Beograd és Zagreb között

A menetdíj olcsóbb, mint a gyorsvonat I. osztályán

Beogradból jelentik: A jugoszláv légiforgalom ügye jelentős lépéssel haladt előre. Szerdán megindult az első utasszállító repülőgép Beograd és Zagreb között. Az első gép szerdán reggel féltízkor indult el a beogradi repülőtérrel és a gép elindulásánál megjelent Tomics őrnagy, a katonai repülőter parancsnoka és szerencsét kívánt a pilótáknak. A gépet *Sondermaier* és *Strizsevszki* pilóták vezetik. A pilótákon kívül öt újságíró ült a gépen, amely délelőtt 11 óra után husz perccel megérkezett Zagrebba.

A forgalmat Beograd és Zagreb között naponta két gép fogja lebonyolítani. Az utiköltség Beogradtól Zagrebig vagy vissza hatszáz dinár, retur jegy ezerszáz dinár. Az utazás a repülőgépen tehát nyolcvan dinárral olcsóbb,

mint a gyorsvonat első osztályán. Minden utas 15 kilogramm poggyászt vihet magával. A csomagszállítás egytől öt kilós csomag kilogrammonként 18 dinár, további 5—10 kiló 8 dinár, 10—20 kiló 6 dinár, 20—50 kiló 5 dinár kilogrammonként. A csomagok maximális súlya ötven kilós lehet. A csomagok biztosítva vannak.

A gépek minden nap reggel nyolc órakor indulnak Beogradból, vasárnapot kivéve. Az ut 1 óra 35 percig, vagy legfeljebb két óráig fog tartani és a gép délután két órakor indul vissza Zagreből Beogradba.

A repülőgép postát is szállít. A levélportójára a rendes illetéken felül 20 grammonként egy dinárt kell fizetni és minden más postai szállítmány csak kevéssel drágább, mint a közönséges tarifa.

Sulyos árvízveszedelem mindenfelé

Különösen Franciaországban pusztít az áradás

Párisból jelentik: Franciaország különböző vidékeiről nagy áradásokat jelentenek.

A tartós esőzések következtében Párisban a Szajna veszedelmesen megduzzadt

és kedden a vizállás nyolcvan centiméterrel emelkedett. Ha az esőzés még néhány napig tart, számolni kell azzal, hogy a Szajna előtti Paris alacsonyabban fekvő részeit.

Normandiában Caen városát fenyegeti árvíz. A város határában már megnyitották a szükségsatorna szilipjeit, hogy levezzék az árt.

Bretagne-ban több ezer hektár föld került víz alá.

Nantesban keddt este heves szélvihar dühöngött, amely sulyosan megrongálta a villanyhálózatot, úgyhogy a város több órán át sötétben maradt, ezenki-

vül erősen megrongálódott a telefonvezeték is. A Garonne vize Agene mellett kilépett medréből és két asszony a vízbe fullt.

Marignac mellett a tartós eső folytán több helyen földcsuszamlás történt,

amelyek következtében a vasúti pályatest annyira megrongálódott, hogy a közlekedést be kellett szüntetni. A Rhone is egyre árad és Lyonnál több helyen elérte a rakpartot. A város alatt elterülő síkság már víz alatt van. Erős áradásokat jelentenek Franciaország más vidékeiről is.

Odesszai jelentés szerint

a hirtelen beállt olvadás Krimben és Ukrajnában áradást idézett elő.

Az ár sok helyen házakat és hidakat sodort el és különböző ipartelepeket tett tönkre.

Nincs vagonhiány, de nincs szállítás sem

Mi lesz a vasútigazgatóság áthelyezésével — Ujra felmerült a szubotícai pályaudvar kibővítésének terve — Mikor nyílik meg a Szubotica—bajai vonal? — Közös jugoszláv-magyar határállomás

A szubotícai vasutigazgató nyilatkozata

Az egész Vajdaság kereskedelme és gazdasági élete agonizál s ezt természetesen megérzi a vasúti forgalom is, amit legfényesebben igazol Borkó Jakab dr. szubotícai tartományi vasutigazgató nyilatkozata, amit szerdán adott a Bácsme gyei Napló munkatársának.

Borkó Jakab dr. azzal kezdte nyilatkozatát, hogy a múlt évben a szubotícai vasutigazgatóság területén lényegesen gyengült a személyi és szállítási forgalom. Az export forgalom volt talán a leggyengébb. Az export céljára rezervált vasúti kocsik nagyrésze üresen maradt. Kijelentette a vasutigazgató, hogy a tavaszi szállítási szezonra kétezer vagon áll az exportőrök rendelkezésére, de eddig igen kevesen igényeltek vasúti kocsikat. A kilátások igen kedvezőtlenek és a vasutigazgatóság véleménye szerint az export-kereskedelem a tavasszal sem fog javulni.

A szubotícai vasutigazgatóság Noviszadra való áthelyezésével kapcsolatban Borkó igazgató kijelentette, hogy ez a

kérdés még nincs véglegesen eldöntve. A végső szó e tekintetben a közlekedésügyi minisztériumot illeti, amely még nem döntött véglegesen.

Valahányszor Noviszadra utazom mindig azt írják a lapok — mondja a vasutigazgató — hogy a vasutigazgatóság áthelyezésének ügyében, holott fontosabb folyó ügyek is várnak elintézésre.

Borkó vasutigazgató elmondta még, hogy a vasutigazgatóságért Szubotica—Zemun és Noviszad küzdenek. A vasutigazgatóság számára legalkalmasabb hely volna Noviszad, különösen akkor, ha elkészül a panesevói Duna-híd. Szubotica nem fog semmit sem veszíteni a vasutigazgatóság áthelyezésével, mert hasonló vasúti intézményt fog kapni, a leszámítoló hivatal, azonkívül a szubotícai pályaudvart újra építik, kibővítik, úgyhogy ott a legnagyobb határforgalmat is le lehetne bonyolítani.

Borkó vasutigazgatótól ezután megkérdezte munkatársunk, hogy mi a véleménye a Szubotica—bajai vonal meg-

nyitásának időpontjáról. A vasutigazgató kijelentette, hogy ebben az ügyben legközelebb nemzetközi tárgyalások fognak megindulni, egyelőre azonban teljesen kiiktatva a vasútvonal megnyitása.

Egy másik fontos vasúti politikai ügyben januárja volt összehívva nemzetközi értekezlet Szubotícára, de ez ismeretlen okból elmaradt. Ezen az értekezleten kellett volna megállapítani azt, hogy egy korábbi jugoszláv-magyar vasúti megegyezés értelmében hol legyen a jugoszláv-magyar közös határállomás. Nincs kizárva, hogy a közös határállomás Szubotica lesz, ebben az esetben egy hatalmas pályaudvart és állomásépületet fognak építeni.

Egy szélhámos szentainapszámos huszezer dinárt akart kicsalni a szentai szerb takarékpénztártól

Szentáról jelentik: Furfangosan kitervezett csalást hiúsított meg az utolsó pillanatban Opacsics Zsarkó, a szentai szerb takarékpénztár igazgatója.

Szombaton megjelent a bankban egy harmincöt év körüli, jólöltözött, szerbül és franciául beszélő férfi, aki Fodor György tornyosi gazdálkodónak monddta magát és kérte az igazgatót, adjon neki huszezer dinárt kölcsönképpen tíz és fél lánc földjére.

Az igazgató kérdésére, hogy kit ismer, azt felelte a kölcsöntkérő, hogy állandóan a szálláson él, Szentán nincs is más ismerőse, mint egy rendőr. Az igazgató fölkereste, hogy az ismerős rendőrrel együtt jöjjön be a takarékbba, ahol majd igazolja személyazonosságát. A gazdálkodó ezután eltávozott. Szerdán aztán megjelent dr. Ludács Milos ügyvédi irodájában és olyan pontos személyleírást adott a családjáról és az őt Fodor-gyermekről, hogy az ügyvéd a gazda kérésére áttelefonált a takarékpénztárba, hogy Fodor Györgynek egész nyugodtan adhatnak kölcsönt a földjére. Amikor azonban Fodor eltávozott az irodából, ismét telefonált a takarékbba, hogy az állítólagos gazdálkodót nem ismeri személyesen, tehát fogadják óvatosan.

Ezalatt Fodor a takarékhhoz érkezett, ahol egyenesen az igazgatóhoz fordult:

— Elhiszi-e, hogy én vagyok Fodor György? — kérdezte.

— Persze, hogy elhiszem — felelte az igazgató — de nekünk nagyon kell vigyázni, mert sok a gazember. Mostanában nagyon sokan kísérleteznek, hogy más nevére pénzt vegyenek fel. Egyik szubotícai bankot is becsapták nemrégiben.

A bankigazgató intésére az egyik hivatalnok elrohant a közeli rendőrségre, közben Fodorral színelgesen megkötötték a kölcsönügyletet, aláírták vele a kötelezvényt a huszezer dinár felvételéről.

Süties rendőraltszát a hivatalnokkal a takaréktól várt Fodort. Alig lépett ki az ajtón, a rendőraltszát igazolásra szólította föl és bekísérte a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Gere Mihály tornyosi napszámos, az igazi Fodorék szomszédja, azért ismerté olyan alaposan a Fodor-család körülményeit. Bevallotta, hogy éveken át volt francia hadifogságban és ott tanulta meg a francia nyelvet.

Crème Simon

Erdes vagy repedezett

bőr ne a létezik többé, ha mindennap könnyű masszázst alkalmaz

Crème Simon-nal amelyet mosakodás után a még nedves bőrre kell elkenni és azután törülközővel felszáritani. Az arc- és kéz bőr rövidesen átváltozik, fiatal, hamvas és bársonyos lesz.

SIMON SZAPPAN ÉS PUDER PARIS

Botrányba fulladt Noviszad közgyűlése

A tisztviselőkérdés miatt tört ki a vihar, amely órákon át tartott — Az egész ellenzék elkeseredetten támadt a magyar pártra — A noviszadi közgyűlésen elhangzott az első magyar beszéd

Az ellenzék késő éjszaka tüntetőleg kivonult a közgyűlési teremből

Noviszadról jelentik: Noviszad város törvényhatósági bizottsága — amint már jelentettük — kedden délután négy órakor folytatta a múlt pénteken megszakított közgyűlést, mely a késő éjszakai órákba nyult bele és

olyan páratlanul botrányos lefolyású volt, amilyenre a noviszadi városi közgyűlések történetében alig van példa.

A robbanó anyagot a tisztviselőkérdés megoldása szolgáltatta, amely már hetek óta foglalkoztatja nemcsak a közgyűlési pártokat, hanem a közvéleményt is. A városi közgyűlés még mindig nem intézte el a tisztviselőkérdést és Noviszad az egyetlen város az országban, amely a tisztviselőkérdéssel eddig nem foglalkozott. A városi tanács többség nevében egy indítvány került a közgyűlés elé, amely a tisztviselőkérdés megoldása előtt a szabályrendelet módosítását kívánja, olyképpen, hogy

néhány főtisztviselői, illetve tanácsnoki állás megszűnjön és a segéd-személyzet számát negyvennel redukálják.

A többségi indítvány nagy elkeseredést váltott ki az ellenzékben, mely azt vitatja, hogy a többség ezzel az indítványával nem a takarékosági célokat szolgálta, mert a főtisztviselői redukcióval a város legfeljebb évi 16.000 dinárt takarít meg, hanem

a javaslatnak politikai és személyes bosszujellege van.

A közgyűlés ilyen előzmények után este fél nyolc órakor tért át a napirend huszadik pontjához: a többségi pártok javaslatának tárgyalására. Lakics János polgármesterhelyettes ismertette Popovics Alimpije és társainak a szabályrendelet megváltoztatására vonatkozó javaslatát, amelyet a városi tanács módosítással terjesztett a közgyűlés elé.

Az ellenzéki pártok jogásztagjai — tekintettel a jogászbalra — arra kérték a közgyűlést, hogy tegyék lehetővé, hogy

Nem bosszu, hanem takarékoság

Dr. Borota Branislav polgármester percekig rázta a csengőt és egész belekezdett a folytonos rendentartásokba. Nagy erőfeszítés után végre helyreállt annyira a rend, hogy Popovics Alimpije, a hivatalos radikális párt vezérszónoka elmondhatta rövid beszédét, amelyben erősen visszautasította és alap-talannak mondja a vádat, hogy a törvényhatóságot politikai, vagy személyes bosszu vezette. Az indítványt fenntartja, mert ezzel kizárólag takarékosági okok vezetik a többségi csoportokat.

A láрма újból kitört és az ellenzék percekig hevesen tiltakozott Popovics kijelentése ellen.

Dr. Maties Milán demokrata ellenezte a többségi javaslatot, mert az nem került a jogügyi bizottság elé. Dr. Ilics Raduskó disszidens radikális szinten az indítvány ellen szólt föl. A városi tanács sok a fel nem dolgozott hátralék és számokkal igazolta, hogy amíg a békében 15.000 aktára szaporodott fel a városi munkák és így a redukció csak a közigazgatás és a közönség kárára volna. Azt a tisztviselőt, aki nem felel meg munkájának, küldték el, de ne indítsanak személyes hátszót politikai okokból és ne akarják a fiút az anyja politikája miatt büntetni. Javasolta, hogy ne együttesen szavazzanak a javaslat felett, hanem minden megszüntetni javasolt állásra külön-külön. Mirkovics Gliga disszidens radikális javasolta, hogy a többségi indítványt sokszorosítsák és osszák szét a bizottsági tagok között, mert a javaslatot a közgyűlés tagjai most ismerték meg először.

Baics Mikanov Luka disszidens radikális benyújtotta az ellenzék összes tagjai által aláírt és a titkos szavazás elrendelését kérő ívet, de

dr. Borota Branislav, hivatkozással a szabályrendeletre, nem rendelt el a titkos, hanem csak a felállítás után való szavazást, ami óriási vihart váltott ki.

Az ellenzék tagjai közül többen a ta-

a jogászság reprezentábilis mulatságán megjelenhessenek és tekintettel az idő előrehaladottságára, halasztsák el a közgyűlést. Popovics Alimpije és Baics Luka bizottsági tagok azonban azonnali tárgyalást kívántak, ami már egymaga elkeseredettségre adott okot.

A közgyűlés elvetette az ellenzék indítványát és izzó hangulatban megkezdte a javaslat tárgyalását.

Dr. Latinesics János Pribicevics-párti felugrott a helyéről és a többség felé kiáltott:

— Szégyen gyalázat, hogy ilyen javaslattal mertek ide jönni, ez annyira felháborít, hogy nem kívánok ennek a tárgyalásban résztvenni.

Latinesics dr. erre el is hagyta a termet.

Hudnagjev György szocialista szólalt föl és a javaslat ellen: *élesen kikélt annak tendenciája miatt és kifogásolta*, hogy a javaslat a kulturatanácsnoki állást szünteti meg. Dr. Hadzsi Koszta Pribicevics-párti rövid beszédben szólította fel a többséget, hogy vonja vissza ezt az indítványt, amely szégyent hozott a szerb Athenre és a többség gondolkodására vall, hogy a kultúra fejlődésének dejében megszünteti a kulturatanácsnoki állást, de

itt nem takarékosági elvek uralkodnak, hanem fejeket követel a többség.

A láрма elementáris erővel tört ki, a többségi pártok tiltakoztak Hadzsi kijelentése ellen, míg az ellenzék kórusban helyeselt. Az ellenzéki képviselők percekig csapdosták a padokat, ütötték az asztalokat és

minden tárgyat lehetetlenné tett a fülsiketítő zaj

és kiabálás: *»Szégyen, gyalázat botrány, bosszulahadjárat, a legjobb tisztviselőket akarják kikérgetni!«*

Dr. Ilics Raduskó radikális disszidens magából kikelve kiáltotta:

— *Még ha vér árán is, ebből a javaslatból nem lesz határozat.*

nácsasztalhoz rohantak és öklükkel verték az asztalt. A pokoli lármában elveszték az elnök szavai és csak amikor a többség felállt és szavazott, tudta meg az ellenzék, hogy a szavazás megtörtént. Léphertz Miklós jegyző összeolvasta a szavazatokat, amely szerint az indítvány első része

a kulturatanácsnoki állás megszüntetése mellett negyvenötön szavaztak, míg az ilvemaradtok száma harminc volt.

Mindez leírhatatlan viharok között történt. Valamennyi ellenzéki képviselő a közpörcödött és a helyzet már majdnem kritikussá vált. Autó lehetett tartani, hogy az ellenzék megtámadja a magyar pártot, mert a hivatalos radikális pártnak, csak a magyarpárti szavazatokkal volt többsége. Reprodukálhatatlan szavak röpöködtek a levegőben és az ellenzékiek felemelt öklükkel rohantak a magyarpártiakra, akik közül az elnöki székbe kerültek.

A vihar oly méreteket öltött, hogy dr. Borota Branislav, aki eddig higgadt-ságát megőrizve, az elnöki székben ült, felkelt és ezzel jelezte, hogy a közgyűlést felfüggesztette.

»Horthy-huszárok...«

Több mint egy óra szünet következett, amely a legképzeltetlenebb botrányok között felt el. Dr. Ilics Raduskó a többség felé kiáltotta:

— *Vér nélkül nem fogadták el a javaslatot.* Gyalázat, szégyen, elárulták a magyaroknak a szerbeket. *Árulók!* Reggel itt maradtunk, de nem engedjük, hogy határozat legyen ebből. Botrány és szégyen, hogy itt Achs Izorok dirigálnak. Szégyelje magát a többség.

Mindez az ellenzékiek turbulens kórusa mellett ment végbe. Dr. Hadzsi Koszta percekig csapkodta az asztalt és ezt kiáltotta:

— Persze maguknak nem kell kultúra, nem kell kulturatanácsnok, megírta

Ki internáltatta Hadzsi Kosztát?

Dr. Hadzsi: Jogtiprás, terroristák, disznóság, botrány.

Vértes Árpád szocialista a magyar párt felé:

— *Miért nem hozták el Héjjást?*

Külön csoportok alakultak és külön hangos, lármás vitákat folytattak. Dr. Hadzsi, Miroszlavjevics Lázár, Panykovics és Popovics Alimpije egy sarokban tanácskoztak, hogy miképpen lehetne a békét helyreállítani. Néhány perc múlva azonban ez a békítési kísérlet sikertelenül végződött.

A láрма akkor érte el tetőpontját, amikor Klicin Mita, aki a vitában eddig nem vett részt, felugrott helyéről, előrohant és emelt öklökkel intett Profuma Béla, volt polgármester, magyarpárti felé:

— Szégyen és botrány, 1914-ben engem internáltak és a nyakamat fojtogatták, most ugyanazok a magyarok a flam nyakát akarják kicsavarni. Ön, Profuma ur, mint polgármester, 1914-ben internáltattam és most van bátorsága idejönni és ellenünk szavazni.

Profuma: 1914-ben nem én voltam a polgármester.

Klicin: De igen.

Profuma: 1914-ben dr. Demetrovics Vladimir volt a polgármester, én csak 1916-ban lettem. Én sem önt, sem mást nem internáltam.

Profuma felkelt, kérte Klicint, hogy a félreértését fel akarja világosítani, amit Klicin eleinte nem akart meghallgatni, de utóbb tudomásul vette, hogy nem ő volt a polgármester.

Dr. Hadzsi: Engedjék szólnék a ki-szélesített tanácsot, ha itt diktálni akar-nak. Szégyen, botrány.

Csulum János: Mit gondolnak? Magyarországon vannak, vége a magyar rendszernek.

Hadzsi (Profuma felé): Maguk segítették elő ezt a példátlan szégyent.

Profuma: Én a jogommal élek, itt ülök és szavazok.

Hadzsi (a többség felé): Mire való volt ez a hallatlan botrány?

Dr. Jovanovics György, Popovics Alimpije indulatosan válaszoltak, mire Hadzsi azt kiáltotta feléjük:

— Erőszakkal megakadályozták abban, hogy a legreprezentábilisabb hálon résztvehesünk, csak azért, hogy ezt a botrányt megcsinálhassák.

Baics-Mikanov Luka (a magyar párt felé): *Gyávák vagytok, mert szerbül nem akartok beszélni, de bírtok vagytok a szerbek ellen szavazni. Disznóság, botrány.*

Csulum: Miért hallgatnak, mert nem akarnak szerbül beszélni.

Dr. Velieskovics-Szvinjarev Miladin: *logok van magyarul beszélni.* (Óriási zaj)

Csulum: Nincs logok.

Dr. Velieskovics: *A magyar uralom alatt mi beszélhetünk szerbül.*

Ujabb viharok

Háromnegyed tízkor végre a közel-egyvörös pokoli láрма annyira megengyhült, hogy dr. Borota a többség kérelmére újból elfoglalta az elnöki széket.

Dr. Borota: Újra megnyitom a közgyűlést.

Baics Luka: A dobrevoljacok nem azért küzdöttek, hogy most a szerb hivatalnokokat kidobják. Az ellenzékiek a magyar párt felé:

— Lakások, kulik, szavazógépek, ezt megkeserülték.

Dr. Borota állandó láрма között bejelentette, hogy a szünet előtt a többségi javaslatban felsorolt állások közül a kulturatanácsnoki állás megszüntetése tárgyában történt szavazás, de most többé nem részletekben bocsátja szavazás alá a javaslatot, hanem egészében. Erre már fel is állt a többség, mire

újra elemi erővel tört ki a láрма.

Klicin: Bizonyítékaik vannak, hogy a kormánytól kaptak utasítást, hogy így bírjanak el, mégha ez a törvénnyel ellenkezik is.

Dr. Borota folyton beszélt és magya-

ezt a maguk hivatalos lapja, a Délbácska.

— A Délbácska nem a mi hivatalos lapunk, a város hivatalos lapja, a Szluzszeni Novine — felelte dr. Borota polgármester.

— Be fogom bizonyítani, hogy igenis a hivatalos lapjuk. Onnan tudjuk meg, hogy mit akar a többség — kiáltotta magából kikelve Panykovics építészügyi igazgatóhelyettes.

Közben huszan is verték az asztalt és percekig zugott az ellenzék felháborodása a magyar párt felé:

— *Achs Izor és Profuma a városház urai, ők dirigálnak. Szégyen, disznóság, Horthy huszárok.*

rázta, hogy mi felett kellett szavazni. Az ellenzék Ilics indítványa feletti szavazást kért.

Borota: Dr. Ilics nem adta be huszon-negy órával előbb indítványát és efelett nem lehet szavazni. (Óriási percekig tartó zaj.)

Klicin: Nem volt a jogügyi bizottság előtt a javaslat. Itt csak felekről van szó. A városi tanács az ülésekből kupa-tanácsot csinált.

Dr. Hadzsi: Nem félek, pereljen be, maga kommunista.

Milutinovics Lázár Miletics-párti a magyarak felé:

— Nem lesz sokáig ez a kormány, maguk még botokat kapnak tőlem.

Dr. Hadzsi (a polgármester felé): Hol a városi főigyező, hogy lássa a maguk büncit. Ez nem közgyűlés.

Popovics Alimpije a legnagyobb zajban dr. Ilicshez ment és bejelentette neki, hogy elfogadja az általa javasolt bizottságot, mely felülvizsgálja a tisztviselők működését. Velieskovics dr.erre előterjesztette a bizottság tagjainak a neveit, amelyek között sok ellenzéki van.

Dr. Borota elrendelte a szavazást, a lármában azonban senkisésem tudja, *re kell szavazni.* De dr. Borota kihirdette, hogy a többség elfogadta dr. Velieskovics indítványát.

Dr. Hadzsi: Három napig itt maradtunk, mégsem engedjük magunkat terrorizálni.

Dr. Borota (az ellenzékhez): Ha kívánják, felebezzék meg a határozatokat, amelyeket törvényesen hoztunk meg.

Klicin: Dehogy felebezzünk. Hisz ott vannak a maga barátai.

Profuma Béla: Csodálkozom ilyen eljárásom. Mi csak hallgatunk és mégis beünnöket támadnak.

Boksán Radivoj tanácsnok: Nem vagyunk bábok, akikkel játszani lehet, miért nem mondotta meg a polgármester, hogy minket el akar küldeni. Ebbe nem fogunk beletörődni.

Baics Luka dr. (Jovanovics felé): Maga azért kormánypárti, mert kórházi orvos lett.

Dr. Hadzsi: A jogügyi bizottság nem tárgyalta a javaslatot és így annak nincs érvénye.

Klicin Mita: Én az imént megtámadtam Profumát, de ez a támadás nem volt a magyarok ellen irányítva. Én nem vagyok a magyarok ellensége, de nem engedhetem meg, hogy ők minket másodrendű polgároknak tekintsenek. Profumának alkalma leit volna engem az internálás elől megmenteni, de nem tette. Én nem bánthat volna úgy velem, mint ő velem. A legerélyesebben tiltakozom az ellen, hogy ezek az emberek (a magyar párt felé mutat), kik minket elnyomtak, most triumfáljanak felettünk.

Az első magyar beszéd

Profuma Béla ezután siri csendben egyetlen közbeszólástól sem zavarva szólalt fel és

elmondotta az első magyar nyelvű beszédét.

— Nem akarok az izzalmakhoz hozzájárulni, eddig sem vettem részt a tanácskozásban. Klicin ur felhevült állapotban azt állította, hogy én internáltattam és 1914-ben én voltam a polgármester. Sőt azzal is vádol, hogy nem védtem meg, pedig tehettem volna. Aki az internálások körülményeit ismeri, az tudja, hogy nekem, de még a polgármesternek sem volt semmi befolyása az internálásokra, amelyeket kizárólag a katonaság eszközölt. Nem volt olyan óra, hogy valamilyen igazságtalanságot meg ne kíséreltünk volna megakadályozni.

Dr. Ilics: Lehet-e itt magyarul beszélni? *Tiltakozom az ellen, hogy ez a felszólalás precedens legyen.* Az alkotmány kizárja és eltiltja más nyelv használatát, mint az állam nyelvét. Most meghallgattuk nyugodtan, mert személyes kérdésben volt, de ezentul, csak szerbnyelvű felszólalást engedünk meg.

Klicin: Az előbbi szavazás megcsinálását kérjük.

Dr. Hadzsi: Marionettek-

Dr. Velicskovic védelmébe vette Profumát, akinek semmi szerepe az internálásokban nem volt és aki becsületesen viselkedett a szerbekkel szemben.

Csulum: Prókátor, szegyen.

Dr. Velicskovic: Szégyelle magát.

Vétes: A magyar párt és a magyarság az kettő.

Dr. Borota bejelentette, hogy Popovic Alimpije és társai javaslatát elfogadták és áttérnek a tárgysorozat következő pontjára, mire

az ellenzék tíntetőleg elhagyta a termet

A közgyűlés ezután a még hátralevő napirendi tárgyakat ugyszólván minden fajsólalás nélkül elfogadva féltizenkét órákor végetért.

Dr. Tapavica György volt polgármesterhelyettes annak a nyilatkozatának a közlését kéri, mely szerint Matkovic Béla volt főispán, dr. Slezák Lajos volt képviselő és Profuma Béla volt polgármester, minden esetben a legerélyesebben tiltakoztak minden internálás ellen, amelyet kizárólag katonák rendeltek el. Profuma különösen a városi tisztviselőket védette meg, mintha a testvérei lettek volna. Az őt ért támadások indokolatlanok és alaptalanok.

Ünnepélyesen megnyitották a szombori jegyzőtanfolyamot

Csütörtök délután kezdődnek meg az előadások a közigazgatási iskolában

Szomborból jelentik: Ünnepélyes keretek között nyitották meg szerdán délután 11 órákor a Szokol-palota emeleti termében a közigazgatási iskola első tanfolyamát. Az ünnepélyes megnyitásra a belügyminiszter képviselőjében dr. Vlaskalin Milorád inspektor érkezett Szomborba. Délelőtt 11 órára összegyűltek a teremben az első tanfolyam hallgatói: száz községi tisztviselő, akik közül 45-45 a bácskai és a beogradi tartományok községeiből és 10 a dunamelléki tartományból való. A megnyitáson megjelentek dr. Vlaskalin Milorád kivül dr. Lalozevics Joca országgyűlési képviselő, az iskola kormánybiztosa, dr. Zubkovic Péter mint főispánhelyettes és Klicin Mita, a bácskai tartomány választmányi elnöke. A tanári kar közül Konvovics Nikola, az iskola igazgatója, dr. Medakovic Gruja a közjog, Sztrilics Jenő az anvakönyvezetés, Katyanszki Gyuro a katonai közigazgatás, dr. Masirevics Brankó a büntetőjog, dr. Masirevics Mihály a közigazgatási és egyházi jog, dr. Matics Márton a szociálpolitika, Berics Szevetiszláv a közoktatásügy, dr. Krescarevics Sándor a magánjog, dr. Radics József a rendőrségi és dr. Odobasics Zsárkó az egészségügyi közigazgatás előadója.

Konvovics Nikola iskolaigazgató beszédében üdvözölte a megjelenteket, kifejtve, hogy az iskolára milyen nagy szükség van a Vajdaságban. Vázolta az iskola megalakításának történetét és kijelentette, hogy az iskola létesítése körül elévülhetetlen érdemeket szerzett Ralics Szevetiszláv beogradi főispán és dr. Lalozevics Joca az iskola kormánybiztosa, míg a bácskai és a beogradi tartomány áldozatkészsége tette lehetővé az iskola fenntartását. Beszédében a tanfolyam hallgatóit szorgalomra buzdította és beszéde végén a hallgatósággal együtt Ófelségét és a királyné házat üdvözölte.

Ezután dr. Vlaskalin Milorád tartott rövid beszédet, tolmácsolva az iskola tanári karának és hallgatóinak a belügyminiszter és Ralics Szevetiszláv főispán üdvözlését és azt a kívánságát, hogy az iskola, amelyre nemcsak a Vajdaságnak, hanem az egész országnak szüksége van és amely az első ilyen intézmény az országban, éljen, virágozzon és fejlődjön.

Dr. Lalozevics Joca kormánybiztos beszédében kifejtette, hogy elmúltak a háborús idők, az élet a békés mederbe jutott. A modern állam apparátusban a községek az államélet sejtjei: ha ezek a sejtjeik egészségesen fejlődnek, az állam is fejlődik és egészséges, ha ott zavarok vannak, az államéletben is zavarok állnak be. A nép és a nemzet közös érdeke, hogy tanult, képzett tisztviselői legyenek. A hallgatókat szorgalomra és kitartásra buzdította.

Végül Klicin Mita, a bácskai tartományi választmány elnöke rövid beszédében kérte a tanárokat, hogy a hallgatókat oktassák az autonómia iránti tiszteletre és szeretetre, hogy mindig száll-

janak sikra az autonómia jogaiért, megismerve annak természetét, szükségességét és céljait. Ezzel ki fogják küszöbölni a közigazgatási életből az állandó hatásköri összeütközéseket. Kéri az államhatalom jelenlévő képviselőit, hogy az illetékes helyen járjanak közbe, hogy felsőbb helyeken is respektálják az autonómia jogait.

Klicin beszéde után Konvovics Nikola felolvasta az Ófelségének küldendő üdvözlő távirat szövegét, majd a tanári kar rövid konferenciát tartott, amelyen az órábeosztást állapították meg. A rendes előadások csütörtök délután két órákor kezdődnek és naponként délután 2-1/2 9 óráig tartanak. Szerdán délután a szombori szerb nőegylet a Szokol-palota nagytermében ötórát teát adott az iskola tanári karának és a hallgatók tiszteletére.

Lapott holmi a róka-lyukban

Petrovoszelői cigányok követték el Adán és Molon a legutóbbi betöréseket

Petrovoszelőről jelentik: Az utóbbi napokban Molon és Adán több házban betörés történt s a betörők egész szobaberendezéseket vittek el. A nyomozás számai Petrovoszelőre vezettek, ahol a rendőrség csakhamar meg is találta a tetteseket. Egy sátoros cigány, Rostás Ferenc paplant kínált megvételre s ez vezette nyomra a rendőrséget. A kutatás alkalmával nagymennyiségű ruhaneműt, butort találtak a cigányoknál, akik bevallták, hogy azok nagy része Molról Szabó-Ruffitól és Adáról származik.

A lopott holmik egy részét a cigányok a putriban lévő ágy alá ástott üregbe rejtették, ahová szükség esetén maguk is beszoktak bujni. A rejtékhelyet egyik rendőr találta meg, akinek feltűnt az ágy alatt lévő szalma s kardjával piszkálni kezdte. Mikor leszurta a kardot, mintegy tíz centiméterre deszkát ért. A deszkaajtó felemelve, meglehetősen tágas róka-lyukat találtak, amelyben éppen bent tartózkodtak a rókák: Dimovics Lajos és felesége.

A hideg elől szoktuk ide húzódni fekvőhelyre — mondotta az asszony s feltápáskodott a lopott ágyneműröl.

Lakatos István és Petrovics Sándor azt is bevallották, hogy az ő bandájuk lopta el Pataki Péter petrovoszelői fuvarosnak kocsiját, lovát. A lovat száz dinárért Szepi nevű cigánynak adták el Beeskerekre, a kocsit négyszáz dinárért Indián. A cigányokat a rendőrség átadja a noviszadi ügyészségnek.

Öngyilkos fiatalok

Budapestben egy húszéves leány, Aradon egy tizenhat éves fiú lett öngyilkos

Budapestről jelentik: A Rákos-rendező pályaudvarnál kedd este egy fiatal leány a Szob felé robogó gyorsvonat elé vetette magát és a vonat darabokra szaggatta. Az öngyilkos leány ridiküljében levelet találtak, amelyből megállapították, hogy az öngyilkos Fried Bálint, rákospalotai postafőellenőr husz éves Olga nevű leánya, aki kedvence volt a társaságnak, több szépségversenyen győztese és bálkirálynő volt. A leány szerelmes volt egy fiatalemberbe, de sem a fiú, sem az ő szülei nem egyeztek bele a házasságba és ezért követte el az öngyilkosságot.

Mint Aradról jelentik, szerdán reggel Eberlein József aradi építési vállalkozó tizenhat éves Agoston nevű fia öngyilkosságot követett el. A fiú néhány nappal előbb érkezett Aradra Budapestől és kedd este még vidáman elbeszélgetett testvéreivel, majd lefeküdt. A fiú egy szobában aludt tizennyolc éves Margit nevű nővéreivel. Reggel revolverlövésre ébredt a család és kiderült, hogy a fiú pisztollyal fölbeltette magát. A golyó átment a fiú koponyáján és a néhány méternyire álló ágyban fekvő nővéreinek felső lábszárába hatolt. A fiú állapota életveszélyes és a leány sérülése is súlyos. A hozzátartozók nem tudják, hogy mi a tragédia oka, miután azonban a súlyosan sebesült fiú lábában női nevet suttyog, azt hiszik, hogy szerelmi csalódás miatt kereste a halált.

A láz deliriumában elhagyta betegágyát egy odzsaci gazda, kiment az uccára, ahol megfagyott

Odzsaciról jelentik: Megrázó tragédia történt az elmúlt éjszaka Odzsaci községben.

Hans János ötvenhat éves gazda pár nappal ezelőtt tüdőgyulladásban megbetegedett. A felesége éjjel-nappal ápolta a beteget, aki az elmúlt este jutott a krízis periódusába. A magas lázzal fekvő Hans ágya mellett felesége kimerüléstől elgyötörve elaludt. A beteg ekkor a láz deliriumában fölkelt az ágyból és egy szál ingben kiment az uccára, beledőzött a Dudas nevű állóvízbe, amelyben össze-rogyott. A felesége hajnal felé ébredt föl, rögtön keresésére indult férjének, akit az állóvízben megtalyva, holtan talált.

A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy gondatlanság esete nem forog-e fenn.

HIREK

VÁROSI SZÍNHÁZ hangversenytermében: Hétfőn, február 20-ikán Karin Michaelis dán irónő német nyelvű előadása: »Szerelem, házasság és válás.«

*

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Változékony, nyugtalan idő várható hőszűréssel és helyenkint csapadékkal.

— **Jegyzőválasztás Nikoltncin.** Beeskerekéről jelentik: Nikoltnci község képviselőtestülete legutóbbi ülésén egyhangulag megválasztotta jegyzőnek Dimitrijevic Velikó eddigi jegyzőt, aljegyzőnek pedig Malusevics Paját.

— **Királyi kitüntetés.** Szentáról jelentik: Ófelsége Alekszandar király, Uvalics Vladimir szentai járási tanfelügyelőt, Prekajszi Petar, Tomics Jovan és Bozsín Nesztor szentai állami elemi iskolai igazgatókat a Szent Száva-rend ötödik osztályával tüntette ki.

— **A noviszadi sakk-klub bajnoki versenye.** Noviszadról jelentik: A noviszadi sakk-klub bajnoki sakkverseny legutóbbi fordulóján Kulzsinszki nyert Lipkovic és Trankoni ellen. Remis-vel végződtek: Bizam—Csányi, Csányi—Rajkovic és Ilic—Trankoni játszmák. A verseny állása a következő: Csányi 7 1/2 (vesztett 1 1/2 pontot), Kulzsinszki 7 (1/2), Zsivanovic 7 (3), Bizam 5 (2), Rajkovic 4 1/2 (5 1/2), Popovic 3 1/2 (5 1/2), Ilic 2 1/2 (2), Weitzenhofer 2 1/2 (6), Lipkovic 2 (6), Trankoni 1 1/2 (6 1/2). A mai állás után a bajnokság sorsát eldöntöttnek lehet tekinteni, mert a bajnoki versenyt minden bizonnyal Kulzsinszki nyeri meg.

— **Március 12-ikén kezdődik az országos mozi-sztrájk.** A mozisok országos szövetségének vajdasági szekciója kedden ülést tartott, amelyen csatlakozott a beogradi és zagrebi szervezetek határozatához, amely szerint épügy, mint az egész országban, a Vajdaságban is március 12-től kezdve zárva tart valamennyi mozi, mindaddig, amíg a kormány a mozgókép-színházak súlyos adóterheit nem segít.

— **Fényesen sikerült a noviszadi jogászból.** Noviszadról jelentik: Kedden este zajlott le a noviszadi jogászból, amelyet nagyszámu előkelő publikuma évtizedek óta a szezon legszebb báljává avat. Ezidén is számos közéleti notabilitás jelent meg a mulatságon, amely a legjobb hangulatban folyt le és a hajnali órákban ért véget.

— **Szmederevóba megy vendégszerpelní a noviszadi szerb szintársulat.** Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb szintársulat hétfőn fejezte be Pancsevón negyvenkét előadásra terjedő vendégszerpelnését. A társulat Pancsevórol Szmederevóba utazik, ahol szintén hosszabb vendégszerpelnésre kapott meghívást.

— **Karin Michaelis szubotical előadása.** Nagy érdeklődés előzi meg Karin Michaelis szubotical előadását. A világhírű dán irónő február 20-ikán, hétfőn este fél kilenckor tartja meg a Városi Színház koncerttermében német nyelven előadását »Szerelem, házasság és válás« címen, amellyel már világszerte nagy sikere volt. A nagy érdekességű előadásra jegyek a színházi pénztárnál kaphatók.

— **Az istentisztelet új rendje a noviszadi zsidótemplomban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidótemplomban az esti istentisztelet február tizenhatodikától kezdődőleg úgy pénteken, mint hétköznapokon 5 óra 15 perckor kezdődnek.

— **Kirabolták egy pancsevóli fakeskedő Wertheim-kasszáját.** Pancsevórol jelentik: Néhány nap előtt ismeretlen tettesek betörték Rada József és fiai pancsevóli fakeskedő telepére és a Wertheim-kasszáját elrabolták. A súlyos pénzszerkeényt a selyemgyár melletti réten feltörték és tartalmát, 12.000 dinárt ellopták. A pancsevóli rendőrség most Winterry telepátha segítségével nyomoz a tettes után.

— **Kiszurta vetélytársa szemét.** Noviszadról jelentik: Cséki Gábor bacsokogradistei tanító mult év januárjában szerelemföltésből orozva megtámadta tanítótársát, Katyanszki Jánost és jobb szemét kiszurta. A noviszadi semmitőszék szerdán megtartott tárgyalásán Cséki Gábot egy évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Betöréses lopás miatt elítéltek egy földbirtokost.** Noviszadról jelentik: Ursa Dusan vagyos sevkerini földbirtokos 1926. február 10-én betört Dima Mija és Dragoje Dusan sevkerini lakosok padlására és onnan különböző élelmiszereket lopott. A noviszadi semmitőszék szerdán megtartott tárgyalásán Ursát kilenc havi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **A Brockmann német szintársulat noviszadi vendégjátéka.** Noviszadról jelentik: Brockmann német szintársulata február huszonkettedikén Noviszadon a Szlobodában bemutatja Molnár Ferenc »Játék a kastélyban« című szindarabját és huszonharmadikán Ludwig Fulda négyfelvonásos »Jugendfreunde« című vígjátékát.

— **Gyimesi vadvirág.** A szubotical Katholikus Legényegylet műkedvelő gárdája február 19-ikén, vasárnap este 8 órai kezdettel mutatja be a Gyimesi vadvirág című népszínművet. Jegyek az előadásra a Krécsi-féle könyvkereskedésben válthatók előre.

— **A Hódási SK álarcos bálja.** A Hódási SK nagyszabásu álarcos bált rendezett a Heitz-féle vendéglőben. A bálnak nagy erkölcsi és anyagi sikere volt.

— **A görzli törvényszék felmentette a Jugo-Mauthner alaptalanul megvádolt főtisztviselőjét.** Noviszadról jelentik: A Jugo-Mauthner noviszadi igazgatósága még a mult évben feljelentést tett Székely Ernő, a cég volt noviszadi főtisztviselője, utóbb a görzli fiók vezetője és olaszországi vezérképviselője ellen, csalás, sikkasztás és okirathamítás miatt. A feljelentés folytán a görzli ügyészség rendelkezésére Székely Ernőt Görzben letartóztatták és több, mint három hónapig vizsgálati fogságban volt. E hó tizenkettedikén volt Görzben eügyben a főtárgyalás, amely három napon át tartott, mert a könyvszakértőknek terjedelmes és részletes jelentést kellett a bíróság elé terjeszteni. Azonkívül számos tanút hallgattak ki, akik nemcsak a vádbeli cselekményre, de Székely Ernő olaszországi munkásságára vonatkozólag is tettek vallomást. A bírósági főtárgyalás befejezése után Gaspari államügyész elejtette a vádat, mert a főtárgyalás folyamán bebizonyosodott, hogy a vád alaptalan volt. Miagostovich dr. védőbeszéde után a törvényszék rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét, amely Székelyt a vád és következményei alól jogerősen felmenti, mert bebizonyult, hogy Székely a vádbeli cselekményeket nem követte el. Az alaptalanul meghurcolt főtisztviselő az ítélet által teljes elégtételt kapott.

— A vajdasági nyugdíjas szövetség vezetősége értesíti tagjait, hogy iroda-helyiségét a Népkör kisterméből február 24-ikén IV. kör, Harambascseva ul. 12. szám alá, Horváth-féle vendéglőbe helyezi át. A vezetőség minden kedden és pénteken délelőtt kilenc órától tízenkét óráig tart hivatalos órákat.

— Halálozás. Buchwald Adolf köz-tisztjeletben álló szegedi fakereskedő hatvanegy éves korában pár napi betegség után Szegeden meghalt. Halálát úgy Szegeden, mint Szubotícán kiterjedt rokonság gyászolja.

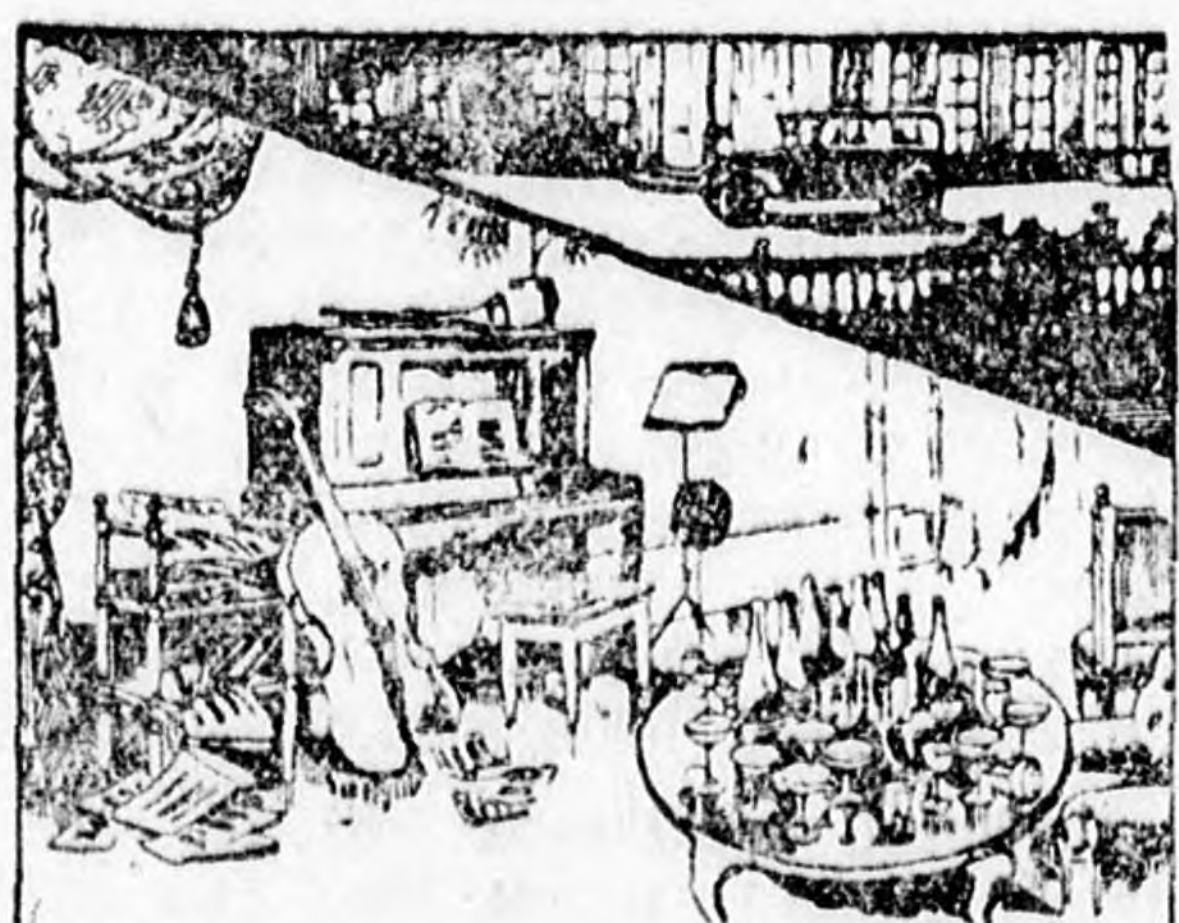
— Uj elnököt választott a vrsaci zsidó nőegylet. A vrsaci zsidó nőegylet most tartotta Glücksmann Róza elnökléte alatt tisztújító közgyűlést. Elhatározták, hogy Glücksmann Rózákat érdemeinek elismeréséül az egyesület díszelnökének választják meg. A titkári jelentés után Berg Samu hitközségi elnök elnökléte alatt megválasztották a következő új tisztikart: elnök dr. Szücs Bertalanné, alelnök Berg Samuné, pénztáros Holländer Bernátné, ellenőr Auspitz Mátyásné, titkár Schönheim István Ezenkívül megválasztották a husz tagu választmányt.

— Vizhuzás közben beleesett a kutba. Szentáról jelentik: Sztanojevics Nasztaszijeva hetvenéves asszony szerdán reggel a tanyáján levő kutból vizet huzott, közben elvesztette egyensúlyát és belezuhant a kutba. Elhaló segélykiáltásaira az összefutott házbelleknek élve sikerült kimenteni az öregasszonyt, akit súlyos sérüléseivel kórházba szállítottak.

VILAGSIKER! VIRRADAT VÁROSI MOZI

— Német nagygyűlés Mariolanán. Vrsacról jelentik: A német párt Mariolanán nagy népgyűlést tartott, amelyen a párt vezetősége dr. Singer Miklós elnökkel az élén nagy számmal vett részt. A népgyűlést a földmives szövetség épületében tartották meg Altmayer Jakab elnökléte alatt. Seemayer Ferenc a párt egyik vrsaci vezetője nagyszabású beszédében ismertette a délbánati német kisebbség politikai helyzetét és a gazdasági válság okairól beszélt. Dr. Singer Miklós pártelnök az általános politikai helyzetről számolt be. A népgyűlés után megtartották a német párt mariolanai szervezeteinek közgyűlést, amelyen díszelnöknek Altmayer Jakabot, elnöknek pedig Schneider Zsigmondot választották meg.

— Tűzoltóbál Novivrbászon. Vrbászról jelentik: A novivrbászi tűzoltóegyesület a Greinfenstein-szálló nagytermében jólsikerült bált rendezett. A bál a legjobb hangulatban a reggeli órákban ért véget.

Estélyünkre minden előkészületet megtettünk

De mihez fogjunk, ha vendégeink közül valaki netalán rosszul lenne? Legyen kéznél doboz

Aspirin tableta

melyek mindenféle fájdalmat nyomban enyhítenek. Követelje azonban az eredeti „Boyer”-csomagolást, a kék-fehér-piros szavatosági jeggyel.

— Csendélet a cigánysoron. Szentáról jelentik: Kolompár István horgosi cigány szerdán összeveszett rokonával, Rostás Lajossal, akit a vita hevében bunkósbottal úgy febesújtott, hogy agyrázkódást szenvedett. A zaj hallatára berchant Rostás testvére is és birkora kelt Kolompárral, aki őt is földreterpte és jókora darabot harapott ki az arcából. A két súlyosan sebesült cigányt kórházba szállították. Kolompárt a rendőrség letartóztatta.

— Tartalékos tiszték bálja Szentán. Szentáról jelentik: A tartalékos tiszték február 18-ikén az Eugen-szálló dísztermében rendezik nagyszabású műsoros estélyt egybekötött báljukat. A bál iránt nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg.

Reinhardt mondta:
Még életemben nem láttam
a VIRRADAT-nál jobb filmet!

— Dr. Donáth József halála. Vrsacról jelentik: Dr. Donáth József vrsaci orvos, a zsidó nemzeti egyesület díszelnöke 63 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Dr. Donáth megalapítója és éveken át elnöke volt a vrsaci zsidó nemzeti egyesületnek és a bánati zsidó nemzeti mozgalomnak egyik kimagasló vezéregyénisége volt. Néhány héttel ezelőtt betegségére való tekintettel lemondott a zsidó nemzeti egyesület elnöki tisztségéről és a közgyűlés ekkor érdemeinek elismerése mellett díszelnöknek választotta meg Dr. Donáth halála az egész Bánátban általános részvétet keltett.

— Szokol-akadémia Novivrbászon. Vrbászról jelentik: A vrbászi Szokol-egyesület szombaton este a Greinfenstein-hotel különtermében szokol-akadémiát rendez a szubotici, noviszadi, szombori, szentai és sztaribecsei szokolisták részvételével. Az akadémián a zenét a szubotici katonazenekar szolgáltatja.

— A petrovszelói rokkantak bálja. Petrovszelóról jelentik: A petrovszelói rokkant egyesület farsang utolsó vasárnapjára, február 19-ikére az összes vendéglőkben megkapta a bálrendezés jogát. A hatóság így akarja a rokkantakat némi anyagi támogatáshoz juttatni addig is, amíg állami segélyhez jutnak.

Dr. Vécsei Jenőné kozmetikai szalonja különleges arc- és bőrápolás, villany- és kvarcfénykezelés. Lakás: Trg Ciril i Metod 5, I. Tel. 539.

— A vrbászi kereskedő és iparos ifjuság közgyűlése. Vrbászról jelentik: A vrbászi kereskedő és iparosok ifjusága most tartotta meg rendes évi közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett. A pénztár és jegyzőkönyv hitelesítése után megéjtették az új tisztikar megválasztását. Korelnök lett Worst Jakab, elnökök Stur Béla, Mernyák Péter, titkár Weimann Jakab, pénztárnok Bajac Vitomir, pénztárkönyvi ellenőrök Bauer Jakab, Eng Jakab, vigalmi bizottság elnöke Förber József.

— Az odzsaci polgári kaszinó tisztújító közgyűlése. Odzsacról jelentik: Az odzsaci polgári kaszinó most tartotta évi közgyűlést, melyen megválasztották az új tisztikart. A kaszinó elnöke dr. Ertl János vezérigazgató lett, alelnök Reimann Bálint, titkárok Kri Antal, Schwendemann Antal, ügyész dr. Trischler Aladár, gazda Schwerer Alfréd, pénztárnok Tilffer János. Ezenkívül tizenegy tagu választmányt választottak.

— Vendéglősök táncmulatsága. A Felsőbácskai Vendéglősök Egyesülete Szubotícán február tizenhatodikán a Bunjevacska Prosvetna Matica helyiségében táncmulatságot rendez.

Köhögést és mellhajokot legbiztosabban gyógyít a Sirofen. Minden gyógyszerárban kapható.

— Strossmayer-nap Csakovecen. Csakovecéről jelentik: Február 12-ikén Csakovecen fényesen sikerült Strossmayer-napot rendeztek. Az ünnepségen Mataszovic tanár tartott beszédet, majd színelőadás és tánc következett.

MURNAU FILMJE VIRRADAT FILMKÖLTEMÉNY

— Elfogott tolvaj. Vrbászról jelentik: A novivrbászi rendőrség a vasuti állomáson egy gyanús egyénre lett figyelmes, aki látszólag céltalanul járkált a vasuti perronon. A rendőr igazolásra szólította fel az idegent, aki azonban nem tudta magát igazolni, mire bekisértek az őrszobára, ahol megkezdtek kihallgatását. Elmondotta, hogy Murobacs Mehmednek hívják, huszonkét éves, dalmáciai születésű és Priglevicaszvetlivánon volt alkalmazva, mint cukorárus, de gazdájától, Hosupozics Abdul priglevicaszvetliváni cukrásztól 2000 dinárt ellopott. Az a gyanu, hogy még számos más bűn is terheli lelkiismeretét. Áadták a kulai főszolgabírósnak.

— Purimi álarocsbál Vrbászon. Vrbászról jelentik: A novivrbászi zsidó Nőegylet március 10-ikén nagy purimi álarocsbált rendez a Schumacher-féle vendéglő nagytermében. Az álarocsbál igen nívósnak és érdekesnek ígérkezik.

— Oszlanczki János vendéglős nem volt tagja Rózsa Sándor bandájának. Vrsaci tudósítás alapján cikket közölt a Bácsmegeyi Napló Rózsa Sándor bánati működésének emlékeiről. A cikkbe téves információ alapján belekerült Oszlanczki János ürményházi vendéglős neve. Oszlanczki gyermekeitől a cikkre a következő helyreigazítást kapjuk: »Oszlanczki János vendéglős 1840-ben született és Rózsa Sándor itteni garázdálkodásainak idejében sem suhanc koránál, sem kis természeténél fogva nem is vehetett részt Rózsa bandájában. Vendéglőt csak 1904-ben vett, tehát mint orgazda sem vehetett részt abban az időben. Törvény előtt és pandur kezében sohasem volt és mint becsületes ember halt meg 1915-ben, 75 éves korában.« A helyreigazításnak annál szívesebben helyt adunk, mert távol állott tőlünk az elhunyt vendéglős általános tisztelt emlékét sérteni.

— Az alekszandrovói dobrovolljác-egyesület szlavája. Az alekszandrovói dobrovolljác-egyesület szerdán délelőtt ülte meg szlaváját ünnepélyes keretek között. Az ünnepély kalácstöréssel kezdődött, amit Mihajlovics Sztanisa sándori görögkeleti plébános végzett. A dobrovolljác-egyesület szerdán délelőtt vettek Hoffmann Kálmán dr. helyettes polgármester, Ognyanov Szvetozár dr. városi tisztifőgyász, Manoilovics Dusan főispánt a szlaván Krnajszi Ivics Dusan titkár képviselő.

— Műkedvelő előadások Kulán. Kuláról jelentik: A kulai iparos dalárda műkedvelő gárdája nagy sikerrel adta elő a Charley néneje című háromfelvonásos vígjátékot. A szereplők egytől-egyig kifogástalan alakítást nyújtottak. A kulai magyar gazdaifjuság ugyanekkor három egyfelvonásos darabot adott elő az Endlein-féle színházteremben. Az előadásnak nagy sikere volt és a szereplők játékát sürűn kísérte taps.

— A vrbászi kaszinó hangversenye. Vrbászról jelentik: A novivrbászi kaszinó zenealosztálya kitűnően sikerült hangversenyt rendezett a Greinfenstein-szálló nagytermében. A jól összeválogatott műsor legjobb száma Dvorzsák »Humoreszke« volt. A hangverseny szereplői a következők voltak: karmester Léh Pál nyugalmazott tanító, Sauer Frigyes, Schmidt Pál, Kern Zsiga, Klein Károly, ifju Kunc Lajos, Seidl Pista, Schuch Gyula, Müller Béla, Banbácsy János, Poth Elemér, ifju Klein Frigyes.

— Álarocsbál a petrovszelói ipar-testületben. Petrovszelóról jelentik: A petrovszelói iparos olvasókör február 20-ikán álarocsbált rendez. A bál tiszta jövedelmét az olvasókör könyvtárra javára fordítják.

Findeisen Gusztáv és Társa noviszadi cég 10-ikén és 11-ikén tartotta meg »Hart Parr« traktor-kurzusát körülbelül háromszáz érdeklődő előtt. Az érdeklődők valamennyien a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a »Hart Parr« traktorok egyszerűségéről, könnyű kezelhetőségéről és erős konstrukciójáról. A jelenlevők egy órai magyarázat után a traktorra ültek s azt a legnagyobb könnyedséggel vezették. A kurzus 11-ikén, azaz szombaton ért véget s tekintettel a nagy érdeklődésre, a cég a jövő hét folyamán újabb kurzust nyit, amelynek időpontját közölni fogja.

Megcsalja magát ha nem nézi meg a VIRRADAT-ot

Huszonöt ezer dínár segélyt szavazott meg a novivrbászi képviselőtestület a VSC-nek. Vrbászról jelentik: A novivrbászi községi képviselőtestület legutóbb tartott gyűlésén egyhangulag 25.000 dínár segélyt szavazott meg a Vrbászi SC-nek.

Purim-bál a Lloydban. A szubotici Lloyd termében március 10-ikén purim mulatságot álarocs-estélyt rendezünk. Ezen kedélyes mulatságra ezuton hívjuk meg a t. közönséget. — A purim-est vigalmi bizottsága.

Akiknek a szív működése gyenge, erőködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József viz súlyos billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A petrovszelói radikális párt bálja. Petrovszelóról jelentik: A petrovszelói radikális párt vasárnap este színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. A műkedvelők sok tapsot arattak. A színelőadást reggelig tartó bál követte. A mulatság tiszta jövedelmét a petrovszelói ifjusági vöröskeresztesegyesületnek adják. A nívós mulatság Szladics Román igazgatótanító érdeme.

KINTORNA

— Szerencsétlen! Mi lelt?
— Semmi. Egy kicsit összekülönböztem a Miklóssal.
— Egy kicsit? Hiszen össze-vissza vagy verve! Hát neki nem tört össze semmije?
— De ..igen. A sétabotja.

— Hogy milyen unpraktikus ember ez a Káldor tanár!
— Miért?

Fél életet töltött el abban, hogy megtanuljon tizenegy-tizenkét nyelvet és aztán megnősült, elvett egy asszonyt, aki szóhoz sem engedi jutni.

Bál előtt a férj azt mondja a feleségnek:

— Te ebben a rövid ruhában akarsz elmenni a bálba? Ez lehetetlenség. Ez, ugye csak egy tréfa?

— Kedvesem — feleli az asszony — te tudod jól, hogy a legjobb tréfák a legrövidebbek...

Egy eladó leány anyja már hetek óta tanácskozást folytat a háziorvossal arról, hogy nem tulságosan fiatal leányával, melyik üdülőhelyre utazzék. Egyetlen üdülőhely vagy fürdő sem nyeri azonban meg a mama tetszését, akár a Rivierát ajánlja az orvos, akár az Északi-tengert. Az orvos végre elveszti türelmét és így szól:

— Nagyságos asszony, az ön helyében egyszer már inkább egy házassági apróhirdetéssel próbálkoznék!

SPORT

Bácska—Zsak
SzMTC—Szubotici Sport

mérkőzés kerül lejátszásra vasárnap Szuboticián

A vasárnapi bajnoki fordulóban újból két mérkőzés kerül lejátszásra Szuboticián. A szubotici ZsAK a Bácskával kerül össze, az SzMTC pedig a szubotici Sportot kapja ellenfelül. A Bácska, amely máris veszedelmesen sok pontot veszített ebben a szezonban, ezúttal újból kemény próba elé kerül. A ZsAK ugyan vasárnap nem mutatkozott teljesen kialakult és kész együttesnek, de szinte tradicionális, hogy a Bácska ellen mindig jól játszik. Ha vasárnap régi bravurját meg tudja ismételni, az exbajnok ismét leadhat egy pontot, ellenkező esetben a papiroson nagyobb játékerőt képviselő Bácska biztos győzelmet arat. A szubotici Sport—SzMTC mérkőzés szintén érdekes, heves küzdelmet ígér, amelyből a két csapat tényleges formáját tekintetve — egyformán kikerülhet győztesnek úgy az SzMTC, mint a kék-fehér legénység.

Szomborban is két bajnoki mérkőzés lesz: a SzAND—Soko, a Sport—szombori ZsAK. Az utóbbi esetben a Sport a favorit, amely reális körülmények közt 4—5 góllal is győzhet. A Soko ebben a szezonban csak egy mérkőzést játszott Vrbaszon a VSC ellen, amely erős küzdelem után megverte. Ha a szombori le-

gényesség azóta nem javult, a SzAND biztosra mehet, ha azonban a régi Sokoval találja magát szembe, csak erős küzdelem után hozhatja haza a pontokat.

Az ötödik bajnoki mérkőzést Vrbaszon játszik le a VSC—Szentai AC. A vrbasziak nagyon komolyan készülnek az összecsapásra és a szentaiak ellen a következő csapatot állítják ki: Hügel — Hilkené I., Hauslohner III. — Schmidt, Hauslohner II., Hilkené II., — Elszász, Kovács, Hauslohner I., Móric, Breitwieser. Eddig mindig Szentai győzött, a győzelmszeriát azonban ezúttal csak késhegyig menő küzdelem után folytatja.

Birkózóverseny Vrsacon. Vrsacról jelentik: A vrsaci Viktoria nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Sörház nagytermében birkózóversenyét. A klubbajnokságért rendezett verseny részletes eredményei a következők: Légsúly: 1. Zsivanovics Milutin. 2. Zsivanovics Péra. 3. Decsancki Jova. Pehelysúly: 1. Putnik Milivoj. 2. Jovanovics Gyura. 3. Decsancki Jova. Könnyűsúly: 1. Kérdi Lajos. 2. Haas Péter. 3. Szabotnik János. Középsúly A.: 1. Szabó Ádám. 2. Grimm Mátyás. 3. Teodorovics József. Középsúly B.: 1. Kirics Roka. 2. Zsivanovics Vladimir. 3. Banica Száva.

SZÍNHÁZ

A Piros bugyellárás előadása Szuboticián. A szubotici műkedvelők köre vasárnap, február 19-ikén este a Nép-körben előadja Csepregi Ferenc Piros bugyellárás című népszínművét. A főbb szerepeket Pietsch Ferencné, Nagyné Dózsai Vica, Halasi Lulu, Nagy Mariska, Kocsár Ferenc, Sztipics Béla, Nagy Jancsi, Hanauer László, Nagy K. és Kresl M. játsszák. Jegyek elővételben Krécsinél kaphatók.

A szombori zsidó ifjúsági egyesület kultur-estéje. A szombori zsidó ifjúsági egyesület kedden este a Lloyd nagytermében kulturstélyt rendezett. A terem zsúfolásig megtelt, amikor dr. Glanz Ábris bevezető beszédével a kulturstélyt megnyitotta. A rövid üdvözlő beszéd után Sándor Imréné zongoraszáma következett. Sándor Imréné kiforrott, tökéletesen képzett művésznő, akinek technikai tudása és művészi messze túlnő a kisvárosi élet keretein. Chopin Gis Etude-ját adta elő frenetikus nagy siker mellett precíz, átérző megjátszással. A közönség szünni nem akaró tapsviharárt Liszt csodaszép Fülemlé dalával köszönte meg. Dohány Gyula dr. noviszi ügyvéd tartotta meg ezután ünnepi előadását „Új és régi zsidóság” címen. A mély gondolatokban gazdag értékes előadás nagy figyelemmel hallgatták végig és az előadót lelkesen ünnepele. Fried László szavalt Ady-verseket nagy rutinnal, igen hatásosan, majd Sándor Imréné Chopin Ges Etude-jét ráadásul pedig Chopin Prelude-ot adott elő zongorán. A kivételes tudású művésznőt a közönség ismét lelkesen ünnepele. A műsort reggelig tartó tánc követte. (Sz. M.)

FILM

Virradat

Murnau új filme a Városi Moziban

A film fejlődésének utia szinte korlátlan, csak nem szabad ragaszkodni a régi formákhoz, a jól bevált, de már önmagukat túlélt sablonokhoz, hanem művészi bátorsággal meg kell látni azokat a lehetőségeket, amelyek a film vizuális voltát szinte a végtelenségig kihangsúlyozhatják és amelyek egész új irányt szabhatnak ennek a művészetnek. Murnau, az Amerikában dolgozó német rendező, akinek „Virradat” című új filmjét csütörtöktől kezdve lássza a Városi Mozi, azokhoz tartozik, akiknek van bátorságuk meglátni a hibákat és olyan újításokat tud hozni majdnem minden filmjében, amelyeket azután örömmel vesz át és fejleszt tovább a legtöbb rendező.

Murnau egész rendezői pályája egy merész felfelé ívelő vonal, amely a „Virradat”-tal nem várt magasságba ért. Amig eddig Murnau különösen a finom részletek festői beállítására és hangulatos fotografálására törekedett elsősorban, ebben a filmjében már nem elégszik meg ezzel, hanem ennél jóval tovább megy és szinte új irányt szab a kinematográfiának. Eddig a film nem volt folyamatos, az egyes képek között nem voltak meg az átmenetek. Ugrás-szerűen következtek egymásután a különböző képek, minduntalan kikökkentve a nézőt az egységes hangulatból és a koncentrikus figyelemből. Ezen legfeljebb a lencse szűkítésével és fágításával és főképen belekopirozással próbáltak eddig segíteni, azonban ezzel nagyon kevés eredményt értek el. Murnau most a gép forgatásával oldja meg ezt a problémát: utána megy az eseményeknek a gép lencséjével és így egymásbaolvadnak, egységes egészet alkotnak a különböző képek, amelyeket úgy látnak magunk előtt elvonulni, mint a mozgó díszletet. Ezt a zseniális újítást Murnau ugyan csak a film egy részében alkalmazza, azonban így is forradalmi a film terén az, amit csinál és egészen bizonyos, hogy sokáig fognak élni ennek az ötletnek továbbfejlesztéséből a filmrendezők.

A „Virradat” ezenkívül is hibátlan és tökéletes filmalkotás. A Sudermann novellájából vett téma fojtó drámaiságát néhol a derűs, kedves jelenetek mosolyával szövi át a rendező. A cselekmény szokatlanul egyszerű és egységes, kerek egészet alkot, konstrukciója hibátlan, sehol aránytalanságot, vagy diszsonáns színt nem lehet felfedezni. Az egyszerű farmerházaspár boldogságába beférkőzik egy városi asszony, aki rá akarja bírni a férjet, hogy öljön a vízbe feleségét. Utána a város felé a férj már a csónakról majdnem a vízbe dobja a feleségét, de az utolsó pillanatban megretten a gyilkosság gondolatától és az ölés határán ugra felébred benne minden jóézés és fellángol régi szerelme felesége iránt. A városból visszajövet azonban vihar éri őket utól a vizen, a csónak felborul és a természet vad elemei majdnem elvégzik azt, amit néhány órával előbb az ember akart.

A virradat derűs napsugaraiban oldódik meg boldogan a probléma, amelyet mindvégig költőien dolgoz fel a film.

Egyes jelenetek technikai kivétele és képszerű hatása felülmulthatatlan. A férfi éjszakai utja a találkára a legesodásabb panorámán vezet bennünket keresztül, az a jelenet, amelyben a nagyvárosi forgatagban boldogan összefonódó és csokolózó házaspár megállítja az autók és villamosok forgalmát, csodálatosan derűs, az éjszakai vihar a vizen pedig valóságos élményszerű: ilyen tökéletesen még alig adtak vissza vihart filmen. Ehhez hasonló szép jeleneteket azonban még igen tekintélyes számban lehetne felsorolni, mert hiszen minden felvétel hibátlanul szép.

A zseniális rendezőnek méltó munkatársai voltak a film főszereplői. Janet Gaynor és George O'Brien a házaspárt megrázóan emberi vonásokkal alakítják. Janette Gaynor művészetének széles skáláját ragyogtatja ismét a fiatalasszony szenvedésében, örömeiben és aggodalmában, George O'Brien pedig nemcsak férfias és rokonszenves megjelenésével, hanem kitűnő színészi kvalitásaival is méltó részese a sikernek. Tökéletes karakterfeleket adnak a film többi szereplői is. Külön meg kell említeni Carl Mayert, a szcenárium íróját is, aki ma kétségkívül a legjobb filmszövegíró és aligha véletlen, hogy Friedrich Wilhelm Murnauak, a legkiválóbb rendezők többnyire ő írja a filmszcenáriumokat. Ők ketten szervesen kiegészítik egymást és hisznek abban, amiben ma sajnos olyan kevés szakember hisz, hogy: a film művészet.

Ez a Fox-film ezt bizonyítja. A „Virradat” az utolsó éveknek kétségkívül a legszebb és legtökéletesebb filmje.

László Ferenc

TŐZSDE

Zürich, febr. 15. (Zárlat.) Beograd 9.135, Páris 20.4375, London 25.34 és ötnyelced, Newyork 519.95, Brüsszel 72.40, Milánó 27.54, Amszterdam 209.25, Berlin 124, Bécs 73.225, Szófia 3.755, Prága 15.41, Varsó 58.325, Budapest 90.85, Bukarest 3.20.

Szentai gabonaárak, febr. 15. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 337.50 dinár, tengeri morzsolt azonnali szállításra 235—240 dinár, tavaszi szállításra 225—230 dinár, takarmányárpa 250 dinár, zab 240 dinár, rozs 300 dinár, köles 230—240 dinár, heremag 1700 dinár, bab 335—340 dinár, burgonya 200—210 dinár; örlemények: 0-ás liszt g 50 dinár, 0-ás g 500 dinár, kettős főzölliszt 480 dinár, ötös kenyérliszt 450 dinár, hetes 370 dinár, nyolcas 230 dinár, korpá 225 dinár, kenyéldara 230 dinár. Irányzat: szilárd.

Budapesti gabonátözsde, febr. 15. A gabonátözsde irányzata egyenetlen. A készáru piacon az árfolyamok tovább emelkedtek, a határidő piacon azonban az árak emelkedése mellett lemeresződés is volt. Hivatalos árfolyamok pengő-értékben a határidő piacon. Buza márciusra 31.52—31.58, zárlat 31.52—31.54, májusra 32.22—32.30, zárlat 32.24—32.26, októberre 29.82—29.92, zárlat 29.86—29.88, rozs márciusra 30.24—30.26, zárlat 30.22—30.24, októberre 24.76, tengeri májusra 26.58—26.60, zárlat 26.58—26.60, júliusra 26.94. A kész-

Budapesti értéktözsde, febr. 15. Magyar Hitel 90.3, Osztrák Hitel 51.3, Kereskedelmi Bank 119, Magyar Cukor 194, Georgia 158, Rimamurányi 108.3, Salgó 70.4, Kőszén 86.5, Bródi Vagon 3.95, Nasic 185, Ganz Danubius 175, Ganz Villamos 160, Atheneum 33, Nova 49.4, Levante 26.3, Pesti Hazai 230.

Vizállítás

A noviszi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 120 (+4), Apatin 175 (+3), Bogojevo 186 (+4), Vukovar 130 (—4), Palánka 117 (—1), Novisza 120 (0), Zemun 82 (—2), Pancsevo 73 (—2), Szmederevo 201 (0), Orsova 170 (+5), Dráva: Oszi-je 74 (+30), Száva: Mitrovica 200 (0), Beograd 44 (—4), Tisza: Senta 10 (—12), Becsej 15 (0).

Szellemi munkások

számára a rendszeres is fontosabb, hogy szerveik működésének egyensúlya biztosítva legyen. A leg-gazdagabb étrend mellett is elveszthető a szervezet munkabírását, tetterjét és rupal-masságát, ha nem viszünk a szervezetbe eleget vitamint, még pedig nyersen, mert a főzés elpusztítja a vitaminhatás nagy részét.

ARNEA VITAMIN-TÁPSZER

Koncentráltan és izletes csokoládé-csemege alak-jában tartalmazza az életfontosságú vitaminokat és értékes tápszerket, melyek szervezetét meg-erősítik, idegrendszerét felírissítják és egész köz-érzetét egy csapásra megjavítják. — Mindenütt kapható 1 doboz ára 22 dinár.

Kem! a Jura Novisza bárkinek ingyen küldi dr. Munk. Airta szubotici főorvos tollából „Mit kell tudni mindenkinék a vitaminról” című munkát

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Az osztrák agrárreform

Írta: Dr. Seltmann Rezső

A világháború Ausztriát igazi termelő helyeivé s az ezek alapját képező bányavidékek legnagyobb és legjelentősebb részétől megfosztotta. Az új államterület 83.833 km²; nagyjából agrárvidék, természetesen az erdészetet is beleszámítva. Az 1923. hivatalos népszámlálási adatok szerint a 6 és fél-millió lakosságból 71 jut km²-ként, tehát a népesedési viszonyok elég kedvező eredményt mutatnak fel a túlnyomóan nyerstermeléssel foglalkozó Ausztriában.

Az osztrák agrárreform a németországi agrártörvények tekintetében vételével indult meg és ehhez képest *nem forradalmi jellegű*, sem gyökeres átalakulást nem jelent. Komoly ok az utóbbira nem is igen volt, mert a mezőgazdasági és erdészeti terület nagyrésze éppen az alpesi országrészben kisbirtok, míg a nagybirtok csupán a Magyarországtól elcsatolt Burgenlandban dominált. Az osztrák törvényhozás alighanem az őstermelő lakosság konzervatívizmusával számolt, amikor a német minta szerinti belső telepítéstől is elzárkózott. A törvényhozás célja Ausztriában ehelyett mindössze arra irányult, hogy azokat a paraszti birtokokat, amelyeket az utóbb ötven év folyamán a nagybirtok és erdészeti felszívott, ismét talpra állítsa új telepítés útján. Erre annál nagyobb szükség volt, mert a Hasburgok alatt az utóbbi évtizedekben a parasztnak birtokjaikból való kitorúása, a birtokok kényszer felvásárlása a nagybirtokosok és erdőtulajdonosok részéről egészen nyíltan, a törvényhozás lepezésével mehetett végbe. Ezért az osztrák köztársaság már 1919—20-ban tervbe vette ennek az eljárásnak a jóváhagyását. Ennek módja az volt, hogy a birtokáról kirtott földművelők vagy leszármazottjaik bejelentették igényeiket egykori birtokaikra, jöllehet azok időközben valamely nagybirtok részei lettek. A kisajátítás díját úgy állapította meg a törvényhozás, hogy annak fizetése által a gazdálkodás lehetséges legyen, másrészt az új parcellatulajdonos ne gazdagodhasson a megkárosított birtokos rovására. Ehhez képest az osztrák törvény is gondoskodik arról, hogy az új birtok ötven éven belül sem egészében, sem részben elidegeníthető ne legyen, se bérletbe ne adhassa, se meg ne terhelhesse azt az új gazda, aki tartozik eredményesen sajátmaga gazdálkodni és birtokán lakni mert ellenkező esetben az államnak jogában áll a birtokrészt visszavenni. Hasonló intézkedéseket hoztak a régebbi birtokokra is, amelyeknek egyes részeit az államnak joga van a parasztnak átadni ha az a fenti módon tudja igazolni jogigényét az illető birtokrészre. Ezen az alapon 1923. közepéig csupán 156 nagyobb paraszti birtokot sajátítottak ki, összesen 2824 ha és 987 nagybirtokrészt, összesen 8858 ha területen, tehát összesen nem egészen 12.000 ha-t. Ez a fiaskó annak tulajdonítható, hogy az új állam nem a helyes alapon kezdte a reformot, mert jóváhagyta alkalmasok ugyan, de gazdasági eredmény nélkül. A magyarázata ennek az, hogy az ötven év előtti és alatti jogi és gazdasági sérelmek és károk ily intézkedésekkel be nem hozhatók, mert a kártszenvedett parasztsaládok már nem azon a vidéken és nem földműveléssel foglalkoznak, másrészt a földműveléssel foglalkozó népesség kielégítését ez a törvényhozás figyelmen

kívül hagyta. Egy további törvény a kisbirtokosság védelméről és a tagosítás lehetőségéről gondoskodik.

*

Bulgária

Bulgária területe a világháború következményeképpen csökkent. Az összes terület, amely legnagyobb részét egyszersmind kitünő termőföld, 103.190 km² és az 1920. népszámlálás adatai szerint 4.9 millió lakost számlál, amelyből egy négyzetkilométerre 47 esik.

A termésre nagyon is alkalmas föld nagyrésze vagy bevetetlen vagy egyáltalában nincs megfelelő módon kihasználva, de már a Balkán-háború előtt, 1906—1911 közt 44%-kal gyarapodott a termelés alá vont földterület. A háború előtt a földnek körülbelül a fele volt magántulajdonon míg egynegyede községek, a többi pedig az állam tulajdonon volt. Másrészt annyiban kedvező volt a helyzet, hogy a 100 ha.-on felüli, összesen 254.000 ha.-t kitevő nagybirtok, az egész magántulajdonban levő földnek csupán 50%-a volt.

A világháború után a törvényhozás gondoskodott arról, hogy minden bolgár állampolgárnak joga legyen az államtól telepet kérnie. A kiutalt rész 2 $\frac{1}{2}$ —5 $\frac{1}{2}$ ha. közt váltakozott s ezt sem végleges magántulajdonnak adta az állam, hanem csupán ideiglenes birtokképpen. Csak, ha az illető telepes husz évig egyfolytában gazdálkodik eredményesen a részére kiutalt földön, akkor kapja azt meg magántulajdonnak. Az 1921-iki agrártörvény a földtulajdonra való igényjogosultságot a munkára alapítja. Ugyanakkor törvény szerint senkinek sem lehet nagyobb parcellája, mint amelyet ő maga és családja, kivételesen alkalmazott munkások segítségével ténylegesen megművel. A bérés munkát tehát csak kivételes esetben engedélyezi az agrárreform, melynek célja éppen a parasztság földdel való ellátása. Gondoskodik a törvény arról is, hogy senkinek se lehessen nagyobb földbirtoka 80 hánál a tényleges gazdák közül, azonban, ha a föld birtokosa ténylegesen nem gazdálkodik, akkor csupán 4 ha. s családtagonként 1—1 ha. lehet a sajátja. Ezenkívül a törvény előírja valamennyi bérlet és más birtokkategóriának a nagyságát. Ugy a magán, mint az állami, községek és kolostorok régebbi tulajdonát képező kisajátított földbirtokok kártalanítása az 1905—1915. közötti átlagos piaci árak alapján történik s a kártalanítás összegéből az állam részére progresszív alapon vonnak le 10—15%-ot. A kiutaltnál elsősorban törpebirtokosok, földművelők és telepes-szöveikezetek jöttek tekintetbe.

Az agrárreform gondot fordított a tagosításra s arra, hogy husz éven belül s kiutalt parcellák ne legyenek elidegeníthetők. Ha az új bérlet három éven át nem művel eredményesen földjét, akkor az államnak joga van azt egyszerűen elvenni tőle.

1923-ban az állam 81.000 ha. földalappal rendelkezett s ebből 49.000 ha.-t sajátított ki 1707 birtokból.

A statisztika szerint 1924-ben 13.000 igénylő volt teljesen föld nélkül, 52.000 bérlet oly apró parcellákkal, hogy abból meg nem élhetett, mert ennél az alapminimum 5 ha. Hogy az összes igényjogosultakat ki tudják elégíteni, ahhoz legalább 400.000 ha. lett volna szükséges, a valóságban azonban az állam csupán 80.000 ha. felett rendelke-

hetett. Ezért tervbe vették a parlagon maradt nagy terület művelés alá vonását.

Az agrárreform tényleges eredménye 1924 elejéig mindössze az volt, hogy 780 igénylőt láttak el átlag 1.77 ha. par-

cellával, összesen 1385 ha. területen. Ez a feltűnően kis eredmény ezután megmagyarázza és érthetővé teszi a bolgár parasztság jogos elégtelenségét a Sztambulijcsky utáni kormányzatokkal szemben.

A pénzügyminiszter kölcsöntárgyalásait nem tartják befejezettnek Beogradban

Közgazdasági körök véleménye szerint a tőkecsoport nem kötelezte magát az egész kölcsönösszeg folyósítására

Beogradból jelentik: A beogradi gazdasági életnek nagy szenzációja, hogy Markovics Bogdán pénzügyminiszter az ország nyilvánossága előtt kijelentette, hogy sikerült Londonban ötven millió fontos prelimináris kölcsönszerződést kötni.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa a kölcsönszerződés nyilvánosságra hozatala után felkereste az egyes nagyobb beogradi bankok vezetőit, akiknek véleményét az új kölcsönszerződésről a következőkben összegezzük:

Azok a kölcsöntárgyalások, amelyeket Markovics Bogdán pénzügyminiszter Londonban folytatott, csupán csak folytatásai azoknak a tárgyalásoknak, amelyeket még két esztendővel ezelőtt Stojadinovics Milán akkori pénzügyminiszter kezdett meg Párisban. Stojadinovics két esztendővel ezelőtt már összekötésben állott egy a Rothschild-csoporttal, mint az amerikai Otto Kohn-bankházzal is. Azok a csoportok, amelyeket ez a két bankház képvisel, már két esztendővel ezelőtt kijelentették, hogy hajlandók a jugoszláv államnak nagyobb kölcsönt nyújtani. Ezeknek a tárgyalásoknak a megkezdése után Stojadinovics pénzügyminiszter távozott az akkori kormányból és Perics Ninkó után Markovics Bogdán, a jelenlegi pénzügyminiszter került a pénzügyminiszteri székbe.

Markovics Bogdán az elmúlt esztendőben ismét a Blair-csoporthoz fordult kölcsönért. A Blair-csoport a tavalyi esztendőben anyagilag már nagyon megerősödött a *Chez Securites* amerikai csoporttal, úgyhogy ennek a csoportnak nem okozott nagyobb nehézséget, hogy a jugoszláv állam rendelkezésére bocsásson harminc millió dollárt, amely összegnek egyik részét vasutépítésre, másik részét pedig különféle beruházásokra kellett fordítani. A harminc millió dolláros kölcsönből azonban a kormány mindössze tizenöt millió dollárt kapott meg mert a közlekedésiügyi miniszter az adriai vasút építésének a tervét még nem nyújtotta be a parlamenthez és így a vasutépítésre előirányzott összeg még mindig a Blair-csoport pénztárában fekszik. Azonban most már, amint azt a pénzügyminiszter kijelentette, a Blair-kölcsönt már felmondották és ehelyett most már az új ötvenmillió fontos kölcsönrel akar a jugoszláv kormány operálni.

Az új kölcsön kilátásai azonban még nem ismeretesek. A pénzügyminiszter kijelentése nagyon kedvezőtlenek voltak, mert elfelejtette megmondani, hogy mekkora lesz a kölcsön emissziós kurzusa, mennyi az új kölcsön kamata és milyen garanciákat követelnek a kölcsön felvétele címén az angolok.

A kölcsön még nincs megkötve és mint a beogradi gazdasági élet vezetői mondják a pénzügyminiszter nem is állította azt, hogy a kölcsön száz százalékosban sikerült, csupán csak annyit jelentett ki, hogy a pénzt adó csoportok részéről a

kölcsönadási szándékra vonatkozó kijelentések vannak még csak parafáiva.

Egyelőre annyit tudunk, hogy a kölcsön első részlete tizenkét millió font sterling lenne és erre az összegre már meg is volna az írásos megállapodás, a többi fenmaradó összegre azonban még hosszú tárgyalások lesznek szükségesek.

A jugoszláv közvélemény a Blair-csoporttal már nagyon szomorú tapasztalatokra jutott. Még 1922-ben, amikor az első Blair-kölcsön létrejött, akkor ez a csoport az első tranche kibocsátása után beszüntette a további kölcsönadásokat, mert úgy találta, hogy az amerikai pénzpiac nem nagyon alkalmas a jugoszláv kölcsön kibocsátására. Beogradi politikai körökben most attól félnek, hogy ugyanez az eset fog megismétlődni.

Beogradi gazdasági körökben igen nagy elégedetést okoztak a pénzügyminiszternek azok a kijelentései, amelyek a kölcsön visszafizetésének a feltételeiről szólnak. Sokakat beszélnek arról, hogy a kölcsön felhasználására és az annuitások visszafizetésének az ellenőrzésére a bankok egy angol kommisszert akarnak Beogradba küldeni.

Eddig az államnak évente nyolcmillió dinárt kellett a különféle annuitások címén kifizetni. Ezentul, ha

a vasut, a forgalmi adóbevételek, a monopól és a vábevételek szolgálnak majd az új kölcsön visszafizetésének a fedezésére, akkor az állami költségvetés fele szolgál majd fedeztetül.

A monopól igazgatóság az idén két milliárd kétszázkilencvenhat millió dinár bevételt ért el. A vám bevételek évente egy milliárd 688 millió dinárt jelentenek. A vasutak két milliárd 700 millió bevételt értek el, összesen tehát hat milliárd és 684 millió dinár. Ehhez járulnak már a forgalmi adóbevételek, amelyek az elmúlt esztendőben 220 millió dinárra voltak kontemplálva.

Az egész gazdasági élet eddig azt követelte, hogy a forgalmi adót szüntessék meg, amely adónem a gazdasági élet fejlődését nagyon károsan befolyásolja és most a pénzügyminiszter a forgalmi adót még hosszú időn le akarja kötni a kölcsön-annuitások fedezésére.

A forgalmi adó lekötésében már is el van áruva a kormánynak az a szándéka, hogy ismét újabb adóemelésekre gondol és nem gondol arra, hogy a legellenszenvesebb adónemet megszüntesse.

A kölcsönfeltételek között szerepel még az is, hogy

Jugoszláviának át kell térnie az aranyvalutára.

Ezt különösen az angolok követelték. A jelen pillanatban az aranyvalutának a bevezetése nagy nehézségekbe ütközik, mert amikor a jugoszláv kereskedelmi mérleg majdnem egy milliárd dinárral

passzív, akkor nem lehet az aranydinárt bevezetni.

Természetesen a kölcsön felvételének a körülményei másképpen alakultak volna, ha a Rothschild-csoport küldötte volna el hozzánk a kiküldötteit és nem a pénzügyminiszter ment volna el Londonba. Az államháztartásnak a kölcsönre még az idei tavaszi munkák megindulása előtt van szüksége, mert úgy a költségvetés deficitje, valamint a megkezdett és még be nem fejezett munkák azt követelik, hogy ne az ősszel, hanem még tavasszal fájjon az ország pénze. A kölcsönadók azonban a pénzügyminiszter szerint még hat hónapig ráérnek azon gondolkozni, hogy adnak-e egyáltalán pénzt vagy pedig minden marad majd a régi ben.

Vannak beogradi bankvezérek, a kik azt mondják, hogy sokkal jobb lett volna, ha a Blair-kölcsön még nem folyósított 45 millió dollárját biztosította volna a pénzügyminiszter és a régi kölcsönt realizálta volna, minthogy beérte egyelőre azzal, hogy egy nem egészen biztos felelőben egy szerződésleg lekötött kölcsönt megsemmisítsen.

A gazdasági élet épen ezért igen nagy kíváncsisággal várja a pénzügyminiszter újabb nyilatkozatait, amelyben már az újabb kölcsönre vonatkozólag határozottabban kijelentések lesznek és akkor majd megtudjuk, hogyan is áll a pénzügyminiszter a Rothschild-csoporttal.

Előretörnek a francia bankpapírok Párisban további kamatláb-leszállítást várnak

Párisból jelentik: A tőzsdéssz hét-ről-hétre kimélyül Párisban és immár teljesen függetlenítette magát a külföldi tőzsdék tendenciájától. A külföldi spekuláció érdeklődése a francia részvények iránt változatlanul tovább tart, mégsem mondható, hogy egyedül a külföldi vételek irányítják a hangulatot mert ha a helyi spekuláció realizál is egyik-másik értéket, ugyanakkor új részvényeket karol fel, amelyek a hosszban eddig visszamaradtak. És épen ez a lassu tempó garantálja a folyamat tartósságát.

A párisi tőzsde új keletű önállóságát bizonyítja, hogy a külföldi tendenciák alig gyakorolnak ma rá hatást. A Banque de France kamatlábcsökkentése 3%-ra, egyelőre nem sokat változtatott a francia pénzügyi helyzetén. Az utolsó likvidációban

2½-3%-kal bőven állott report-pénz a tőzsde rendelkezésére és minthogy a tőzsdén kívül is ma elsőrendű váltókat a bankok ilyen alacsony kamattal mellett eszkomptálnak, a Banque de France-nak egyelőre még nem áll módjában a piacra kerülő váltóanyagot felvenni — ha csak nem mérsékli egész 3%-ig a bankkamatot. — Pedig a francia jegybank most szemlélettel azon van, hogy visszacserezze a direktívát a pénzügyi piacra. Tehát nem is volna olyan meglepő, ha továbbra is csökkentene a francia bankkamatot.

Ilyen körülmények között a francia felértékelési hossz végét még korábban megjósolni és London tartózkodása vagy Newyork idegessége, éppúgy mint a német tőzsdék újabb elgyengülése teljesen irreleváns marad a párisi értéktőzsde alakulására.

Párisban egyébként nem tagadják hogy a forszírozott arany (export az Unióból) (141 millió dollár szeptember óta) azt jelenti, hogy odaát egy »Hochkonjunktura« tuljutott a csucsponton, de az első választásokig mindenestre számítani kell a mai nagy hitelbőség fenn tartására. És ezalatt a pár hónap alatt az európai pénzügyi viszonyoknak radikálisan meg kell javulniuk.

A hosszban legelől a bankpapírok járnak.

A Banque de France 17.000-ről 17.425-re a Banque d'Algérie 13.175-ről 13.425-re ment ismét előre. A nagy pénzügyi intézetek közül a Société Générale e héten 1330-ról 1434-ig, a Crédit Commercial 1546-ről 1640-ig, a Banque de Paris 2520-ról 2780-ig és az Union Parisienne 1500-ról 1590-ig emelkedett.

A francia állampapírok nagyjából megtartották jelentékeny kurzuselőretörésüket. A külföldi állampapírok közül élénk érdeklődés van ezidőszert a román címletek iránt. Titulescu külügyi miniszter párisi útja kapcsán függő francia-román pénzügyi kérdések rendezéséről és — esetleg — egy államkölcsönről is szó lehet, ami nagyobb véleményes vásárlásokat idézett elő.

A nehézipari és gépipari részvények nagyjából tartani tudták kurzusukat. Viszont újból megszállardultak a vezető bányapapírok. A réz ugyanis tovább emelkedik, de szilárdabb a cink, ón és nikkell is.

A szénárak némi újabb (2—10 frankos) csökkentése ugylátszik egyáltalában nem befolyásolja a tőzsde felfogását a francia szénpapírok megítélésében mert ez a csoport ma egyike a legszilárdabbaknak. De a villamosági papírok karriérja sem ért még véget.

A külföldi részvények közül az egyiptomi vállalatok papírjai feltűnő szilárdak. Egyiptom a legpompásabb gazdasági konjunkturának örvend és Kairóból hatalmas vételi megbízások futnak be a párisi tőzsdére.

A nagy nemzetközi értékek közül a petroléumrészvények orientációja kedvezőnek nevezhető. Viszont a nyersgumi piac lankás és ingadozó. A dohányárak szilárdulnak, ami bizonyára kedvező kihatással lesz egyes közel keleti országok helyzetére (Bulgária, Görög- és Törökország) és közvetve az oda irányuló exportra is.

A kémiai részvények továbbra is a tőzsde favoritjai: Saqi Gobain e héten 5495-ről 5800-ra, a Kuhlmann 954-ről 1000-re, a Matif és Colorantes II. Denis 979-ről 1125-re, Air Liquide 695-ről 740-re ment fel. Valóságos hosszexpozíció volt a Dynamite Centrale részvényben, amely e héten 2800-ról 2800-ra ugrott fel. Változatlanul kedvező az orientáció a textilpapíroknak is, ugyancsak a műselyemrészvényekben. A Tubize részvénye e héten, különösen a bruxelli arbitrázs kereste és fel is ment 1081-ről 1117-ig.

Az arany- és gyémántpapírokat távolról elkerüli a spekuláció és a londoni arbitrázs is ezuttal — csendes. Így lesznek az utolsókból az első és az elsőkből az utolsó.

Felére csökkent az ingatlanforgalom Szuboticán

Nincs hátraléka a telekkönyvi hivatalnak

Szubotica város ingatlan forgalma az utóbbi években mindjobban összezsugorodik. Az elmúlt évben az ingatlan forgalom legalább is az az összeg, amiután vagyonaátruházási illetéket fizettek, mindössze kétszázmillió dinár volt, míg 1926-ban háromszázhatvan millió dinár. A szuboticei telekkönyv kimutatása szerint 1926-ból 6662 darab bejegyzés maradt és 1927-ben még 9098 telekkönyvi bejegyzés érkezett. Ebből a telekkönyv 15.065 darabot elintéztett úgy, hogy erre az évre csak 695 darab hátralék maradt. A szuboticei telekkönyv eszerint már lényeges hátralék nélkül dolgozik, viszont hivatalos statisztikát nem készített el a tulajdonjogi változásokról és azok értékéről. A subotical kerületi pénzügyigazgatóságnál nyert értesüléseink szerint a múlt évben a tulajdonjogi változások által beállított összeforgalom értéke kétszáz millió dinár volt. Ebből adás-vételei szerződéses után 91.935.175 dinár értékű ingatlan cserélt gazdát, ami azt jelenti, hogy az összeforgalom majdnem

ötven százalékát az ingatlanok eladása illetve vételére képezte. Az ingatlanok eladása és vétele után a tulajdonosok 3.677.407 dinárt fizettek be az állam-pénztárnak jogi illeték címén, míg az összbevezetés jogi illeték címen 7.500.000 dinár volt. Ebből az összegből 854.810 dinárt illetékegyenérték címen fizettek be. A statisztika hiánya miatt nem lehet megállapítani, hogy az ingatlanok milyen összegekkel vannak megterhelve. Megbízható információ szerint a megterhelések elérték újból a háboru előtti összeget. A földmivelő osztály ma aránylag sokkal jobb helyzetben van, mint a háboru előtt, ez a körülmény azonban nem látszik meg a telekkönyvi bírtoklapon.

A kimutatásból látható, hogy az ingatlan forgalom Szuboticán majdnem felére csökkent és ennek folytán az ingatlan ára lényegesen kisebb lett. Szuboticán ma már sokkal olcsóbban lehet ingatlant vásárolni, mint az utóbbi években.

A szociálpolitikai miniszter 405.000 dinár segélyt utalt ki a noviszádi munkanélküliek számára

A noviszádi munkástőzsde februárban 30.000 dinár munkanélküli segélyt osztott ki

A noviszádi munkástőzsde január elsejével megkezdett működése tárta fel valójában a noviszádi és a vajdasági munkanélküliek ijesztő nagy számát és megmutatta azt a megdöbbentő statisztikát, mely szerint a Vajdaság a munkanélküliek sorában az első helyen áll.

A noviszádi munkástőzsde legújabb jelentése nemkevésbé szomorú adatokat tartalmaz, amennyiben a munkanélküliek száma Noviszádon 1677-re emelkedett.

Munkanélkül van 159 közműves, 10 fűrészes, 36 mázoló, 1 pallér, 9 kőfaragó, 4 aszfaltmunkás, 2 cement előmunkás, 3 kéményseprő, 29 pék, 11 molnár, 4 cukrász, 28 pincér, 2 szakács, 11 mészáros, 1 raktárnok, 2 magánhivatalnok, 24 kereskedelmi alkalmazott, 39 szabó, 3 szűcs, 1 köteles, 31 lakatos, 5 esztergályos, 6 gépész, 1 montőr, 12 kovács, 7 sofőr, 12 villánszerelő, 9 fűtő, 2 öntő, 3 rézműves, 3 hádogos, 1 vízvezetési munkás, 56 asztalos, 5 kárpitos, 2 bogárnár, 2 kefés, 2 fényező, 4 kádár, 341 gyári munkás, 6 hajómunkás, 599 mezőgazdasági munkás, 5 málházó, 5 vincelér, 11 kocsis, 3 portás, 11 bérszolgá, 31 betűszedő, 6 könyvkötő, 4 fodrász, 2 bányász, 1 szállítómunkás, 7 nyerges, 34 cipész, 3 gombos, 2 zenész és 4 gyerek. Továbbá két szabónő, 35 gyári munkásnő, 3 szakácsnő, 6 háztartási alkalma-

zott, 1 szobalány és 5 nyomdai alkalmazott.

A noviszádi munkanélküliek helyzete mindeddig kétségbeesítő volt, mert — mint ismeretes — az egész Vajdaságban lévő munkanélküliek számára csak havi 15.000 dinár volt kiutalva. A noviszádi munkástőzsdének sikerült a szociálpolitikai miniszternél ez év január, február és március hónapokra 15.000—15.000 dinár segélyt kieszközölni, amely összeg kizárólag a noviszádi munkanélküliek támogatására szolgál. Természetesen ez az összeg megközelítőleg sem elegendő a nagy nyomor enyhítésére és a munkástőzsde ismételt és erőles sürgetésével a szociálpolitikai miniszter az év hátralévő kilenc hónapjára a noviszádi munkanélküliek segítésére további 360.000 dinárt utalt ki, úgy hogy egy-egy hónapra április elsejétől kezdve 40.000 dinár áll erre a célra rendelkezésre. A munkástőzsde felterjesztésére a szociálpolitikai miniszter hozzájárul ahhoz, hogy február hónapban a 36.000 dinár segély terhére az engedélyezett 15.000 dinár február havi segélyen kívül további 15.000 dinár, vagyis összesen 30.000 dinár kerüljön elosztásra. A 360.000 dinár nem havi egyenlő részletekben kerül kiosztásra, hanem a tél hónapokban, a mikor a munkanélküliség lényegesen nagyobb, aránytalanul nagyobb összeg ke-

rül munkanélküli segélyek címén kiosztásra.

A munkástőzsde, amely működését az egész Vajdaságra ki fogja terjeszteni, természetesen figyelemmel lesz a többi városok és ipari központok munkanélküliségére és ezek számára is jelentékeny munkanélküli segélyt fog kieszközölni és szétosztani.

Kilencszáz vállalat szűnt meg az elmúlt évben Szuboticán

A múlt hónapban hatvanhárom iparigazolványt adtak vissza

A békeállapotok felé való közeledés a közgazdaság szomorú eseményeinek göröngyein keresztül következnek be. Mindaz, ami az infláció idejét a békeállapotoktól megkülönböztette, részint hangos robajjal, részint némán enyészik el. A csődök, a fizetéseképtelenségek rendszerint nagy zajjal robbannak fel, míg az egyes kereskedői és ipari cégek kimulása, az iparigazolványok visszaadása, az üzlet csöndes megszűntetése a nagyközönség kizárásával megy végbe.

Számos üzlet zsugorodik össze, száz és száz existencia pusztul el, anélkül, hogy erről a legközvetlenebbül érdekelteken kívül bárkinek tudomása volna. Statisztikát nem készítenek az ilyesmiről. Pontosan még sem lehet megállapítani, hogy hány egykor virágzó üzletet tett tönkre a múlt évben a gazdasági válság, az elviselhetetlen adóteher. A szuboticei rendőrség iparügyi osztályán fellelhető adatok szerint az elmúlt évben mintegy kilencszáz ipari és kereskedelmi üzlet szűnt meg, aki igen szomorú jelenség. Kilencszáz család maradt önálló ipar nélkül és alkalmazottaik állás nélkül.

Nem lehet pontosan tudni hogy az egyes üzletekből és szakmákból hány szűnt meg, megállapítható azonban, hogy a rőfőskereskedők közül adták vissza legtöbbször iparigazolványaikat. Szuboticán néhány évvel ezelőtt valóságos »rőfőskereskedői láz« volt és a szakmában járatlan emberek is tömegesen váltottak iparigazolványt, hogy néhány nap múlva minden szakmában nélkül odaálljanak a Jelacsics-uccában felállított sátorba, szövetet, posztót, vásznat árulni.

Ez a konjunktura már megszűnt és a letört existenciák száza válnak most meg iparigazolványaiktól. Több fűszeres divatáru kereskedő, az iparosok közül pedig az építési vállalkozók cipészek, asztalosok, hádogosok, lakatosok adtak vissza iparigazolványukat. Ebben a szomorú redukációban tehát majdnem minden szakma képviselve van.

Szomorú statisztika ez, amelynek azonban megvan a jó oldala is, ugyanis az, hogy egészségesebb lesz a verseny és nagyobb anyagi biztosítékokkal rendelkező üzletek között és lassanként eltűnnek a kereskedelmi és ipari életből a gyengén megalapozott konjunkturális existenciák. A gazdasági válság azonban régi, becsületlen cégeket is tönkretesz, amelyeknek száma szintén igen nagy.

Szuboticán a múlt hónapban ismét hatvanhárom iparigazolványt adtak vissza és ez a sor valószínűleg még mindig nem ért véget mert a szuboticei kereskedők körében az a panasz, hogy január hónapban a forgalom katasztrófálisan csökkent és a kereskedők legnagyobb része nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségeinek.

A vezető

RÁDIÓ.

Lámpa

Kremenezky

Minden célnak legjobban megfelelő típus!

Kapható minden rádióüzletben. Főlerakat:

KONRATH D. D Subotica

Egymás között tárgyalnak az utódállamok a régi adósságok rendezése ügyében

Bécsből jelentik: Az utódállamoknak a háború előtti osztrák-magyar államadósságok rendezése ügyében összehívott és félbeszakított konferenciáját az érdekelt államok kiküldöttei csak áprilisban folytatják Beavatott helyen tudni vélik, hogy ez a nagy mulasztás azért történt, mivel az utódállamok előzően néhány belső kérdést maguk között akarnak tisztázni. Többek között el akarják dönteni azoknak a háború előtti járadékoknak ügyét, amelyek közalapok és intézmények birtokában vannak és amelyeket az egyes államok között kvótaszereiben el kell osztani. Még máig sincs tisztázva, hogy az egyes államok javára mennyit kell könyvelni, holott az utódállamoknak fontos érdeke az, hogy minél nagyobb rész jusson rájuk. A jóvátételi bizottság azt követelte, hogy a legközelebbi konferencia megkezdése előtt az utódállamok mindezeknek a függő kérdéseknek ügyében egyezzenek meg. Ennek a követelésnek megfelelően az

Ausztria, Románia és Jugoszlávia

között, közvetlen tárgyalásokat folytatnak még egymással.

Csehszlovákia és Románia,

valamint Csehszlovákia és Románia.

A jövő héten Csehszlovákia és Ausztria között lesznek tárgyalások és meg egyezés esetén az összes differenciák elintéztéknek tekinthetők. Ezután a külföldi hitelezőkkel indulnak meg a tárgyalások a végleges egyezség megkötése érdekében.

MIÚJSAG A LLOYDBAN?

A szubotical Lloyd közleményei

*

Kereskedelmi szerződésünk Ausztriával. Az Ausztriával megkötött kereskedelmi szerződés revíziójára kiküldött bizottság tárgyalásait karácsonykor félbeszakították azzal, hogy azokat január hó második felében fogják folytatni. A bizottság azonban nem jött össze újabb tárgyalásra és úgy látszik kevés a remény arra, hogy össze fog jönni. A Magyarországgal egyidejűleg folytatott tárgyalások ugyancsak eredménytelenek mutatkoznak, mert a tárgyalás egyik legfőbb pontjára, a lisztre nézve már megtörtént a megegyezés, a vám erre a cikkre nézve körülbelül 5.50 aranykorona lesz. — A stejer gyárosok szövetsége február 7-én Grácban gyűlést tartott. Az elnöklő dr. Franz Ludovity kijelentette, hogy Jugoszláviával a tárgyalások azért szakadtak meg, mert Jugoszlávia nem hajlandó az osztrák iparcikkekre vámkedvezményt adni.

Budapesti árukviteli központ létesül. Egy millió pengővel árukviteli központot létesítettek Budapesten. A kormány az intézménynek félmillió pengő szubvenciót fog adni. A cél: az áru, de különösen a gazdasági termények kivitelének központosítása és azok intenzív termelésének az organizálása. Beavatottak szerint a központ létesítésén állítólag a Duna melletti államok is érdekeltek, és ebből későbbben egy gazdasági blokk alakulna ki.

A nemzetközi kereskedelmi kamara választott bírósága. A nemzetközi kereskedelmi kamara körlevélben figyelmezteti a kereskedőket, hogy akár tagjai, akár nem tagjai a nemzetközi kereskedelmi kamarának, a külfölddel való forgalmukban vitás esetekben kiküldhetik a nemzetközi kereskedelmi kamara kebelében működő választott bíróság illetékességét. A gyakorlat megmutatta, hogy ennek a bíróságnak ítéletét minden esetben végre lehetett hajtani. A költségek a minimálisak.

A vasúti díjtételek felemelése. A Gyárosok központi szövetségének tudomására jutott, hogy a közlekedésügyi minisztérium a szénre, fára és a tégla-
ra érvényes díjtételeket fel akarja emelni. A gyárosok központi szövetsége azonnal megtiltotta a szükséges lépéseket

ennek megakadályozására, hivatkozva arra, hogy mily súlyos következményei lehetnének a fuvardíjemeléseknek. Az intervenciónak valószínűleg meg is lesz az eredménye.

Kereskedelmi tárgyalások Spanyolországgal. A gyárosok központi szövetsége ismételt intervenált a kereskedelmi és iparminisztériumban és a külügyminisztériumban a kereskedelmi szerződésnek Spanyolországgal való megkötése érdekében. Mielőtt a tervezet elkészülne, szükséges ezzel kapcsolatosan

a gazdasági körök kívánságait tudni, s ezért a Lloyd titkári hivatala felkéri az egyesület tagjait, hogy az erre vonatkozó kívánságaikat írásban jelentsék be.

Booskorgyártmányaink kivitele külföldre. Novakovic és Perisa Stefanovic beogradi borkereskedő cég a belga Kongo államba nagyobb mennyiségű hazai gyártmányu booskort szállított ki. A megrendelők a szállítmány minőségével rendkívül meg vannak elégedve, úgy hogy újabb szállítmány megrendelésére van kilátás.

Hirek a nagyvilágból

Tízszázalékos kvótaemelést követelnek a középeurópai vasművek a kárteltől. Bécsi jelentés szerint a középeurópai vasművek vezetői olyan megállapodást kötöttek, amely szerint legközelebb 10%-os kvótaemelést követelnek az európai vaskartel vezetőségétől. A termelési kvóta felemelése a kartel legközelebbi ülésén kerül tárgyalásra, valószínűleg március 7-ikén. A középeurópai vasművek nem hajlandók a mostani termelési kvóta alapján tovább együttműködni és amennyiben az össztermelés emelése nem lehetséges, akkor követelik a kartelhatározatok megváltoztatását a többi államok hátrányára.

Tavasszal megnyitják az első elektriifikált vasutvonalat Oroszországban. Szovjetországban lázasan készülnek az első villamosított vasutvonal megnyitására, ami a közeljövőben megtörténik. A villamos-vasut egyelőre 19 kilométeres szakaszon Moszkva és elővárosai között fogja a forgalmat lebonyolítani. Lehetséges, hogy a rendszeres személyforgalom csak a nyár folyamán indul meg, miután nagy munkástömegek fogják ezt az új közlekedési eszközt igénybe venni. A teljes villamosítási berendezést a németországi Brown, Boveri művek szállítják.

Magyarországon valorizálják az életbiztosításokat. A magyar pénzügyminiszter az egységes párt legutóbbi konferenciáján bejelentette, hogy az életbiztosítási kötvényeket valorizálni fogják. Egyelőre 5%-os aranyvalorizáció van tervbe véve, azonban lehetséges, hogy ennél magasabb összeget fognak az egyes társaságok kifizetni. A biztosítótársaságok birtokában lévő hadikölcsön hozadékát szintén valorizációs célokra használják fel és ennek következtében kilátás van az 5%-os valorizációs-kvóta felemelésére.

Anglia hajlandó ratifikálni a munkaidőegyezményt. Az angol munkáspárt interpellációjára a napokban választott Neville Chamberlain népjóléti miniszter, aki kijelentette, hogy a kormány bizonyos feltételek mellett hajlandó a washingtoni munkaidőegyezmény ratifikálására. Elsősorban azonban a külföld magatartását várják be és amennyiben más államokban keresztül viszik egyezmény határozatait, Anglia munkaadói is csatlakoznak a washingtoni megállapodáshoz.

Olaszországban szigorú ellenőrzés alá helyezik a részvénytársaságokat. Olaszországban egy korábbi rendelet szerint a kormány engedélyre van szüksége a részvénytársaságok tőkeemeléséhez. Ezzel az intézkedéssel az olasz részvénytársaságok működését és pénzügyi helyzetét őhajtotta a kormány ellenőrizni. Legújabbban ezt az ellenőrzési módot azzal szigorították meg, hogy a jövőben ipari obligációk kibocsátásához is a kormány előzetes engedélyre van szüksége.

Görögország a genfi nemzetközi gazdasági konferencia határozatai ellen. Athéni jelentés szerint a külügyminisztériumban fontos gazdasági tanácskozások folytak, amelyen elhatározták, hogy a genfi gazdasági konferencia határozatait Görögország nem fogja ratifikálni. Az import és az export szabályozását Görögország továbbra is fenntartja magának, miután a görög gazdasági életet károsan befolyásolná az összes korlátozó intézkedések megszüntetése. A tárgyalásokon a kormány képviselőin kívül az ipar és kereskedelem megbírói is résztvettek.

12.5 milliárd dollár lesz a német jóvátétel végleges összege? Mióta Parker Gilbert, a jóvátételi bizottság képviselője Amerikából visszaérkezett, különösen sok újsághír számolt be a német jóvátételi fizetések végleges megállapításáról. A legvalószínűbbnek látszott a 12.5 milliárd dolláros végösszeg, amit igen sok lap »Parker Gilbert-terv« formájában hozott nyilvánosságra. Parker Gilbert tényleg folytatott Amerikában és Párisban tárgyalásokat, azonban a végösszeg megállapítása nem került szóba. Ezt a hírt hivatalosan is megerősítették, nehogy a 12.5 milliárd dolláros jóvátételi összeg hitelre találjon a lakosság körében. Németországban mindenki meg van győződve, hogy a Dawes-tervet revízió alá veszik, azonban erre az év vége előtt aligha kerül sor.

Amerikai érdekeltség veszi át a törökországi új vasutvonalak építését. Miután a belga konzern, amely a török vasutvonalak építését megkezdte, rövid idővel ezelőtt összeomlott, a török kormány új pályázatot írt ki a vasutvonalak építésének befeljesítésére. A Para G. m. b. H. berlini cég ajánlatát a török kormány visszautasította és jelenleg egy amerikai érdekeltség költségvetését vette vizsgálat alá. Az amerikaiak 60 millió dollárt bocsátának rendelkezésre és a megkezdett munkálatokat azonnal folytatnák. Konstantinápolyi jelentés szerint igen valószínű, hogy a megegyezés létrejön és az amerikaiak folytatják a vasutépítést Törökországban.

Német-angol gazdasági közeledés. Az angol alsóházban Boothby konzervatív képviselő feltűnést keltő beszédet tartott az angol-német gazdasági közeledés lehetőségéről. Az angol képviselő beszédének nagy jelentőséget tulajdonítanak, miután Boothby igen jó barátja a jelenlegi kincstári kancellárnak. Boothby élesen kikelt azok ellen, akik az angol ipar helyzetét pesszimizmussal ítélik meg, amikor Anglia gazdasági élete az utóbbi időben öröndetes fejlődést mutat. A nagyipar erősen fejlődik, az üzemeket állandóan nagyobbitják és a kereskedelmi mérleg kedvező képet mutat. Csak a bányapiar és a vas- és fémipar helyzete nem kielégítő. A szénbányák harca a külföldi piacokért még mindig tart, holott ez többet árt mint használ az angol bányáknak. Ezideig 8 millió fontba kerül az angol bányatulajdonosoknak ez az októberi harc és ennek ellenére nem sikerült a német konkurenciát kiszorítani. Boothby, aki nemrégiben járt Németországban szükségesnek tartja az angol-német gazdasági Locarnót, amellyel a mostani céltalan versengésnek végét vethetnék. A német szénbányák és vasgyárak hajlandók volnának az exportpiacok felosztására ami mindkét ország érdekében sürgősen megvalósítandó.

A norvég valtuakérdés. Amióta a norvég munkáskormány hivatalba lépett, a gazdasági körök attól tartottak, hogy az eddigi deflációs politikát új irányzat fogja felváltani. A munkáspárt ugyanis figyelmeztette az előző kormányt a deflációs politika veszélyeire és így nem lenne meglepetés, ha most a kormány ilyen irányú intézkedéseket léptetne életbe. Hornskud miniszterelnök azonban legutóbb kijelentette, hogy a jelenlegi helyzetben nem gondol más pénzügyi politikára és a norvég korona árfolyamát a mostani nívón fogják stabilizálni.

Mezőgazdasági szindikátus Németországban? Hamburgi jelentés szerint tárgyalások folytak egy északnémetországi mezőgazdasági szindikátus létesítése ügyében, amelyhez Hamburg, Lübeck, Schleswig-Holstein, Hannover, Mecklenburg és Oldenburg mezőgazdasági szervezetei csatlakoztak volna. Miután ilyen alapon a megegyezés nem jött létre, újabb terv készül egy hasonló szindikátus megvalósítása érdekében.

Új autobilgyár Budapesten. A magyarországi Weisz Manfréd-művek két év óta tervezik egy új autobilgyár berendezését, ami most a megvalósulás stádiumába jutott. Az új autobilgyár jelentős állami kedvezményekben fog részesülni, amely egy a termelést, mint az eladást megkönnyíti. Egyelőre két és három személyes személyautók és teherkocsik építése van tervbe véve. Miután a Weisz Manfréd-művek Magyarországon nagy hírnévre örvendenek, érdeklődéssel néznek az új autobilgyár működése elé.

Német kölcsön Litvánia számára. Berliini jelentés szerint a litván állami bank igazgatójának ottartózkodása egy investációs kölcsön felvételével van kapcsolatban. A kölcsön összegét, amelyet a német nagybankok bocsátanak a litván állami bank rendelkezésére, még nem állapították meg véglegesen, azonban relatív csekély összegről van szó. A német kölcsönt a litván ipar és mezőgazdasági fizetek számára közvetíti az állami bank.

Londonban tuljegyzték a görög stabilizációs kölcsönt. Londoni jelentés szerint a hó elején kibocsátott 6%-os görög stabilizációs kölcsönt az első jegyzési napon többszörösen tuljegyzték. A londoni piacon jegyzésre bocsátott összeg 3 1/2 millió font volt, a kölcsön többi részét pedig Olaszországban, Svájcban és Hollandiában jegyezték.

A Fiat-autobilgyár ez évben kevesebb osztalékot fizet. Milanói jelentés szerint a Fiat-Művek ez évben, az előző évi osztalékkal szemben (15%), 12 százalékos osztalékot fizetnek. Közlebbi adatok egyelőre nem állnak rendelkezésre és így nem állapítható meg, hogy a Fiat-Művek üzletmenete rosszabbodott-e vagy nagyobb tartalékolásokat tartott az igazgatóság szükségesnek és emiatt csökkent az idei osztalék.

Nagy cukorkészletek Csehszlovákiában. Prágai jelentés szerint január végén a cukorkészletek Csehszlovákiában 8 millió métermázsát tették ki, vagyis 2.4 millió métermázsával többet, mint múlt évben. A kampány első négy hónapjában 0.7 millió métermázsával kevesebbet exportált, mint a múlt évi kampányban ebben az idejében.

Gyufakartell Belgiumban. A belga minisztertanács a napokban vette tárgyalás alá a szakértőbizottság jelentését a gyufapiar krízisének okairól és azok megszüntetésének lehetőségéről. A szakértőbizottság nem tartja szükségesnek a gyufamonopólium bevezetését, a mit maguk a gyárosok kértek, hanem az ipar koncentrációját ajánlja. Az összes gyufagyárak kartellszerződésben szabályozzák a termelést, az eladást és az exportot. A legnagyobb gyufakonzern a svéd gyufatársulattal folytat tárgyalásokat az együttműködés érdekében és valószínűleg részvénycserére kerül a sor a svéd tröszt és a belga konzern között. Amennyiben az érdeklődés létrejön, a svéd konzern döntő befolyást biztosít magának Belgiumban is.

Új csehszlovák törvény a külföldiek foglalkoztatásáról. Több napos tárgyalás után február 8-ikán elfogadta a csehszlovák képviselőház a munkapiac védelméről szóló új törvényt. Miután a szomszédos államokkal való forgalomban vízum nem szükséges, tartani lehet attól, hogy Csehszlovákiában külföldi munkanélküliek fognak elhelyezkedést keresni. Ennek megakadályozására az új törvény elrendeli, hogy külföldi munkások és alkalmazottak (vezető állásban is) csak az illetékes munkaügyi hivatal engedélyezésével léphetnek állásba. Hasonló törvény szabályozza a külföldi munkások letelepedését Németországban és Lengyelországban is.

BELFÖLD

Allandó mintavásár lesz Vrbászon. Az elmúlt héten Schmidt Fülöp építész az 1924. és 1927. évi vrbaszi kiállítások rendezője értekezletre hívta össze a vrbaszi gazdasági élet vezető embereit kik előtt egy érdekes tervről, az egész Vajdaságot érdeklő kérdéssről tartott előadást. A terv szerint Novivrbaszon minden év augusztus hónapban vajdasági mintavásárt rendeznek, mely célre megnyerik majd a tartománygyűlés hozzájárulását is. A költségek fedezésére részvényeket bocsátanak ki, amelyek legnagyobb részét Novivrbaszközség vásárolná meg. Az alkalmas területet, ahol az augusztusi mintavásárokat megtartják, később jelölik ki.

Árlejtések a Vajdaságban. Noviszadról jelentik: Február 24-ikén a szuboticaí vasutigazgatóságnál kampókra és más anyagokra, március 10-ikén a petrovradini repülőparancsnokságnál fényképezési cikkekre, március 9-ikén a szuboticaí vasutigazgatóságnál távirdu és távbeszélő anyagra, március 1-én a vukovári tartományi választmányánál 2100 köbméter kavicsra, 100 köbméter tört köre és 180 köbméter kötőanyag tartanak árlejtést.

A jugoszláv hitelviszonyok. A gyár- iparosok országos szövetségének Beogradban megtartott közgyűlésén az előadó jelentést tett, hogy 1927-ben a hitelkamat Jugoszláviában olcsóbb lett, de még nem érte el a kellő színvonalat. A hitelkérdés törvényhozási uton való rendezésére irányuló törekvések hajótörést szenvedtek, mert az igazságügy-minisztérium az ipari kötvényekről szóló és az előző pénzügyi törvényekbe felvett rendelkezéseket elégtelen alap-

nak tekinti. Mindaddig, amíg a jugoszláv ipar nem kapja meg a külföldi ipar részére juttatott hitelfeltételeket, a jugoszláv iparhelyzet változatlanul súlyos marad.

A jugoszláv vasipar. A zenicaí »Zenica« vasöntőde r.-t. havonta kétszáz vagon vasat dolgoz fel. A belföldi szükséglet ezzel szemben havonta ezer vagonra rug. A jugoszláv állam ennél a vállalatnál, amely még mindig nem aktív, hatvannyolc százalékkal van érdekelve.

Fatózsdé Jugoszláviában. Faszakmabeli körökben régóta az a törekvés nyilvánul meg, hogy Susakon fatózsdét létesítsenek, amely a faszakma minden ágát felölelné. A közeli napokban Susakon a faipar képviselői ez ügyben tanácskozásokat tartanak.

Jugoszlávia kereskedelmi szerződése Chilevel. Baburica és társa a világhírű jugoszláv-délamerikai nagy kivitelei cég, Susakon chili salétrom raktárt létesít, ahonnan Jugoszlávia, Ausztria és Magyarország piacait fogja ellátni. A cég kezdeményezésére Jugoszlávia és Chile között kereskedelmi tárgyalások indultak meg.

Gazda-nap Gornji-Brogen. A Bácskai Gazdasági Egyesület február hó 12-ikén jólsikerült gazda-délután rendezett Szabó Tibor egyesületi megbízott és Puskás Sándor birtokos közreműködésével.

A hatalmas számú hallgatóság előtt Szabó Tibor a gazdaszervezkedés szükségességéről, a tengeri művelésről és a hitelzövevények gyors megalakításáról szökött. Utána Puskás Sándor »Kis gazdák a többtermelés szolgáltatásban« népies és az életből merített példával a földművelésügyi kormányzat hibáit és a gazdatársadalom félszükségeit tárta föl. Puskás és Szabó tiszteletére előadás után a gazdakör helyiségében 150 terítékes társasvacsorát rendeztek és melegen ünnepelték az előadókat.

Százéves a susaki papirgyár. Susakról jelentik: Szombaton, február 12-ikén ünnepi fennállásának százéves jubileumát, a horvát tengeremlék egyik legrégibb ipari vállalata, a susaki Smith és Meynier-féle papirgyár. Az ünnepélyre meghívták a kereskedelemügyi minisztert és a közzgazdasági testületek képviselőit.

Redukálja üzemét az oszijekai gyufagyár. Oszijekéről jelentik: Oszijek egyik legrégibb gyári üzeme, a »Dráva« gyufagyár vezetősége elhatározta, hogy redukálja üzemét olyképen, hogy csak öt napon át dolgozzon. Ezentul tehát az üzemet minden pénteken este bezárják és csak hétfőn reggel nyitják meg újból. Az üzemredukció oka az, hogy a gyár termékeit nem tudja elhelyezni, az összes raktárak tulsufoltak, mert a monopolgazgatóság külföldi gyufát vesz és ezzel megkárosítja a hazai ipart.

Megindult az idegenforgalom az Adrián. Splitből jelentik: Az első tavaszias napok beálltával megindult az idegenforgalom a tengeremléken. Az idén a legelső vendégek a németek, akik nagyszámban használják ki azt a kedvezményt, a

mely december óta van érvényben és a mely szerint a Jugoszláviai és Németország közötti forgalomban nem kell vizum. Különösen Dalmácia furdőhelyei, elsősorban Dubrovnikot, Hvar és Splitet látogatják meg az idegenek, de már az északibb helyeken is észlelhető az idegenforgalom. Az építkezés is nagyban folyik, hogy elejét vegyék a már két szezonban észlelt helyszükének. Rábon nemsokára elkészül az új nyaraló, Crikvenicán több szállót és panziót építenek, Hvaron kibővítték a Palace-szállót, Korcsulán két új panzió épül, Trogiriban, Kastel Lukicsban, Hercegovinában és Hvaron szintén egy-egy új szálló. A várható nagy idegenforgalom miatt a hajózási vállalatok is kibővítik az egyes vonalak menetrendjét. A Susak-Split-Dubrovnik vonalon ezantul naponként három expresszhajó fog indulni minden irányban és érinteni Crikvenicát, Rabot, Sibenikot, Hvar, Korcsulát és Metkovicsot is. Hasonlóképen sűrűbbek lesznek a hajójáratok Dubrovnikból Kotorba is. A nyugatról várható idegenforgalom lebonyolítására a »Jadranszka Plovitba« új mindennapi hajójáratot vezet be a Velence-Zara-Sibenik-Trogir-Split-Maharszka-Metkovics vonalon is és ezenkívül a hosszabb utvonalon leszállítják a hajójárat árát is.

A belacrkvai mintavásár. Belacrkváról jelentik: A belacrkvai mintavásárt szombaton február tizenharmadikán délután két órakor nyitják meg ünnepélyes keretek között. A vásárbizottság legutóbbi gyűlésén megválasztották a rendezőbizottság tagjait, kik a következők lettek: Ebert Sebastyén, Fokter György, Fuchs János, Jovanovics Koszta, Klein János, Kosztics Dusan, Nikolajevics Perra, Merkl Pál, Schönborn Rudolf, Spaszojevics Tihomir, Ticserich Valdemar és Zlatics Vladimir. A mintavásár három napig fog tartani. A mintavásárt Lukics Predrag a dunamelléki tartomány elnökének védnöksége alatt rendezik.

A SEVCSIK-KVARTETT NOVISADON
 Február 20. „SLORDDA“ **Jegyek 60-10 dinár**

A TULSÓ PARTON

Claude Anet regénye (4)

Ugy tűnt fel, mintha a hangok a véletlenül bizva szállnának, rendszertelenül, szándék nélkül, de lassankint csoportosultak, előretörő melódiákat alkottak, amelyek összevegyültek és visszatérve önmagukhoz, harmónikus erős hálót szőttek körém, amelynek szálai körülvettek, nem hagyva sem lehetőséget, sem kedvet a meneküléshez.

Ekkor jelent meg Dzsemila. Ő nem vezetett vissza a banális valóságába. Könnyedén illeszkedett bele abba a varázskörbe, amelyet a Mirza vont körém. Távoli, elvarázsoltt világba tartozott, messze attól, amelyben éltem, abba a világba, amelyben én csak néhány óráig lehettem, ahol az értekeket és a lelket csupa kifinomult gyönyör várta. Mirza Ali halkán tovább játszott, végül elhallgatott. De egy hur megrezdült a csendben, azután még egy hur és a gitár, mintha magától szólalt volna meg, a maga módján mesélte el a Dzsemila megjelenésével teremtett helyzetet. Egy este, a Mirza elmesélte nekem a Királyok Könyvéből Sohrab történetének azt a csodálatos jelenetét, ahol Témimé, Sémengan király leánya, éjszaka meglátogatja az alvó hős Rusztemet. Egy előttem teljesen ismeretlen melódiával kísért a mesét... És ime, ma, abban a pillanatban, amikor Dzsemila belépett, a gitárból felsíró bonyolódott arabeszkzek között két akkord megesendítette ezt a felejthetetlen melódiát, két szertefoszló akkord, amely szemem elé varázsolta az égő szívű Témimét, Témimét, ahogy Rusztemhez surran. Láttam őt a hős karjaiban. Ki volt az? Témimé? Dzsemila? Rusztem volt? Vagy én magam?

A burnuszába burkolózó Mirza összeesett tömegnek látszott az árnyékban. Ő volt, aki ilyen varázslattal egymáshoz láncolt bennünket. Hol voltam? Elfelejtve Európát, Ázsia szívében laktam; varázsa megéltet.

*

Ezen a tavaszon, ilyenek voltak esténk a Boszporusz partján. Nem siettünk a helyzet megoldását, magától bontakozott az, akaratunkon kívül. Elég furesán, azt képzeltem, hogy Mirza Ali ép annyit tud róla, mint mi magunk, talán még többet... De jelenléte nemsokára zavaró lesz. Nem érezte ezt? Mégis, reméltem, hogy nem

kell majd elküldenem, elhagy bennünket, ha szükségesnek látja.

Egy este, a szokástól eltérően, helyetl kinaltam meg Dzsemilát:

— Ül le, kicsikém.

Nem ült le a díványra, hanem lábaimhoz térdelt.

Mirza Ali abbahagyta a gitárpengetést. Megtörtént néha, hogy félbeszakította a játékát és esendesen álmódzott. Anélkül, hogy figyelnék a Mirzára, Dzsemilát néztem, aki mozdulatlanul térdelt és gondolatban megsimogattam karesu nyakát. Pillantásom véletlenül az ajtóra esett. A Mirzát láttam meg, aki nesztelenül a küszöb-höz ért s már át akarta lépni.

— Elmegy? kérdeztem meglepődve.

— *Khasté hastam, khan* (Irádtt vagyok uram) — felelte perzsául és eltűnt.

De Dzsemila már felkelt. Nyugtalanságában olyan volt, mint a megriadt őzike. »A legkeesebb állat...« gondoltam.

Kezét homlokára illesztve meghajolt. Itt hagy? ... Megragadtam a kezét. Ettől a váratlan mozdulattól — még sohasem érintettem meg — elvesztette egyensúlyát. Megtántorodott és mert nem engedtem el a kezét, félig a díványra, félig reám omlott. Nem tudott elfojtani egy friss, rövid nevetést. Aika az enyémen pihent meg. Nem ellenkezett. Hogy magamévá tegyem, csak azt az egyetlen akadályt találtam, amit a természet emelt a nő és a férfi között.

A lámpa már kialvóban volt, amikor felkeltem. Dzsemila fáradtan, boldogan, felbontott ruhában feküdt, fejét karesu balkarján pihentetve. Kissé sovány váll a gyermekre emlékeztetett. Szeme szabadon, zavar nélkül nézett az enyémet. minden álszemérem nélkül, de nem kihívóan. Semmi sem volt a pillantásában, ami arra figyelmeztetett volna, hogy ime, büntársak vagyunk. Fájának szokásai és a természet akarata szerint cselekedtünk. És azza, hogy magát odaadta, nem követett el árulást urnője ellen, akinek parancsára jött le hozzám. Az volt a küldetése, hogy tessék nekem. Sikertült.

Amikor reánéztem, felegyenesedett és rendezte ruháját.

— Éjfélt van, mondta, fel kell mennem.

Felém jött, reám mosolygott, kezével könnyedén megsimogatott.

Másnap reggel, amikor Isabellele beszélgettem, úgy láttam — lehet, hogy tévedtem — mintha kissé szomorú volna. Dzsemila képe jelent meg

előttem. Ébredező lelkiismeretem hatása alatt azzal vádoltam magam, hogy tulságos gyakran hagyom egyedül és megkértem, hogy délután jöjjön be értem Konstantinápolyba. Először meglepte az ajánlatom, de mindjárt megörült neki és elfogadta. A megbeszélte időben ott várt reám a galatai hidon. Most először burkolta be magát teljesen fátyolba, mint a török nők. Eddig meglepedett azzal, hogy csak a fél arcát rejtette fátyol mögé. Tetszett így nekem. Az idő tiszta, szép volt. Elhatároztuk, hogy Prinkipó szigetére megyünk. Csónakunk gyorsan repült a tükörsíma, azurkék tengeren.

Prinkipóban kedvünk kerekedett felmenni a Szent György zárdához, amely a sziget csucán állt. Sziklás ösvény vezetett oda. Szamarakat béreltünk, lassan botorkáltunk az olaj és terpentinfáktól szegélyezett uton. Vidámak voltunk és iskolás gyermekek módjára neveltünk minden kicsinyiségen. A zárdában egy csodatevő kut van. Az ország lakói, még maguk a törökök is, ide zarándokolnak, kívánnak valamit és ha a kut felett levő függőleges kőlapra helyezett pénzdaráb ódatapad a sziklához, kívánságuk teljesül.

Isabelle a legnagyobb komolysággal vett ki erszényéből egy érepénzt és a köre illesztette. A pénz nem esett le.

— Mit kívántál? kérdeztem tőle.

Isabelle arca felragyogott.

— Hidd el, hogy csak a te boldogságodat akarom, válaszolta és szép szeme egy hosszú pillanatig rajtam pihent.

Holdfénynél tértünk vissza Csubukluba. Isabellele vacsoráztam és mivel késő éjszaka volt, nem mentem le dolgozni.

De a következő este ismét visszavitt Alihoz, gitárához, énekéhez és tizenegy óra felé Dzsemila jött. A Mirza — úgy látszott, hogy minden megváltoztathatatlanul úgy rendeltetett — utolsókat pengetett hurjain (Témimé akkordja!) és eltűnt.

Dzsemila ott állt, várva vágyaimat.

Később, mielőtt felmentem volna Isabellehez, a csendes szobában maradtam rövid ideig. A levegő súlyos volt az ablak alatt nyíló magnolia illatától. A mult sötét mélységéből hangok törtek fel: »Láz nélkül való kéj.« Az ázsiai part megtartotta ígétét. Szerelmemben, gyönyörben nincs itt semmi aljasság... És ez a tiszta leány...
 (Vége.)

Ha elegánsan akar járni-kelni, „ALEXA“-nyakkendőket kell viselni. A korzón

NYILT-TÉR

Martonos urbéri község előljárósága közhírré teszi, hogy **hétfőn, február 20. án délelőtt tíz órakor**

nyilvános árverésen 6 drb bikát és 2 drb kandisznót fog eladni.

Az állatok fedezésre alkalmatlanok.

1247

Tisztelettel közöljük vevőközönségünkkel, hogy az eddig a **Vilsonova ulica 7. szám alatt volt**

irodánkat a Városi bérpalotába helyeztük át

Egyedüli telefonszámunk: 192

Weitzenfeld és társa

„AUTOMOBILIA”

Fiat autók képvisellete és lerakata
Benzin- és olajállomás
Javitó-műhely
Garage

A legmodernebben felszerelt javító-műhelyben
autók general-javitása

amerikai **Duco-Du-Pont-lakozás** és kárpitozás

„Michelin” gummik, „Varta” akkumulátorok
képvisellete

FIAT autóalkatrészek és felszerelési cikkek állandó nagy raktára az összes FIAT-típusokhoz!

Subotica, Skadarska ul. 7

A palički puti (Halbrohr-telep) javító-műhelyünket is ide helyeztük át

— Kedves Matyikám, szombaton vendégeket kapunk, de kevés a pénzem és nagyon szomorít, hogy nem tárlhatom el őket kellően . . .

— Édes Mancikám, ez ne okozzon gondot, mert szombaton, 18. án este hirtelen dísznótoros vacsora lesz Hirt Pali bácsi vendéglőben, VI., Jelačićeva ul. 6, a városi gyógyszerházzal szemben, ott jól és olcsón megvacsoráztatjuk őket és amellet halgatjuk Géza cigányprimás hattagu zenekarát is. Egy teríték a szokásos menüvel 15 dinár.

Beograd kereskedelmi központjában 50 szobából és mellékhelyiségekből álló szálloda céljaira kiválóan alkalmas
ház kiadó

oly bérlőnek, aki a berendezés költségeit viselné, míg a háztulajdonos a szükséges átalakításokat végeztetné saját költségén. Tulajdonos esetleg mint **társ is közreműködne**

Ajánlatokat „Rentabilno 1924” jelige alatt a **JUGOSL. RUDOLF MOSSE A. D.** Beograd, Terazije 25 továbbítható 1451

KRAMER J.

Első Egeresi Gipsz- és Műtrágyagyár, Aghires (Románia)

ajánlja alábbi elsőrangú gyártmányait:

Estrich gipsz

(padozati gipsz) elsőrangú minőség, nem terjed, állandó térfogatu, nagyon alkalmas szobák padozására linoleummal vagy anélkül, épügy raktárak, padlások, folyosók stb. padozására. Tűzálló, kőkeményességű, hézagmentes, higiénikus, minden más padozatnál olcsóbb és jobb. Féreg nem fészkelődhet be, nyáron hűvös, télen a meleget tartja, a járás rajta teljesen zajtalan.

Márványcement

(fehér angolecement) mely műmárvány, keramikai lapok, formák és falborítás készítéséhez nélkülözhetetlen.

Alabastrom- és modellgipsz

ismert elsőrangú minőségben.

Megrendelhető a szerbiai és vajdasági vezérképviselőnél: **SIMON JÓZSEF** Beograd, Kraljevića Marka 8. Tel. 41-45

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy tavaszi modell újdonságaim beérkeztek. Szíves megtekintést kér vételkényszer nélkül „T E S S Z A” kalapszalón. *B á l a k r a*, estélyekre a legmagasabb igényeket kielégítő művészi virágaim megérkeztek. 11291

A könyvpiac szenzációja a nemrég elhunyt nagy orosz külügyminiszter: **Sassanov emlékirata, a**

Végzetes évek

A világegés végzetes eseményeinek diplomáciai háttérét tömör, de rendkívül élvezetes és intimitásokkal tarkított filusban festi

A könyv megjelenése oly eseménye a politikai irodalomnak, amely méltán tart számot a legnagyobb érdeklődésre

A végzetes évek **Gellért Hugó** kitűnő fordításában kapható

a „Minerva” R. T. könyvosztályában
Ára 120.— dinár

Butor nélkül nem lehet férjhezmenni!

Már havi 100 dináros részletekért kaphatnak egy gyönyörű szobabútor készletet, kámatmentesen, előleg nélkül. Kérjen képes ismertetést.

SZENTI és VIRAG műbútorgyár Subotica
Sudariv čeva ulica 51-53. Telefon 383

PUTNIKU D. D.
G'avnom Zastupstvuza Vojvodinu potrebna su

TRI spremna CINOVNKA-CE

za blagajničke i likvidatorske dužnosti sa znanjem srpsko-hrvatskog, magjarskog i njemačkog jezika i to za **biletarnice NOVISAD i SUBOTICU** Kaucija potrebna. — Oferte sa dokumentima, vlastoručno pisane na državnom jeziku upućiti na adresu **PUINIK D. D. NOVISAD**

Hütünk és jeget gyártunk

az Audiffren-Singrün-rendszerű szab.

rotációs A-S hűtőautomatával

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA R.-T.

Budaapest, VI., Podmaniczky u. 41. Telefon T. 212-91
Üzemben látható NAGY SÁNDORNÁL, Bač Topola 977

Kerületi képviselőt

keresek Beograd, Zagreb, Maribor, Ljubljana és Osijek székhellyel versenytársi angol készítmények eladására, mely minden házban szükséges. Nagy kereseti lehetőség. Megkeresések **KARDOS** hirdetővállalatához Novisad, intézendők 1302

Biztos megélhetés!

Bánáti nagyközségben 20 év óta fennálló **fakereskedéshez 250 — 00.000 dinár készpénzzel rendelkező társat keresek**

A környéken 10—12 községben nincs fakereskedés. Évi forgalom cca 2,000,000.— dinár. Megkereséseket a „Bácsmegeyi Napló” kiadóhivatala továbbítja.

DUBIED kötőgépek

a legjobb és legtekélyesebb gyártmányok az egész világon, melyek csakis a

Cesnik & Gross

cégnél, Beograd, Jug Bogdana 8. kaphatók. Képviselők a Vajdaság részé e kerestetnek

Szolid szállítás

„Ignis” J. Wirth

üzemanyag-kereskedés, Subotica
iroda: Agina ul. 13. sz. (sarokház)
Ajánlja kereskedőknek, üzemeknek, ma ánosoknak vagonvontatásban gyertyán-, bük-, vagy s hasáb és külön gömbfát, rövid, kemény fűrészfűrű hulladékot, valamint 20 cm-es kőbőzött hulladékot. Fűvágó-motoraimmal bármikor háznál fűrészelek

üzemanyag-kereskedés, Subotica
iroda: Agina ul. 13. sz. (sarokház)

Telefon: 503

Szolid szállítás

**MIELŐTT
TAVASZI RUHÁJÁT**

megrendelné, nézze meg férfi, női angol és cseh szövet és kzműáru újdonságait és vászonkülönlegességeimet. Leszállított olcsó árak! Vétel nem kötelező.

**BRAUN HERMANN
BARÁTOK TEMPLOMA SORÁN**

BÉCSI VÁSÁR

1928. március 11-17
(a Rotundében március 18-ig)

Külön kiállítások:

- Belgial kiállítás
- Reklámkiállítás
- A bécsi szőrmeszalonok kiállítása
- Automobil és motorcikli kiállítás
- Villamos kocsik kiállítása
- Műszaki újdonságok és találmányok
- Utépítő gépek kiállítása
- Nyári lakások (villák) kiállítása

Vízum nem szükséges. Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. (Magyar átutazó vízumot a vásárigazolvány alapján a határon lehet kapni.) Jelentős kedvezmények a jugoszláv, osztrák és magyar vasutakon, a dunai és adriai hajókon és a légi forgalomban. Mindennemű felvilágosítással szolgál és vásárigazolványokat is (40 - dináros áron) kiad a

Bécsi Vásár R.-T., Wien VII.

valamint a Leipzig-i Tavasz Vásár tartama alatt a Leipzig-i Információs Iroda, az Osztrák Vásári Hivatal és a következő tiszteletbeli képviselők:

Subotican:

Első Jugoszláv Szállítványozási R.-T. Schenker & Co. Suboticei Kereskedelmi és Iparbank

Brill

a cipőkrémek gyöngye!

240 dináros havi részletre

már kaphat elsőrendű keményfa hálószobát, hajlított széket, konyha-berendezést, íróasztalt és minden más bútort

**BOTHE I EHRMANN D. D. ZAGREB LERAKATA
GUSTAV FISTER ml. SUBOTICA**

VII. Fra Ješe trg 6

Barátok temploma mellett

Tüzifa I-a fűrészyári kemény hulladék 100 kgr.-ként házhoz szállítva

Din. 26.- J. Vujković i Drug Jukićeva 41 1057: Telefon 669

Dughagymát
hagymát, I-a rózsaburgonyát, válogatott vetőburgonyát, Woltmann rózsaburgonyát, I-a préselt szénát legjobban és legolcsóbban szállít.
LEDERER JENŐ
bank és bizományi üzlete, főzelék- és gyümölcs-üzlet
NOVISAD, Vilson-tér 7. Telefon: 22-14
Raktár: Temerinska ulica 38

Első-rangu földet vásárolnék
50-100 holdig fundus instructus, jó országmentén, közel vasútállomáshoz. Ingatlan és felszerelés pontos leírásával árajánlatot „Kézpénz” jellegével a kiadóhivatal továbbít 1459

Gyakornok
német, horvát nyelvismerettel, gyors- és gépírással, iskolai érettségivel **kerestetik.** Ajánlatok Schmolka hirdetőirodába Novisad küldendők „Gyakornok II.” jellegre. 492

Veliki Bečkerekben — a centrumban — jól bevezetett **kávéház és étterem**
50 állandó alonenssel, más vállalkozás miatt bérbe vagy szakembernek perkiadó „American” keresk. centre jutányosan közvetítő iroda Veliki Bečkerek, Aleksandrova ulica 27 — — — 1345

Trbovljei portland cement (trifailai) építési mész szén
Kérjen ajánlatot!
SIPOS SÁNDOR
Subotica, Sokolska ulica 6. — Telefon 8-68.

Jómenetelű pálinka-üzlet
forgalmasabb utvonalon, két szoba, konyha lakással, más vállalkozás miatt — **eladó** —
Cím: „Besa” hirdető V. Bečkerek

Tüzifa és szén
téglagyárak és malmok részére vagon-telekben legolcsóbban kapható
Acs Andor, Su ofica

Tegnap és ma nagyobb mennyiségű Kabát, cosztüm és jumper ruha újdonságot kaptam
Pero Vujković
különlegességek divatáruháza

Pusztá
120-200 hold elsőosztályú szántó és legelő, minden hozzávaló épülettel és vetéssel, felszereléssel vagy anélkül, állami út mellett, nagyon kedvező feltételek mellett **eladó**
Eladó azonkívül 8. számú J. Kovarik (Prosnitz) gyártmányú **eséplőgarnitúra** épült 1914-ben, a legjobb karban Csak komoly vevőkkel tárgyalok!
Fekete József, Magadenovac, z. p. Šljivovojevi, vasútállomás Dolnji Miholjac

pénzbeszedői
vagy hasonló állást keres kereskedelmi cégnél vagy intézetnél, 1.000 dinár övaddal rendelkezik. Megkezeséket a noviszádi kiadóhivatalba kér. 1490

Asztalosműhely a helyezés
Értesitem a nb. vevőközönéget és megrendelőimet, hogy asztalosműhelyemet saját házámba, Petrogradska (István) ul. 34. helyeztem át.
HADNAGY ISTVAN
asztalosmester

A régi és elismert Dr. Lehmann-féle városi arc- és kezikenőcsés krém
5211. szám alatt törvényesen védve. Belsőheli minőségben olcsókat használva zsírtartalma, nappali használatra zsírtalan (krém) arcvíz, szappan és puder 3 színdben. — Eltávolítja a szepket, mífjfoló at, pattanásokat, bőrtájkát (mitte-szer) és az összes bőrtisztítási célokat. Kenőcs 12 dinár, krém, arcvíz, szappan és puder darabonként 10 dinár. Egyedüli raktár az egész S. H. S. Királyság területén.
Jugović gyógyszerár, Novisad
amely egyben postán minden piperecikket szétküld, u. m. higiénikus cikkeket, parfümerákat, szappant, minden cikket a gyermekek részére, teljes házigyógyszertárakat, minden hálszert és kelleket, fertőtlenítőszert, valódi cognacot, rumot, málna- és limonádésörpöt, Kneip gyógyfürvöset etc. 1497

Utazóbőröndök,
aktatáskák, női ridikülök, pénz-, szivar- és cigarettatárcák, óriási választékban olcsón kaphatók **Schager Henrik** bőrdobos és bőraru speciális szaküzletében, Subotica, Aleksandrova ulica 1.
Javításokat, megrendeléseket a s. szerkesztő vállalat 11422

VESZEK:
ócskavasat
ócskafémet
szövet-hulladékokat
csontot és régi gépeket
Loltán Engelsmann
Oslododjenja (Zenta) ut 138
Telef. 576 - Anonimzáró-kedves

Bőröndöket kollektív táskákat
és **speciális bőraru**
megrendelésre legpontosabban készit
FALKENSTEIN
szőgyártó és bőrödös
Zenta Jovin trg 5.
Javítások és sére Blok preciziz és olcsón! 10

ELŐNYOMDÁT
Ismertető és reklám kiadványok és keltetők legolcsóbban szállit
LEOPOLD SAMUEL, SENTA
moderna előnyom géppel és szerkesztési gyára
Relief-íestés tanítása az összes hozzávaló fastékek, porok és keltetők kaphatók 946

Hol vannak a legszebb, legjobb porcellánok?
Ezt kérdem tőletek tudjátok-e lányok? Ime felsorolom, hol vegyetek szervizet, Poharat, keretet, s a legszebb üvegdiszt **Rudics-ucca 2:** ez a márka máma, **Spitzer üvegüzlet** — híres olcsósága!
(Volt Ulrich vaskereskedés helyén) 336

A legkimagaslóbb Kulić
speciál hőgyfodrászati műterme
Subotica, Manojlovićeva ulica 7

Bőzendorfer zongora, STEINVEY, FÜRSTER világmárkák, Erste Produktiv, Stielzhammer, Lira, Stingl, Lanberger, Glosz, Pallik, Staszny, L. Edmund, Hoffmann. Zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Arám Jugoszláviában legolcsóbbak és leghosszabb lejáratu részletre kaphatók. Kéin hangszerkészítő, Subotica Városháza 10311

Butorokat
abéditő, háló, ari szoba-berendezéseket,
portálokat
legelőnyösebben szeresheti be **Domján Valentin**
butorüzemében
Subotica, Zrlajki trg 11

Vukovics Gerő uri divatáruháza Pullowerek, fehérneműk, divatruha készlet és sálak a legfinomabb és legizléseesebb kivitelben. P. & C. Habig-kalapot és L. B. O. női- és férfiharisnyák egyedüli lerakata

Elegánsan, olcsón és divatosan akkor öltözködik, ha ruháját, felöltőjét a szoliditásáról ismert cégnél:

SONNENBERG i DRUG

kész férfi-, nő- és női konfekció áruházában, valamint angol uri szabóságában szerzi be.
SUBOTICA, Karadjordjev trg 9

Uezérképviselőt
átadó
SUBOTICÁRA
és környékére

! Ujdonság !
Minden háztartásban állandóan szükséges. Fűszer- és vegyeskereskedőknél jól bevezetett urak írjanak a következő címre:
J. Mann i drug
Zagreb, Miramarska 16

Eladó 1322
1. használt Benz-Limousin, 14/30 P. S. 45.000 dinár
1. Mercedes-Schieber, 16/45 P.S. csukott és nyitott karosszériával 75.000 din.
1. Wanderer nyitott 3 üléses 35.000 din.
1. Tatra kiadó, nyitott 4/20 P. S. négyüléses 40.000 din.
1. Fiat, modell 503 40.000 din.
1. Hanomag Limousine 2/10 P.S. 24.000 din.
A kocsik legjobb állapotban vannak, kedvező fizetési feltételek.
Állandóan nagy raktár jókában lévő, használt kocsikban
Christian Nussler Beograd
Knez Mihajlova 52
Telefon 28-14

Elegáns
automobil
keveset használt, új típus, siber motor, „Panhard & Leo”, 6 ülésessel, árt, kitűnő karban, teljes felszereléssel
olcsón 1263
eladó
Bővebb felvilágosítást nyújt
Sofföriskola, Beograd,
Kosovska 37

Eladó
100.000 kéve
nád
az écskai uradalomban
Écskán, Vel. Bečkerek
mellett
1424

Fajtiszta
éves mangalica-
tenyészkánok
kaphatók
az écskai uradalomban,
Écskán, Veliki Bečkerek
mellett
1425

D. M. C.
legnagyobb raktár
AVRAM KAJON
SARAJEVO, P. estolaasij.
Petra 26. 1133

Hol vásárol a vidéki Suboticán

RÁDIO
KONRATH D. D.
RÁDIÓKÉSZÜLÉKEI
OLCSÓK, JÓK, MEGBIZHATÓK

**AUTÓ- és RÁDIO-
AKKUMULÁTORT**
készít és javít — Akkumulátor alkatrészek és villanszerelési anyagok gyári áron kaphatók
VLADISLAV WILHELM
villamosvilágítási és erőátviteli vállalat, Pašićeva ulica 2

VARRÓGÉP
Dürkop-varrógép
Columbia-gramofon
S. Ad. Engl-nél
Rudić ul.

KÉP ÉS KÉPKERET
NAGYBŐJTRE templomok részére
stációképek
vászonból, kerettel és keret nélkül beszerezhetők
F. BACHINGER
cégnél, Aleksandrova ul. 13, B Sudarevića ul. 34

KOSZORU
Menyasszonyi koszoruk
fátyolok gyára:
Andrija Kramer, Subotica
Sokoliska 1 Legszébb párisi modellek

Ha vásárlásait befejezte, menjen el Šenoa (Bem) uica 21. szám alatti penzióba, ahol e sörrendű házikosztot kap

A világháboruban megvakult magyar író:
Gergely Sándor
legújabb regénye, a
HIDAT VERNEK
melyben nagyszerű erővel és éleslátással írja meg a falu életét
A vaskos könyv a Minerva r.-t. könyvosztályában kapható
Ara 55.— dinár

DIVAT
Kézmű- és divatárut
Pero Vujković
cégnél
mert a divatban ez az üzlet vezet

RUHA
Női felöltők, esőköpenyek, raglánok, férfi öltönyök és gyermekruhák
Eisler Izsónál
Érátok temploma során

Tavaszi **RUHAJÁT** még az idény beállta előtt rendelje meg
OSZTROGONAC és KENEDIC
angol divatszabóknál
Cara Dušana ulica 1 (Urikaszinóval szemben)
Original angol szövetekből dus választék

CSEMEGE
Fűszer-, csemege- és déliggümölcs-szükségletét
Kovács és Gelányinál
szerezze be — Rudics-kitérő

RÉZÁRU
Csiszár József
rézöntő- és gépműhelyében
Miloš Obilić ulica 9
Réz-, fém- és szoboöntvények készítése, gépek javítása, díszöntvények, plakettek és asztalosok részére enyvező bakok raktáron
NIKKELEZÉS
Galvanizálás Fém színezés

Hová megy fénykepeztetni magát?
Megyek Gergics foto rekord műtermébe
Aleksandrova ulica (Nemzetivel szemben)

Pékek figyelmébe!
Mindennemű pékműhelyberendezés
ŽIVKO KOZAREV
NOVISAD, Temerinska ulica 67.
Különböző morzsadarálógépek a legalacsonyabb áron

Női fodrászat és manicürrel
bővítettem ki az ujonnan átalakított fodrász- és borbély-szalónot
Jelena Somogyi
Al ksandrova ul. 6
E sörrendű női fodrászt (női) keresek

UJ CIPESZÜZLET!
Tisztelettel értesitem az igen ismert közönséget, hogy régi, jó hírnévűk révén a CIPESZ-TEMET ismét megkezdtem
Zmaj Jovina ul. 27.
zám alatt (volt Jókai-utca) Szíves pártfogást kér
POLGÁR RUDOLF cipész-mester

Vizesuborka
kg-ként 5 dinártól feljebb
Savanyított paprika
kg-ként 6 dinártól feljebb kapható a
KEMÉNY-féle
ecet- és konzervgyárban
Telefon 643

Zöldborsó
fél kg-os din. 10.—
kapható
Sugár Manó
cégnél
Tel. 47 Tel. 47

I-a bükkhasáb
I-a gyertyán
és vegyes keményhasáb felaprítva és hasábban egolcsóbban kapható
DEUTSCH
tatelepén
B. Sudarevićeva ul. 72
430

Jj modern tejcsarnok
Trišić Todor
Faragó mészáros mellett, Halpiac
Raktáron: I-a teavaj, hegyi sajtok, nagy lyukacsos emmentali sajt, trappista sajtok, sombori és liptői túró, szardínia, ringli, olajos halak.
Naponta friss péksütemény és kenyér
1155 Olcsó árak!

Sikerült a legújabb **párisi modellek** miniatúr megszerzennem és így módomban áll a legmodernebb prüsszeli szállag hímzést és több variációban géphímzést, gyöngyözést és filtté ezést a egzisztensebb kivitelben készíteni, továbbá gép- és sablonpliszírozás, gépzsúrt, enlizést és gombbehuást a legolcsóbban készítek. Vidékre posta-ordultával. Géppilissé 40 dinártól
Gombosné, Bün Juliska
Lebach-petola, Aleksandrova

Helyi **képviselőket és utazókat**
az SHS. állam minden városában és községében, állami értékpapírok eladására magas jutalekkel felvessz
REP. GR. BANKA
NOVI-VRBAS
Kralja Petra ulica 350/1

Komlótermelők!
Legmodernebb és legjobb
komlószáritóberendezéseket
gyártja **Braća Goldner, Subotica** Jugovića ul. 20
Telefon szám: 134. Számos köszönőnyilatkozat a vevők rendelkezésére áll. Kérjen árajánlatot!

LIFKA

Még nem látott filmet, ha nem nézi meg a filmet ékkövet, a

Halál-légió-t

A testvéri szeretet hősköteménye. Mindkét rész egyszerre!

Hétfő-Kedd: **A dáma**

Gloria Swanson
ujdonsága

RONALD COLMAN

LEVELEZÉS

»A. Schnitzler« szombaton távirat ment, — levelet szombaton kaptam. »Stendhal« ma távirat megy, 9 nap óta beteg vagyok, amint tehetem, írok, — Ön azonban írjon adott címre. »Titok«. 1487

HÁZASSÁG

Csinosnak mondott, 24 éves úr. urileány, kinek Beogradban ruhaszalona van, megismerkedne olyan hozományt nélkülözhető 27 éves felüli, egzisztenciával bíró korrekt úriemberrel, ki nem anyagi érdeket, hanem megértő, szerető élettársat keres. Levelet »A sors játéka« jellegével a kiadóba kérek. 1463

Szép vagyonnal rendelkező, vidéki bank igazgatója és főrésztvényese vagyok, életkorom 36 év. Képzett, keresztény úriember vagyok, nem vagyok, hanem szerető feleséget keresek, főúri kényelemmel berendezett háromszobás lakásom van, miért butorra sincs szükségem. Jó családból való hölgyek teljes című leveleit »Szerelemvágy« jellegére a kiadóba kérem. Címtelen és jellegű levelek a papirkosárba. 981

Házasságot urikörökben úgy bel-, mint külállamokból is létrehozok a legnagyobb diszkrécióval. Marie Fejes, Vel. Kikinda, Nikola Pašićeva ul. 1591. 11944

Nemzetközi házasságközvetítő iroda minden megbízásnak pontosan eleget tesz. »Amor« házasságközvetítő iroda Temesvár, Románia, Kossuth Lajos ucca 21. 11993

FOGLALKOZÁS

Borbélysegédet, jó munkást magas fizetéssel és teljes ellátással felvesz Ficsor fodrász St. Kanjiža. 1461

Állást keres uriházban intelligens megbízható lány, jól főz és minden házi munkára vállalkozik. Levelet »Otthon« jellegével a kiadóba továbbít. 1466

Fémolnár, több évi gyakorlatlással azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 1444

Kifutó felvétetik Jánosi főszerkesztet. Margit malomnál. 1482

Idősebb, önálló cukrászsegéd azonnali belépésre kerestetik. Cím: Czirják Ernő Pančevo. 1474

Keresünk 1—2 ügyes ügynököt szövet- és vászonárúk a helybeli piacon részletfizetésre való eladására. Csakis elsőrangú és ismerettséggel rendelkező erők küldjék be ajánlataikat »Nagy kereseti lehetőség« jellege alatt e lap kiadóhivatalába. 1447

Röföskekereskedőség, fűszer- és rövidáruszakmában is jártas, három nyelven tökéletesen beszél, azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket kér: Gyetvai papirkereskedésbe, Bajmok. 1434

Keresek nevelőnőt német és szerb nyelvtudással pusztára 7 éves leánykához. Ajánlatokat fényképpel »Szolid« jellegére a kiadóba kérek. 1429

Ön állást keres? Tanuljon ki sofförnek. Folytatódó előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés bármikor. Eredményért garantiálunk. Sofföriskola (keresk. és ipari miniszteri eng.) Novisad, Kralja Aleksandra 7 az udvarban. 1080

Keresek állandó alkalmazásra ügyes, önállóan dolgozni tudó hintókovácssegédet előmunkásnak, aki különösen a hintómunkákban és autógúgós munkákban jártas és lehetőleg megfelelő gyakorlatla van a lóvasalásban (patkolásban) is. Cím a kiadóban. 1080

Jó házból való fiu tanoncnak felvétetik. Lengyel fényképész, Subotica. 1255

Ügyes diszitőnt keresek. Pogány kalapszalón, Subotica. 1274

Gépészkovácsot keresek április 1-i belépésre, traktorhoz értők előnyben. Ajánlatok Draxler gazdaság, Vel. Kikinda intézendők. 1361

Bejárónőnek ajánljuk jobb családból özvegyasszony. Cím a kiadóhivatalban. 1361

Szerb, német, magyar tárgyakból előkészítet tanulókat magánvizsgára is. Hegedűsné tanítónő, Frankopanska 43. 1347

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasgömbös és ósmány közzéadásra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekérdekekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Tavaszi modell-kalapok

a nálam megszokott különlegességek érkeztek
Báli virágok nagy választékban
Pogány kalapszalón 729

BUTORALBUM

a legmodernebb és stílusstervekkel most jelent meg. Kapható

SIPOS FIAI

lakásberendezők kiadóiban
SUBOTICA, Zental-ut 3.
Lakásberendezés és az asztalos szakmába vágó munkák a megrendelőik teljes megelégedésére készülnek

Mészegétoimester kerestetik. Cím a kiadóban. 143

VÉTEL-ELADÁS

A Celop Pusta Armentesítő Társulat Bački Brestovac elad kb. 8 vagon prima porosz darabos kőszemet és egy 8 lóerős MÁV. gőzgépet. 1460

Irodaberendezést, használtat, jó állapotban levőt keressünk. Ajánlatokat »Merkur« jelige alatt pontos megírással kiadóba kérünk. 1454

Téglagyár, 18 kamrás, körkemencével, 7 hold földdel, jutányos áron eladó. Gutwein Jakob és Testvére Bačko-Petrovoselo. 1453

Hálószoba és konyhaberendezés, alig használt, eladó. Cím: Palički put 151. 1217

Eladó most is használatban levő teljes acetylen világítóberendezés, kifogástalan állapotban Bačkogradišten, a róm. kath. plébánián. 1470

Eladó két 8 HP 18 éves Hofherr, továbbá 13 éves MÁV. cséplőgarnitúra. Körtvélyesi József Stari Beče, Nikola Tesla 19. 1465

Diófarónköt veszünk minden mennyiségben. Vujković fatelep. Telefon 669. 1467

Olcson eladó 70 méter új cső, 3 coll belvilágú, 1 drb. új szívó-nyomó pumpa, háromas, 1 drb. nagy fúrógép Gubás Jenőnél, Nova Kaniža. 1438

Komplett uriszobaberendezés kerestetik. Eladni szándékozik jelentsék be a »Jedinstvo« könyvkereskedésben. 1487

Keresek jókarban lévő használt európai típusu autót megvételre. — Cím: Heiduska Benő Subotica. 1845

Szépirodalmi könyvtárat keresünk megvételre. Magyar Nép kör, Pačir. 1476

Modern lakások a posta közelében, Brozova ulica 20 alatt, örökáron eladók. Bővebbet Földes ruhaüzlet. 1441

2 teherautó, egy Bissing és egy Saurer gyártmány, 45 q teherbíró képességgel, faszén fűtessel, eladó. — Franz Peischl, Djakova. 1450

Marschall-kazán, 6-os. fogaskerekes áttételes, jókarban levő eladó. Ujvári Sándor Pačir. 1478

Eladó egy új kétajtós jég-szekrény. Papp János mé-szárosnál, Bajmok. 1481

Düffé, álló söröző, forgalmas helyen eladó, esetleg az üzlethelyiség kiadó. Cím a kiadóban. 1488

Beltér közelében ház 3 szobával és mellékhelyiségekkel eladó. Cím: Bergel Jakob Senta. 1473

Sentán, az alsóvárosi templom közelében, új ház, azonnal eladó. Cím Bergel Jakob Senta. 1472

Lakóház, 2 szoba, konyha, mellékhelyiségek, V. krug, Fruškagorska ul. 11. szám 20.000 dinárért eladó. Bővebb felvilágosítást ad dr. Vilheim Jenő ügyvéd irodája. 1440

Ház a főposta közvetlen közelében szabadkézből eladó. V., Varoška ul. 18. 1408

Egy drb 3 számú Wertheim-kassa, 1 drb oszlopos fúrógép, emelőszat sulva 250 kg, erőhajtásos nagy mákdaráló jutányos áron eladó. Subotica, Zagrebačka ul. 17. 1406

Dupla hengerezéket sima örléshez megvételre keres Stefanović malom, Ilanča (Banat). 1393

Gyógyszertárt, jó forgalmat, a Vojvodina forgalmasabb helyén keresek megvételre. Levelet kérem »Ügynökök kizárva« jellegére a kiadóba. 1387

Gépész társaimnak! Ajánlom lokomobilhoz a szabadalmazott högyűjtőt. Szikra és tüzzekrény léghuzatgátló, husz százalék tüzelőanyagtakarítás. Igen olcsó garantált jó helyben készíthető, nincs öntvény. Vidékre képviselőt bárkinek. Csonka Ferenc, Senta. 12037

Házhelyek kedvező fizetési feltételek mellett eladók a Molczern telken, a Ferum-gyárnál. 1334

VÁROSI MOZI

Csilltörtéktől—vasárnapig
A modern kinematográfia legnagyobb csodája
VIRRADAT
Hermann Sudermann novellája után.
Főszereplők:
George O'Brien, Janet Gaynov
a »Hetedik« monarchia főszereplője
Rendezte:
F. W. MURNAU
a világ legjobb filmrendezője.

Eladó ház nagy udvarral és kitény karban levő mellékhelyiségekkel. Cím Oslobodjenja ul. 61. 1368

5 lánca föld a város mellett komló alá megrágyázva és fordítva, dróthálózattal együtt, jutányosan eladó. Telefon 311. 1372

Gyári áron alul vásárolha ruháját Földes Samu ruhaáruházában. Gyűmölcs piac vásárolja. Férfi öltöny 500. Raglan 700. borkabát 850. gummiköpeny 225. gyermekruhák 225. fiu vagy leányköpeny 350. Női divatkabát 575 dinár. Vidékre utánvétellel, meg nem felelés esetén kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Tessek meggyőződni. Ügyveljen a cégre! 8424

Új trafikos bódé forgalmas helyen, elköltözés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóban. 1336

KÜLÖNFÉLE

Palicson keresek 1 vagy 2 szobás nyári lakást konyhával és terrasszal. Ajánlatokat kérek »Dr. B.« jellegére a kiadóba. 1445

Kiadó Bačkogradišten a község központjában, a piactéren, a róm. kath. plébánia épületben nagy üzlethelyiség. Bármikor megtekinthető. 1471

Jobb polgári vendéglőt elszámolásra vagy bérbe keresek. Cím: fodrászüzlet, Vilsonova ul. 30. 1416

Csinosn butorozott szoba szolid ur részére kiadó. Érdeklődni naponta d. u. 3 és 5 óra között Harambasićeva ul. 23. 898

Különbejártn butorozott kishozza villannyal azonnal kiadó. Ceska ul. 25. 1486

Géptulajdonosok figyelmebel Repedt vagy hajlott tüzzekrényt garancia mellett hegesztek és egyenesítik. Bármilyen nagy vagy kis motorfej, külső vagy belső repedését garancia mellett hegesztem. Üveges Antal gépgyáros, Bačka Topola. 1448

Menyasszonyok, ha kelenyöket, monogramjaikat olcsón, divatosan és izlésesen akarják elkészíttetni, győződjének meg arról, hogy egyedül Budanović Terézia üzletében, Rudić ul. 1. kaphatják azt. 1483

»VOLAN« cég
CITROEN
képviselő. Tel. 22-97.
Protie garage udvarban
NOVISZAD
Kralja Aleksandra ul. 7

APOLLO, NOVISZAD
Február 15—19-ig
Az idei szezon
kimagasló filmszenzációja
DON JUAN
A renaissance fénykor szerelmi hősnének legendás kalandjai 10 felvonásban.
Főszerepben:
JOHN BARRYMORE

Kiadó Beogradban március 1-től 2 elegánsan butorozott szobából, konyhából, fürdőszobából és egyéb mellékhelyiségekkel álló lakás, lehetőleg gyermektelen házaspárnak. Megkeresések a kiadóba. 1479

Üzlethelyiség portállal, a gyűmölcs piacon, Földes ruhaüzlet mellett, azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 1344

Engelbrecht Gyula és Király Etel női szabók műterme, Subotica, Skopljanska 7. Halasi uton első ucca balra. 1844

Butorozott háromablakos uccai szoba a város központjában egy vagy két ur, esetleg házaspár részére kiadó. Cím a kiadóban. 1432

Kétszobás, előszobás lakást mellékhelyiségekkel keresek május 1-re. »Csendes lakó« jellegére címeteket kérek a kiadóba.

Palicsi úti sarokházamban üzlethelyiség, amely vegyeskereskedésnek, esetleg más célra is alkalmas, május 1-re kiadó. Herceg László fakeskedő, Subotica.

Már 20 éve ismert Larucin kapszulák a legjobban beváltak mindennemű húgycsőbántalmaknál, női férfifolyásnál. Kapható dobozonként 20 dinárért szaküzletekben. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár Subotica, főpostával szemben.

»Alexa« nyakkendőipar 10 dinárért fordítja ki régi nyakkendőit. Korzó. 1249

Kiváló német gyártmányu
rádiókészülékek
és egyes alkatrészek gyári áron
Kérje még ma legújabb illusztrált R. 6. sz. árjegyzékünket
RADIOBLAZEK, BEOGRAD
Jal.šićeva 11 Telefon 4185

Megjelent Paleologue
A cár országa a nagy háboruban
szenzációs könyvének második kiadása
Kapható a **Minerva r. t. könyvosztályában**
Ara 300 dinár